

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEWÎK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ÷lkelerin işçileri birleşiniz! Bütün ÷lkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

□ Sayı/Hejmar: 76

□ 1 Eylül / Îlonê 1992

□ 5000 TL

Ne parlamenter maskeli faşist diktatörlük;
ne askeri faşist cunta!...

Tek çözüm;

**işçilerin - köylülerin
devrimci demokratik diktatörlüğü!**

İ Ç İ N D E K İ L E R

Rüzgar eken fırtına biçer! Kürt ulusunun ulusal uyanışı ve kurtuluş mücadelesi, kan ve ateşle bastırılmayacaktır!	3	Kürdistan Ulusal Meclisi ve PKK'nın tavrı	22
Emperyalist, gerici, karşı-devrimci savaşa karşı tek alternatif: Devrimci savaş! Ya barbarlık, ya sosyalizm!	6	Oportünist bir birleşme	26
Ne parlamenter maskeli faşist diktatörlük; ne askeri faşist cuntal! 12 Eylül'ün 12. yıldönümünde Türkiye-Kuzey Kürdistan'da; Faşizmi tarihin çöplüğüne gömmenin tek yolu, işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimidir! Ya faşizm, ya devrim!/Yan faşizm, yan şoreş!	9	"Kızıl Sendikalar Enternasyonalı"nın (KSE) deneyim ve derslerinden öğrenelim! - IX -	28
Büyük güçlerin düzeni ve ezilen halkların talanı emperyalist dünya düzenine karşı savaş!	12	"Kökünüzü kurutacağız" (I)	34
Okuyucu mektubu G-7'lerin DEZ'ne karşı yapılan "KARŞI ZİRVE" ve protesto eylemleri üzerine...	13	KOMÜNİST KADIN HAREKETİ İÇİN 12 Eylül 1992: Emekçi kadınlar için de faşizme karşı mücadele günü! Avrupa'da yapılan bir kadınlar toplantısı üzerine..	43 45
İşçi sınıfının bakış açısından DOĞA VE İNSAN: Stronsium 90 (II)	16	Enternasyonal haberler	46
		Okuyucu Mektupları	49
		Bazı bildiriler	50
		Li ser biryarên konferansa rêxistinî -IV- Seksiyona Kurdistana Bakur	54

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN-JÎ BO SAZBÛNA PARTÎYA BOLŞEVİK

**BOLŞEVİK
PARTİZAN**

Butun ûlkelerin işçileri birleşiniz! Butun ûlkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! Karkerên hemû welatan û gelên bindest yekbin!

V.i.S.d.P.:
M. Korkmaz
11 Stanley Rd., Leeds LH8
England

Yazışma Adresi:
PLK Nr. 106606 C
D-8000 München 32

Fiyatı:
5000 TL, 5 DM,
15 FF, 40 ÖS, £ 1.50

Faşist TC, Şırnak'ta yeni bir katliam gerçekleştirdi!

Yurtsever Şırnak halkı göçe zorlanıyor!

RÜZGAR EKEN FIRTINA BİÇER!

KÜRT ULUSUNUN ULUSAL UYANIŞI VE KURTULUŞ MÜCADELESİ, KAN VE ATEŞLE BASTIRILAMAYACAKTIR!(*)

15

AĞUSTOS 1984, Türkiye-Kuzey Kürdistan devrimi açısından önemli bir tarih. Bu tarih, askeri faşist 12 Eylül rejiminin, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da bir mezarlık sessizliğini sağladıkları, sömürü düzenini selamete çıkardıklarını söyledikleri bir ortamda, PKK'lı gerilla gruplarının Şırnak'ı bastıkları, askeri hedefleri güçlü bir şekilde vurdukları tarihtir.

Bu tarih, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde, gerilla savaşının başladığı tarihtir. 1984, 15 Ağustos'undan bu yana gelişen bu gerilla savaşı, süreç içinde giderek daha geniş Kürt yığınlarının sempatisini kazanmış, ulusal kurtuluş mücadelesi 1990'lı yıllarda büyük yığınların katıldığı, yer yer silahlı çatışmalara dönüşen "serihildan"larla yeni bir aşamaya varmıştır.

Kürt ulusal uyanışı ve mücadelesinin her geçen gün büyüyen boyutları karşısında acz içinde kalan faşist Türk hakim sınıfları, Kürt ulusunun varlığını red etmek üzerine kurulu geleneksel siyasetinde kimi kozmetik değişiklikler yapmak zorunda kalmıştır. "Kürt yoktur" denmekten vazgeçilmek zorunda kalınmış, bunun yerine "Kürt vardır. Fakat Türk-Kürt ... bütün vatan-daşlar eşittir", "Biz Kürt kimliğini tanıyoruz" gibi ifadeler, giderek devletin resmi siyaseti haline gelmiştir.

Bu laftaki siyaset değişikliği, Kürt ulusu üzerindeki ulusal baskının kaldırılmasını bir yana bırakalım, biraz ol-

sun gevşetilmesini bile beraberinde getirmemiştir. Tersine, laftaki bu siyaset değişikliğine rağmen, Kürt ulusu üzerindeki ulusal baskıların boyutlarının büyümesi sözkonusudur. Bir "İlk kurşun" olan 15 Ağustos 1984'den bu yana, boyutları sürekli büyüyen Kürt ulusal hareketinin bastırılması için kullanılan temel yöntem, dün olduğu gibi, bugün de faşist terördür. Bu terörün boyutları da ulusal hareketin boyutlarına koşut olarak büyümektedir.

Faşist TC, bugün Kuzey Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin esas öncüsü ve örgütlü gücü durumunda olan PKK'yı yok etmek, PKK'nın mücadelesine sempati duyan ve destek veren yığınları korkutarak, sindirerek PKK'ya verilen desteği önlemek için her yolu denemekte, Kuzey Kürdistan'da ilan edilmemiş bir savaş sürdürmekte; bu savaşı zaman zaman Güney Kürdistan'a da taşımaktadır.

1992 yılı, Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde yürüyen ulusal kurtuluş mücadelesinin kaderi açısından belirleyici önemde bir yıldır. Bu yıl PKK tarafından Botan-Behdinan savaş hükümetinin kurulacağı; gerilla destekli ayaklanmalarla ordulaşmanın büyük boyutlara varacağı; Ulusal Meclis'in toplanacağı yıl olarak ilan edilmiştir.

Savaşın diğer yanındaki faşist TC açısından ise sorun, PKK tarafından ilan edilen bu amaçların, her türlü araç kullanılarak boşa çıkartılmasıdır. Faşist TC, 1991 yılının sonundan bu yana, kendinden önceki hükümetlere göre oldukça büyük bir halk desteğine sahip, güya "demokrat" bir hükümet tarafından yönetilmektedir. Bu hükümet "Kürt sorunu"na "Halka şefkat, eşkiyaya şiddet" (Eşkiya dedikleri ör-

gütlü halk güçleri, bu bağlamda da en başta PKK'dır!) yoluyla çözüm bulacağı "şeffaf"lık, "insan haklarına saygı" vb. iddialarındadır.

Bugünkü koalisyon hükümetinin bu iddiaları, bir çok emekçide yanlış beklentilere yol açmıştır. Kuzey Kürdistan somutunda bu hükümetin gerçek faşist yüzü, en açık bir biçimde ortaya çıkmıştır. Bu hükümet döneminde, önce Newroz sırasında bir dizi Kürt yerleşim biriminde katliamlar yaşanmış; Kürt yığınlarının Newroz gösterileri korkunç bir barbarlıkla bastırılmıştır. PKK gerillasının hemen hemen günlük saldırılarında büyük kayıplar veren faşist ordu, polis, özel tim, satılmış korucu güçleri; hınçlarını, silahsız gösteri yaparak özgürlük isteyen yığınlardan çıkarmışlar; faşist namulular Newroz'da Kürt yığınların üzerine kan ve ölüm kusmuştur.

Newroz'un bilançosu 100'ün üzerinde katledilmiş Kürt emekçisidir. Faşist "güvenlik" güçleri, daha sonra tanklar ve zırhlı araçlar üzerine Türk bayrakları takarak halk üzerine ateş açma caniliğini, "Şehri basan gerillaları püskürtme" olarak adlandırmış; ve "PKK'ya karşı zafer" kazandığını ilan etmiştir. Gerçekte ise, ortada gerilla ile ordu güçlerinin bir çatışması değil; silahsız halk yığınlarının üzerine ateş açılması vardır.

Faşist Türk hakim sınıfları, Newroz'daki bu özgürlük isteyen ve bunu gösteren yığınlar üzerine yoğun ateş açarak, sallantılı güçleri korkutma, sindirme, ulusal kurtuluş mücadelesinden uzaklaştırma taktiğini, 15 Ağustos'un yıldönümü döneminde de, bu kez Newroz'dan daha büyük boyutlarda uyguladı.

(*): TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkez Komitesi'nin elimize geçen bir açıklamasını yayınıyoruz.

-YAZI KURULU

Newroz'da olduğu gibi,
Şırnak'ta da,
PKK baskını
değil;
faşist devletin
Şırnak halkı
şahsında tüm
Kürt ulusuna
göz dağı vermek
için yaptığı,
bilinçli, planlı
bir katliam
söz konusudur...

Şırnak, 19 Ağustos'tan, 22 Ağustos'a kadar üç gün boyunca neredeyse aralıksız olarak faşist TC "güvenlik" güçlerinin yoğun ateşi altında yaşadı. Bu kez de, aynı Newroz katliamında olduğu gibi, PKK gerillalarının saldırılarında büyük kayıplar veren faşist TC güçleri, hınçlarını sivil halktan aldılar. Bu kez de, aynı Newroz katliamında olduğu gibi Şırnak'taki katliama, PKK'nın il merkezini basması gerekçe gösterildi.

Hakim sınıfların boyalı basınında, radyo ve televizyonunda PKK'nın 1000-1500 kişilik bir güçle Şırnak'ı bastığı; "kahraman(!)" güvenlik güçlerinin, bu saldırıyı "büyük bir fedakarlıkla!" püskürttüğü; evlerden de güvenlik güçlerine ateş açıldığı; sivil halka zarar gelmemesi için yalnızca ateş açılan evlere "nokta atışı" yapıldığı vb. vb. masalları anlatıldı.

Toplam 35.000 nüfuslu Şırnak'ın etrafı 105.000 kişilik güvenlik gücü ile sarılı iken, 1000-1500 PKK gerillasının nasıl olup da, "farkına varılmadan" Şırnak'a girmiş olabileceği bu masalların gizi olarak kaldı. Tank, top, tüfek gürültüleri biraz kesildikten sonra, Şırnak'a ordunun izni ve denetiminde girebilen kişiler, Şırnak'ta tank, top, mermilerinden zarar görmemiş nerde ise tek ev kalmadığını; özellikle merkezdeki hemen tüm evlerin zarar görmüş olduğunu gördüler. Tüm Şırnak aranmış olmasına rağmen, bir tek ağır silahın bile ele geçmemiş olduğunu; 1000-1500 gerilladan ise eser bile olmadığını gördüler. Gazetecilere sivil halkla konuşmak yasaklanmıştı. Aynı şey bölgeye giden HEP milletvekilleri için de geçerli idi. Yine de konuşanlar, halkın "bize devlet saldırdı" dediğini gördüler. Aslında hiç bir şey söylenese de olgular açık dil konuşuyordu.

Bu ortamda PKK da "Şunu kesin-

likle belirtmek istiyoruz, gerillalarımızdan herhangi bir birlik Şırnak ve köylerine girmemiştir. Yakılan mahallelerin tümü yurtsever insanların daha yoğun olduğu mahallelerdir." açıklamasını yaptı. O kadar yıkıntıya rağmen, Türk faşist hakim sınıflarının Şırnak'ta şehit düşen bir tek gerilla cesedi bile gösterememesi; PKK'nın ağır silahlarla saldırdığı söylenmesine rağmen, bir tek ağır silah bile bulunamaması, PKK'nın bu açıklamasının gerçeğe çok daha uygun olduğunu göstermektedir.

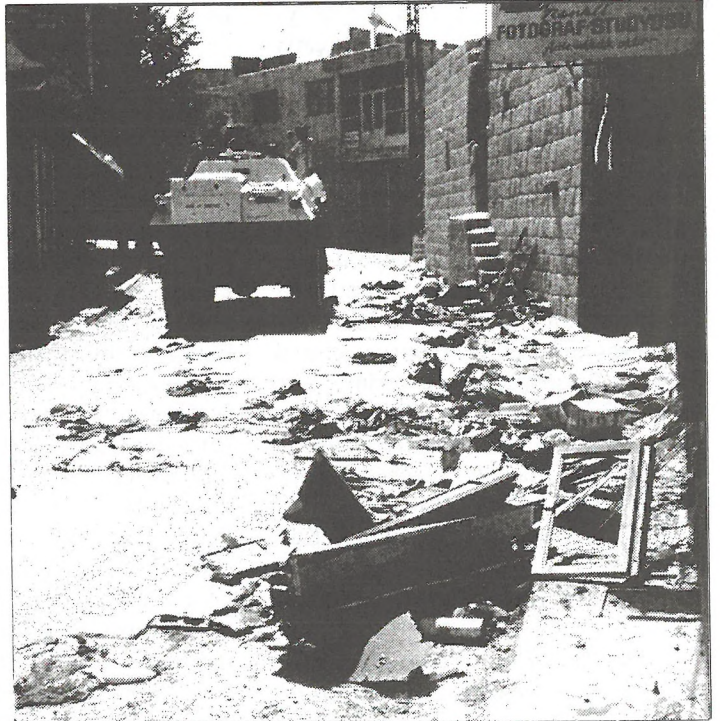
Newroz'da olduğu gibi PKK baskını değil; faşist devletin Şırnak halkı şahsında tüm Kürt ulusuna göz dağı verme için yaptığı, bilinçli, planlı bir katliam söz konusudur. Yerel milislerin olası bir eylemi; veya PKK gerillasının uzaktan bir taciz saldırısının

olup olmadığı, veya evlerden ateş açılıp açılmadığı (üzerine ölüm kusulan insanların ellerinde silah varsa, kendilerini silahla savunmasından tabii ne olabilir?) bu katliamın en önemsiz so-
rularından biridir.

Çünkü, bunlar hakim sınıflar açısından planlanan katliamın en iyi halde bahanesi olabilirler. Şırnak halkını ve onun şahsında Kürt ulusunu, PKK'ya verdiği artan destek yüzünden cezalandırmaktır amaç. PKK'ya kiminin "korkudan verdiği" varsayılan desteği kesmek; ortada ve sallanan unsurlara faşist devletin gücünü gösterip, onları iyice devlet yanına çekmek; diğerlerine de mücadelenin başarı şansının olmadığını göstermektir amaç. Amaç mücadeleyi dehşet ile boğmaktır.

Şırnak'taki katliam ertesi halk Şırnak'ı terketmeye başladı. Gidenler,

Şırnak, hakim
sınıfların ektiği
yeni bir rüzgardır.
O, fırtına olarak,
kasırga olarak
biçilmeye
dönecektir!
Kürt ulusunun
ulusal kurtuluşu
için yürüyen
mücadeleyi
kanla boğmaya
çalışanlar,
er geç dökükleri
kanda
boğulacaktır!

soranlara "devletten kaçıyoruz" diyor! İlk iki günde Şırnak'ı terkedenlerin sayısı, hakim sınıflar tarafından on bin olarak veriliyor (*). Bu, katliamın bir sonucunun da, zoraki göç olduğunu gösteriyor. Faşist TC devleti tarafından "cezalandırılan" Şırnak halkı, göç ile bu faşist devletten artık cinayet dışında hiç bir şey beklemediğini gösteriyor.

Bu noktada Şırnak, hakim sınıfların ektiği yeni bir rüzgardır. O, fırtına olarak, kasırga olarak biçilmeye dönecektir! Kürt ulusunun ulusal kurtuluşu için yürüyen mücadeleyi kanla boğmaya çalışanlar, er geç döktükleri kanda boğulacaktır.

Kürt ulusu, bütün uluslar gibi kendi kaderini kendi belirleme hakkına, bugünkü faşist zoraki birliği parçalamaya, kendi devletine kavuşma hakkına sahiptir. Bu en doğal hakkı, "vatanın ve milletin bölünmezliği" safsatası ile red edip, bu hak için yürütülen haklı savaşı, haksız bir savaşla, barbarlıkla, dehşetle, terörle boğmaya çalışanlar, halkların kardeşliğinin, özgürlük temelinde olası gönüllü birlikteliğinin de en büyük düşmanlarıdır.

Şırnak katliamı, emekçileri, milliyetleri temelinde birbirine düşman etmenin en son örneklerinden biridir. Şırnak katliamının sorumlusu bir bütün olarak faşist Türk devletidir. Bu faşist devleti, işçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimi ile yıkmaya mücadelesine katılmaktır günün devrimci görevi...

Bu görevin bir parçası da, bugün faşist devlet güçleri ile, PKK arasında yürüyen savaşta; PKK'nın yanında yer almaktır. Bu saflaşma hiç bir şekilde milliyetçi bir örgüt olan PKK'nın tüm çizgisi ile hemfikir olma anlamına gelmez. PKK'nın yanlışlarını eleştirme özgürlüğü temelinde, PKK'nın faşist devletle savaşında onun yanında yer almak doğrudur.

Biz bu bilinçle, bütün milliyetler-

Şırnak'taki
katliam
ertesi,
halk Şırnak'ı
terketmeye
başladı...
Yine binler
yollara
döküldü...
Gidenler,
"Devletten
kaçıyoruz!"
diyor...

den işçileri ve emekçileri faşist devlete karşı mücadelede birliğe çağırıyoruz.

Türk milliyetinden işçileri-köylüleri, Türk şovenizminden kopmaya çağırıyoruz. Kuzey Kürdistan'da yürüyen savaşta Türk hakim sınıflarının haksız konumunda olduğu kavranmak zorundadır. Bu savaşta Türk hakim sınıflarının yenilgisi, bütün emekçilerin zaferi demek olacaktır. Bu savaşta sağlam cephe gerisi bırakmamak, öncelikle Türk milliyetinden işçilerin emekçilerin görevidir.

Bu savaşta gerçekten durdurmanın yolu devrimdir. Kürdistan halkına ölüm kusan faşist TC devleti, sizin de baş düşmanınızdır. Bu devleti yıkmaya, işçilerin-köylülerin devrimci diktatörlüğünü kurma, sosyalist devrimin, sosyalizmin yolunu açmak için devrim mücadelesini yükseltin!

Kürt milliyetinden işçiler-köylüler, milliyetçiliğin gerçek kurtuluşu getirmeyeceğini, düşmanın "Türkler" değil, faşist Türk hakim sınıfları olduğunu kavramalıdır.

Ulusal kurtuluş, ancak sosyal devrim mücadelesinin bir parçası olarak kazanıldığı ölçüde kalıcı olacaktır.

Görev, işçi sınıfı önderliğinde sosyalizmin yolunu açacak olan demokratik halk devrimi için mücadelede birleşmektir!

- FAŞİST DEVLETİN KATLIAMLA-RINA SON!
- KAHROLSUN FAŞİST TC!
- YAŞASIN KÜRT ULUSUNUN ULUSAL UYANIŞI VE ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ!
- BİRE KOLETİ-BİJİ AZADİ!

26 Ağustos 1992

**TKP/ML(BOLŞEVİK)
Merkez Komitesi**

(*) : Bu sayının daha sonraki günlerde 30 bini aştığı yine hakim sınıflar tarafından açıklandı.
-Yazı Kurulu'nun notu-

Faşist
TC devleti
tarafından
"cezalandırılan"
Şırnak halkı,
göç ile
bu faşist
devletten artık
cinayet dışında
hiç bir şey
beklemediğini
gösteriyor.

"Barış" lafları ayyuka çıkarken, her yanda kanlı, gerici savaşlar gündemde. Eski Sovyetler Birliği'nde, eski Yugoslavya'da, Afganistan'da, ... savaş var! Bosna-Hersek'te ırkçı-şoven Sırp katliamı sürüyor! Emperyalist haydutlar parçalanmış Yugoslavya'da pay kapma yarışında, Sırbistan'a açık saldırı hazırlığı içinde! Savaş hazırlığı, "insani yardım", "özgürlük", "demokrasi" ve tabii "BARİŞ" maskesi altında yürüyor! Irak yine saldırı, bombalanma tehdidi altında! Türk faşist hakim sınıfları savaş kışkırtıcılığında başı çekiyor! "Müslüman Boşnak kardeşlere yardım" adı altında, emperyalist "Barış Gücü(!)"ne katılma hazırlıkları tamamlanıyor! Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusunun kurtuluş mücadelesine karşı barbar savaş yoğunlaştırılıyor! Kafkaslar'daki kan gölünde Türk faşistleri cirit atıyor! Her yerden savaş tamamları yükseliyor! Her yerden gerici, emperyalist, karşı-devrimci savaşların yığınlara getirdiği felaket ve dehşet yankılanıyor!

EMPERYALİST, GERİCİ, KARŞI-DEVİRİMCİ SAVAŞA KARŞI TEK ALTERNATİF: DEVİRİMCİ SAVAŞ! YA BARBARLIK, YA SOSYALİZM!(*)

"Emperyalist savaştan ve onu kaçınılmaz şekilde yaratan emperyalist barıştan, bu cehennemden Bolşevik mücadele olmaksızın, Bolşevik devrim olmaksızın kurtulunamaz."

— LENİN —

SİMDİ "kalıcı barış çağındayız"! Öyle ya: Emperyalist medyalar, dünyada savaşların kaynağı olarak "Komünist (gerçekte sosyal-emperyalist) Doğu Bloku" ve "Özgürlükçü demokratik (gerçekte klasik emperyalist) Batı Bloku" arasındaki bölünmeyi gösteriyor; bu bölünmenin aşılması ile dünyanın "Kalıcı Barış Çağı"na gireceğini müjdeliyordu. Onların bu palavraları, karşı-devrimci, modern revizyonistler tarafından da destekleniyordu.

Sosyal-emperyalist blok, 80'li yılların sonunda çatırdıyarak çöktü. Doğu Bloku-Batı Bloku çatışması bu şekilde ortadan kalktı.

Emperyalizmin "kalıcı barış"ının ne olduğu şimdi çok daha açık görülmüyor: Emperyalist medyaların şimdi

"kalıcı barış" dediği şey, "dengesiz bozulan" dünyanın emperyalistler arasında yeniden paylaşılması için yürütülen hummalı faaliyetlerin adıdır.

Dünyanın yeniden paylaşılmasında emperyalist haydutlar için her araç, bu arada "barış", "demokrasi" vb. adına yürütülen savaşlar da mübahtır.

• • •

"Kalıcı barış çağı"nın ilk kanlı savaşı, bundan iki yıl önce faşist Saddam Hüseyin Irak'ının en az kendi kadar gerici Kuveyt'i işgali ile başladı!

2 Ağustos 1990'da faşist Saddam rejiminin dünya petrol rezervelerinin % 18'ine sahip Kuveyt topraklarını, zaten Irak'ın bir parçası olduğu bahanesiyle işgal etmesinin ardından, hemen bütün emperyalist, sosyal-emperyalist ve bağımlı, işbirlikçi uşak devletler, sahtekarca bunun "özgürlük" ve "demokrasi"ye tecavüz olduğu yaygarasını kopardılar.

Emperyalist dünyanın "özgürlük" ve "demokrasi" dediği, kendi çıplak emperyalist çıkarlarından başka bir şey değildi. Kuveyt'in işgali ile, başta ABD olmak üzere, Batılı emperyalist güçlerin sağlam "müttefikleri"nin kontrolündeki garantili ve ucuz fiyatla sürekli akışlı petrol yataklarının izin verilemez ölçüde büyük bir bölümü,

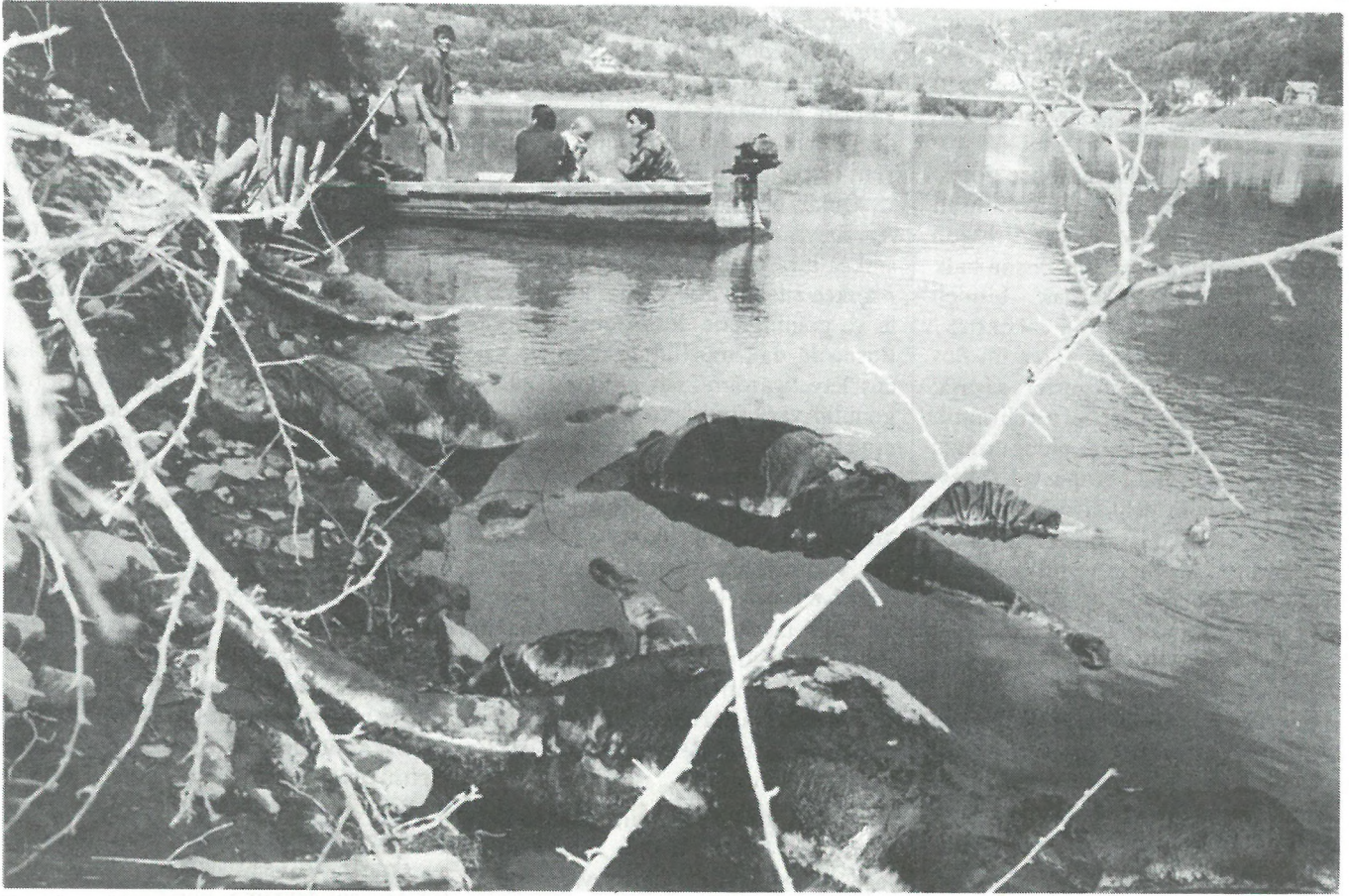
Arap milliyetçisi "güvenilmez" bir gücün eline geçmiş oluyordu. Ortadoğu'da emperyalist yeniden paylaşımında hesapta olmayan bir yerel haydut, emperyalist büyük haydutların payını kapma cüreti gösteriyordu. Bu duruma göz yumulamazdı!

Emperyalist medyalar aracılığı ile büyük bir kampanya başlatıldı. Bizzat emperyalist ve sosyal-emperyalist büyük haydutlar tarafından beslenip büyütülen, dişine tırnağına kadar silahlendirilen faşist Saddam rejiminin "insanlık düşmanı", "demokrasi düşmanı" vb. olduğu "keşfedildi". Emperyalist çıkarları öyle gerektirdiğinde, Saddam rejiminin, örneğin Kürt halkı üzerindeki korkunç katliamlarını yok sayanlar, şimdi yarattıkları canavar kendi çıkarlarını tehdit ettiğinde, ona karşı "demokrasi" havarisi, özgürlük havarisi rolüne soyunuverdiler.

Hemen bütün emperyalist, sosyal-emperyalist dünya, Birleşmiş Milletler teşkilatı kararlarında ifadesini bulan bir "birlik" oluşturdu. Ve ABD önderliğindeki bu "birlik", Irak rejimine Kuveyt'ten çıkması için tanınan sürenin dolması ardından, Irak halklarına karşı son yılların en barbar savaşlarından birini yürüttü. Bu korkunç savaşta yüzbinlerle Irak işçisi, köylüsü,

(*) : TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkez Komitesi'nin bize ulaşan bir açıklamasını aynen yayınlıyoruz.

— YAZI KURULU —

Yugoslavya'da gerici temelde yürüyen bir savaş yaşanıyor... Milliyetçilik bayrağı altında çeşitli ulus ve milliyetlerden emekçiler birbirine kırdırılıyor; ceset fotoğrafları artık günlük yaşamın "olağan" bir parçası haline gelmiş durumda....

emekçisi hayatını yitirdi, sakat ve evsiz-barksız kaldı. Irak'ta bugün hala bu savaşın yaraları kanıyor.

Irak'ın Kuveyt'e saldırısı ve işgali; ardından ABD önderliğindeki "barış" adına hareket eden savaş koalisyonunun Irak'a saldırısı; ardından faşist Saddam'ın Kürt ulusuna ve Şii nüfusa karşı giriştiği katliam... bütün bunlar emperyalizm var olduğu sürece, "barış"ın olamayacağını berrakça gösteriyordu. Fakat bununla kalmadı...

Dünya, 1991 yılı ve içinde yaşadığımız 1992 yılında -girildiği söylenilen "kalıcı barış çağı"nın bu ilk yıllarında- İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana en kanlı gerici savaşlara sahne oldu, oluyor.

Emperyalist dünyada geçmişteki güç dengeleri bozulmuş durumda. Yeni bir denge, yeni bir "düzen" aranıyor. Emperyalist dünyada bu yeni "denge" için tek kıstas vardır: Güç! Bu yeni "denge" arayışları içinde, şimdi her ulus ve ulusal azınlık da, milliyetçi temelde, kendi için koparabileceğinin en fazlasını istiyor. Emperyalist büyük güçler başta olmak üzere, tüm emperyalist güçler de, milli temeldeki çelişmeleri kışkırtıyor. Her biri kendi emperyalist çıkarları doğrultusunda, kah "özgürlük", "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" taraftarı kesiliyor;

kah "bölünmeye karşı" tavrı takınıyor.

Özellikle Balkanlar, ve dağılan eski sosyal-emperyalist Rus imparatorluğu etnik çatışmalarla kaynıyor. Kafkaslardan, Ermenistan'dan, Azerbaycan'dan, Gürcistan'dan, Abhazya'dan, Mol davya'dan, Bosna-Hersek'ten, Sırbistan'dan, Hırvatistan'dan; Kosova'dan tank, top, tüfek, füze gürültüleri, çanhıraş feryatlara karışarak yükseliyor. Gerici savaş ateşleri, yakıyor bu alanları.

• • •

Bu gerici savaşların en kanlılarından biri, dağılmış olan Yugoslavya toprakları üzerinde sürüyor. "Büyük Sırbistan" kurma peşinde koşan, bir bölümü hala "sosyalist" maskeli ırkçı-şoven Sırp burjuvazisi, bugün Bosna Hersek'te Hırvat ve öncelikle de müslüman-Boşnak yığınları karşı barbar bir yok etme, sürme, fetih savaşı yürütüyor. Savaş, diğer yanında ise, emperyalist ve gerici destekli bir savaş. Ve savaşın bu yanının barbarlıklarının da diğer yanından geri kalan tarafı yok.

Bu savaşta 3 milyona yakın Hırvat, müslüman-Boşnak ve Sırp yerinden yurdundan edilmiş durumda. 2 milyona yakın insan savaştan kaçmak için yollarda. Yüzbine yakın ölü; yüzbinlerle yaralı var. "Savaş esirleri", toplama kamplarına tıkılıyor. Bu savaşta tek yanlı olarak Sırp barbarlığının temsilcileri emperyalist medya tarafından bütün dünyaya yayılıyor. Emperyalistler kendi suçlarını örtmek için yeni bir günah keçisi bulmuş durumda: Irkçı ve savaş suçlusu Sırp rejimi, şimdi aynı 1990 Ağustos'undan başlayarak Irak rejimi somutunda olduğu gibi; ideolojik ve politik olarak teşhir ediliyor. Emperyalist dünya Sırbistan'a doğrudan bir askeri saldırı için kamuoyunu hazırlamış durumda. Teknik hazırlıklar ise hummalı bir şekilde yürüyor. Eğer emperyalistler bu arada Sırbistan'da kendi dediklerini yaptırarak "demokratik" bir yönetim gerçekleştiremezse, Sırbistan'a doğrudan askeri saldırı, Birleşmiş Milletler kararı ile de gündeme gelecek; "barış", "demokrasi", "ulusların kendi kaderini tayin hakkı" vb. vb. adına, Sırp halkına emperyalist savaş koalisyonunun askeri gücü, şimdikinden daha ağır bir felaketi kusakacaktır.

Nasıl ki emperyalist koalisyonun faşist Irak'a karşı savaşı haksız, emperyalist bir savaş idi ise; Sırbistan'a da benzer bir saldırı emperyalist bir saldırı olacaktır! Sırbistan burjuvazisinin bugün yürüttüğü haksız, barbar savaşın alternatifi; bir başka haksız, barbar, emperyalist savaş değildir.

Böyle bir saldırının emperyalistler açısından gerçek amacı, dağılan Yugoslavya içinde kendine en büyük payı kapmaya çalışan Sırp burjuvazisini kontrol altına almak; ve eski Yugoslavya'da nüfuz alanlarını -güce göre- yeniden paylaşmak olacaktır. İnsan haklarının, demokrasinin, özgürlüğün en büyük düşmanlarından, Bosna halkları için kurtuluş ummak, bilinçli çarpıtma değilse, büyük bir saflıktır!

Biz komünistler, açıkça, bugün Bosna-Hersek'te yürüyen gerici savaşa; öncelikle de ırkçı-faşist Sırp rejiminin barbar saldırılarına karşı olduğumuzu açıklıyoruz. İki yüzlü emperyalist devletlerin kapılarını ardına dek savaştan kaçanlara açmalarını talep ediyoruz! Biz ırkçı, faşist Sırp rejimine karşı yürütülen emperyalist savaş hazırlıklarına ve savaş kışkırtıcılığına da karşı olduğumuzu ilan ediyoruz.

Bütün demokrat ve devrimci insanları da, gerek Yugoslavya'da bugün yürüyen gerici savaşa, gerekse Sırbistan'a karşı herkesin gözü önünde hazırlanan emperyalist saldırıya tavrı takınmaya çağırıyoruz.

TÜRK FAŞİSTLERİ SAVAŞ KİŞKİRTİCİLİĞİNDE BAŞI ÇEKİYOR !

Türk faşist hakim sınıfları, bugün dünyanın dört bir yanında yükselen gerici savaşlar konusunda önemli bir konuma sahiptir. Onlar bir yandan Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde

gelişen Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini, karşı-devrimci savaşı yoğunlaştırarak bastırmaya çalışırken; diğer yandan uluslararası planda yeni güç dengelerinin kurulmasında kendine yeni bir yer aramaktadır.

Onlar bu cümleden olarak, bugün Azerbaycan-Ermenistan çatışmasında açıkça taraftır. Faşist TC, Azerbaycan'ı açıkça silahla, gönderdiği kurmaylarla ve gönüllülerle desteklemektedir. O Bosna'da da "müslüman Boşnak kardeş"lere "yardım" adı altında silah ve gönüllü yardımı yapmakta; bunun yanında Sırbistan'a karşı bir saldırı savaşı yürütülmesi propagandasında başı çekmektedir. Kurulması olası bir "Birleşmiş Milletler Barış Gücü"ne asker vermeyi ilk taahhüt eden ülkedir Türkiye!

Türk faşist hakim sınıfları, bugün PKK önderliğindeki Kürt ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak için karşı-devrimci savaşlarında, Güney Kürdistan'a da yeni askeri müdahalelerin hazırlığı içindedir.

Bugün Türkiye'de demokrat ve devrimci olan herkes, Kuzey Kürdistan'da faşist TC'nin yürüttüğü savaşa "dur!" demek zorundadır. Faşist TC'nin Güney Irak'a saldırılarına ve saldırı hazırlıklarına "dur!" demek zorundadır. Bunu yapmayan, bu savaşta objektif olarak Türk hakim sınıflarının yanındadır. Bugün Türkiye'de her demokrat ve devrimci, Türk hakim sınıflarının Kafkaslar'daki, Bosna somutundaki savaş maceralarına ve kışkırtmalarına da "dur!" demek zorundadır. Faşist

Türk devletinin yürüttüğü ve desteklediği savaşlar haksız savaşlardır.

Emperyalist, gerici, haksız savaşlar, emperyalist düzenin kaçınılmaz yol arkadaşlarıdır. Emperyalizm ve gericilik, yaşayabilmek için savaşa muhtaçtır. Amacı kâr, daha fazla kâr olan bir düzen; milliyetçilik-ırkçılık temelinde kurulmuş bir düzen; sömürü üzerine kurulu bir düzen savaşıyla yaşayamaz. Bu yüzden emperyalist, gerici, karşı-devrimci savaşlara, savaş hazırlıkları ve kışkırtmalarına karşı mücadele; bir bütün olarak emperyalist sisteme karşı mücadele olarak ele alınmak, kavranmak, yürütülmek zorundadır.

Emperyalist sistem, Proleter Dünya Devrimi ile tarihin çöplüğüne gömülmedikçe; emperyalist, gerici, karşı-devrimci savaşlar ve savaş tehlikesi gündemde olacaktır. Gerçek barış mücadelesi; emperyalist dünya sistemine karşı, devrim mücadelesidir. Gerçek barış mücadelesi, Proleter Dünya Devrimi için devrimci savaş şiarı altında yürütülen mücadeledir.

- Kahrolsun gerici, karşı-devrimci, emperyalist savaşlar!
- Yaşasın devrimci savaşlar!
- Kahrolsun faşist Türk devleti!
- Yaşasın demokratik halk devrimi!
- Yaşasın Sosyalizm!

1 Eylül 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)
Merkez Komitesi

**Diyanet'ten
Bosna-Hersek'e
12 milyar**

DEMİREL: Türkiye büyük bir devlettir. Söz ve sorumluluk sahibi bir ülke olmanın gereklerini yerine getirmek için, her zamankinden daha fazla çalışmalıyız

**Bütün Türkler Bir Ordu
Türkiye de
savaşa bulaşabilir!**

Türkiye Hazır mı?

BOSNA-HERSEK'teki Sırp katliamının önlenmesi için görev yapacak Türk birliği, komutanından açısı kadar isim isim belirlendi.

Bosna-Hersek Başbakan Yardımcısı Muhammed Cengic: "Türkiye mutlaka birseyler yapmalı"

"Sırlar, kestikleri müslüman kafalarıyla top oynuyor"

Katliamı askeri müdahale önler

Üst düzey bir askeri yetkili, Sırbistan'a müdahale edecek Türk taburunda görev yapacak kan coğrafyası y an kaçış yoktur. rkiye ise Balkan'dadı rki'si'ni anlatan nızdadır.

Askeri kaynaklar, Birleşmiş Milletler'den istek gelmesi halinde, Türk taburunun hemen eğitime alınacağını ve Eylül

EYLÜL'E HAZIR

"Boşnak çocuklar Boşnak kalmalı"

BOSNA TABURU

Türkiye bulaşan gidiyor

TÜRKİYE'yle uğraşmak Batılı sivasilere p-

Türk askeri uzmanlarına göre, Bosna Hersek'e hava akınlarında Bağdat'tan fark

"Hali hazırda"

Faşist TC, Bosna'da da "müslüman Boşnak kardeş"lere "yardım" adı altında silah ve gönüllü yardımı yapmakta; bunun yanında Sırbistan'a karşı bir saldırı savaşı yürütülmesi propagandasında başı çekmektedir.

12 Eylül'ün 12. yıldönümünde Türkiye-Kuzey Kürdistan'da;

FAŞİZMİ TARİHİN ÇÖPLÜĞÜNE GÖMMENİN TEK YOLU, İŞÇİ SINIFI ÖNDERLİĞİNDE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİDİR! YA FAŞİZM, YA DEVRİM! YAN FAŞİZM, YAN ŞOREŞ!(*)

*İşçi sınıfının,
onun önderliğindeki
köylülüğün ve
tüm emekçilerin
gerçek kurtuluşu için
tek alternatif
devrimdir!*

*Düşman, yalnızca
12 Eylül askeri faşist cuntası,
veya onun sivil devamı olan
kişi, kurum ve kuruluşlar;
veya andaki güya demokrat
hükümet değil,
tüm kurumları ile
faşist TC devletidir!
Düşmanın, yalnızca
hakim sınıfların şu veya bu
yönetimi değil,
bir bütün olarak
emperyalizme bağımlı
hakim sınıfların
faşist devleti
olduğunu bilmek
çok önemlidir.*

12

EYLÜL 1980'den bu yana 12 yıl geçti... 12 Eylül, üzerinden ne kadar yıl geçerse geçsin, Türkiye-Kuzey Kürdistan işçi sınıfı ve halkları açısından Türk faşist hakim sınıflarının en kanlı saldırılarından birinin simgesi olarak bilinçlerde yaşayacak ve lanetle anılacaktır.

12 Eylül, emperyalizm ve onun unsaklarının, iktidarlarının tehdit altında olduğunu düşündükleri zaman, hangi araçlara başvurabileceklerini, başvurduklarını ülkemiz somutunda gösteren bir örnek, bir derstir.

11 Eylül 1973 Şili – 12 Eylül 1980 Türkiye-Kuzey Kürdistan...

Önemli farklılıklara rağmen her ikisinin de gösterdiği temel gerçekler birdir:

- Emperyalizm açısından kendine bağımlı ülkelerde "demokrasi", yığınların gözünü boyama aracından başka bir şey değildir. Emperyalizmin "yüksek(!) sömürü çıkarları(!)" sahte demokrasi oyununun kuralları içinde korunamıyorsa, çıplak, açık faşizme geçilir. Bu, genelde ordu içinde emperyalizme bağlı askeri cuntalar aracılığıyla gerçekleştirilir.

- Çıplak, açık faşizme geçişte emperyalizmin önündeki tek gerçek engel, işçi sınıfı ve emekçi halkların direnişidir. İşçi sınıfının ve emekçi yığınların silahlı direnişinin örgütlenmemiş olduğu şartlarda, emperyalizm açık faşizme geçişte büyük bir direnişle karşılaşmaz.

- Çıplak, açık faşizm, işçi sınıfı ve emekçi yığınlar açısından daha önceki

on yıllarca mücadele içinde hakim sınıflardan söke söke alınmış bir dizi ekonomik ve siyasi hakkın bir darbeye elinden alınması, ekonomik alanda işçi sınıfı ve emekçi halkların gerçek yoksullaşması, buna karşı tekellerin kârının görülmelik boyutlara ulaşması; siyasi alanda işçi sınıfı ve emekçi yığınların tüm devrimci ve demokratik örgütlenmelerinin tasfiyesi, kesin denetim altına alınması girişimidir.

Fakat gerek Şili, gerek Türkiye-Kuzey Kürdistan deneyimi yalnızca bu gerçekleri göstermiyor. Bunun yanında şu da görüldü, görülüyor:

Çıplak, açık faşizm, işlevini yerine getirdikten, yani emperyalizm ve onun işbirlikçilerinin "yüksek sömürü çıkarları" için var olan güncel tehditi ve tehlikeyi bertaraf ettikten sonra, emperyalizme bağımlı hakim sınıflar yeniden "demokrasiye geçiş" adını verdikleri, faşizmin açık, çıplak biçiminden, üstü örtülü, parlamenter demokrasi maskeli biçimine geçiş sahtekarlığını sahnelemektedir.

Açık askeri faşist rejim döneminin öne çıkmış sembol tipleri –Pinoçet gibi, Evren gibi– geri çekilmekte, ortaya "sivil", güya "demokratik" siyasetçiler sürülmektedir. Bunlar arasındaki dalaşmalar da –ki bunlar bütünü ile hakim sınıflar içindeki dalaşmalardır– işçilere, emekçi yığınlara "demokrasi mücadelesi" olarak gösterilmeye çalışılmaktadır. Hakim sınıfların bu sahtekarlığına bir çok "sol"cu da "faşizme karşı mücadele" adına ortak olmaktadır. Şili'de ve Türkiye-Kuzey Kürdistan'da yaşanan olaylar bu alanda ibret

(*) : Elimize geçen, TKP/ML(BOLŞEVİK) Merkez Komitesi'nin 12 Eylül'le ilgili bir açıklamasını yayınlıyoruz.

– YAZI KURULU –

verici örneklerle doludur.

Şili'de askeri faşist cuntanın yolunu düzleyen Hristiyan Demokrat Parti, bugün Şili'de demokrasi mücadelecisi olarak tanınmaktadır ve güya demokratik hükümet, hristiyan-demokrat ağırlıklıdır!

Ülkemizde 12 Eylül öncesinde, faşist "Milliyetçi Cephe" hükümetlerinin başbakanı olarak 12 Eylül faşizminin de yolunu düzleyen; ve 12 Eylül'de "şapkasını bırakıp giden" Demirel, bugün demokrasi havarisi olarak yine başbakandır! Şimdi açık turancı görüşler savunan Ecevit, 12 Eylül askeri faşist cuntasına karşı demokrasiyi kendinin savunduğunu söyleyebilmekte, kendine inananlar bulabilmektedir. 12 Eylül'ün tatile çıkardığı Erbakanlar, Türkeş'ler bile "demokrasi savunucusu" tüyü takınabilmektedirler.

12 Eylülcülerin Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın başına tam bela ettiği, 12 Eylül düzeninin sürdürücüsü Özal, kendisinin hepsinden demokrat olduğunu; demokrasiyi kendilerinin getirdiğini göğsünü gere gere açıklayabilmekte ve bu açıklamalara hu çeken onlarla "aydın" bozuntusu yağdanlık, ve yüzbinlerle insan bulabilmektedir!

Gerçekte bütün bu "sivil" siyasetçilerin savunduğu "demokrasi", ülkemizde 12 Eylül 1980 öncesi uygulanmış olan, ve bugün de uygulanan "demokrasi", yani *parlamentar demokrasi maskeli faşizmdir*. Gerçekte 12 Eylül cuntacıları ve onların doğrudan devamı olan Özal ile; 12 Eylül'ün harizlayıcıları olan Demireller, Erbakanlar, Türkeşler, Ecevitler vb. arasındaki tercih; 11 Eylül ile, 12 Eylül arasındaki

tercih; halk yığınları açısından kırk katır mı, kırk satır mı şeklinde bir tercihtir.

Ülkemizde sosyalizm, komünizm adına konuşan karşı-devrimci modern revizyonist gruplar; ve onlarla birlikte ne yazık ki bir dizi devrimci oportünist akım da, faşizme karşı mücadele adına yığınları böyle bir tercih doğrultusunda eğitmiş, bilinçli veya bilinçsiz hakim sınıfların sahtekarlığına destek vermiştir.

12 Eylül'ün ertesinde yurtdışında kurulmaya çalışılan "Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi" veya "Sol Birlik" vb. "cephe"lerde ve eylem birliklerinde; devrim, karşı-devrim arasındaki en kaba ayırım çizgileri bile silinmiş; "cuntaya karşı mücadele"nin, "faşizme karşı mücadele" ile eşitlenmesi hakim olmuştur.

Faşizme karşı mücadelenin, 12 Eylül cuntasına karşı mücadeleye indirildiği yerde, cuntanın "tatile çıkarıp" tasfiye etmeye çalıştığı hakim sınıf partisi ve siyasi sözcülerinin, Ecevitlerin, Demirellerin, Cindorukların "demokrasi savaşçısı" olarak görülüp, "cephe"nin bunlara kadar genişletilmesinde anlaşılmayacak bir şey de yoktur.

Aynı yanlış, 1980'lerin ortalarından itibaren cunta markalı ANAP hükümetine, Özal yönetimine karşı mücadelede de sürmüştür; bu kez faşizme karşı mücadele, ANAP hükümetine karşı mücadeleye indirgenmiş; modern revizyonistler ve onların ideolojik etkisindeki bir dizi devrimci oportünist grup, ANAP'a karşı, DYP'nin, SHP'nin, DSP'nin "demokrasi(!)" mücade-

lesinin kuyruğuna takılmıştır.

Ülkemizde hakim sınıfların "demokrasi"sinin sınırının ne olabileceği, gelmiş geçmiş en "demokrat" programa ve halk yığınları nezdinde de en geniş tabana sahip olmakla övünen bugünkü Demirel-İnönü koalisyon hükümetinin şimdiye kadarki icraatında açıkça görülmüştür, görülmektedir: Bu, güya demokrasi savunucusu hükümet döneminde, Kuzey Kürdistan'ın hemen tümünde "olağanüstü hal" sürdürülmekte; muhalefette iken olağanüstü hal uygulamasına karşı çıkanlar şimdi her dört ayda bir bizzat kendileri "olağanüstü hal"i uzatma teskeresini meclise sunmaktadır. Kuzey Kürdistan'da terörizme karşı mücadele adına Kürt yığınlarına uygulanan faşist terör, bu hükümet döneminde, kendinden önceki dönemleri, hatta cunta dönemini bile aşan boyutlara vardırılmıştır.

Newroz sırası ve ertesinde "güvenlik güçleri"nin ateşi sonucu 100'den fazla Kürt emekçisi katledilmiştir. 15 Ağustos eylemlerini bastırmada yalnızca Şırnak'ta halka açılan ateş sonucu yine 100'ün üzerinde ölü olduğu Şırnak milletvekillerince bildirilmektedir. Binlerle Kürt emekçisi "teröristlere yataklık" ettikleri sahte gerekçesi ile faşist işkencehanelerde, zindanlarda sürdürülmektedir. Kürdistan köylere tam bir işgal ordusu gibi giren Türk ordusu, özel timleri, jandarmasının köylülere uyguladığı işkencenin bini bir paradır. Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmada, halka göz dağı vermek için meskun köyler üzerine "kaza ile"(!!!) bomba dü-

şürülmesi olayları, bu hükümet döneminde adeta alışkanlık haline gelmiştir! Devlet destekli Hizb-i Kontra cinayetlerinin ardı arkası kesilmemektedir.

Bu hükümet döneminde büyük şehirlerde sorgusuz-yargısız infaz da, günlük olaylar arasına girdi. Son olarak Ankara'da dört devrimci bizzat İşçileri Bakanı ve İnsan Hakları Bakanı(!)'nın seyirciliğinde katledildi!

"Türkiye İnsan Hakları Vakfı"nın 1992 yılının ilk altı ayı için hazırladığı raporda, bu hükümetin "demokrasi ve insan hakları karnesi" şöyle çıkartılıyor:

"1992 yılının ilk altı aylık dönemi, insan haklarına aykırı pek çok uygulama ve davranışa sahne oldu. Bu süre içinde başta yaşama hakkı olmak üzere insan hak ve özgürlükleri geçmiş yılları aratmayacak biçimde ihlal edildi. Toplum büyük ölçüde terörize edilerek, siyaset dışı bırakıldı. İşkence sistemli olarak devam etti. İşkence iddiaları yine dikkate alınmadı.

Kitaplar gazeteler toplatıldı. Konuşanlar, yazarlar susturuldu, cezaevine gönderildi. Terörle mücadele adına hukuk dışı yöntemlere başvuruldu.

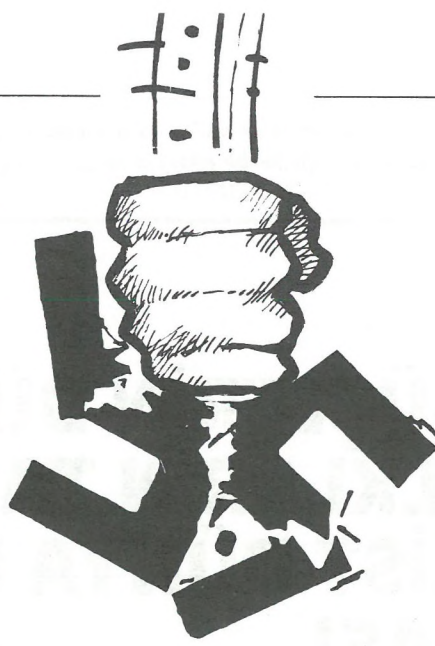
Kamuoyu tek yanlı bilgilendirilerek gerçekler tersyüz edildi. Kürt sorunu çözüme kavuşturulmadığı gibi, bu konuda ülkeyi ciddi çatışmalara sürükleyecek gelişmelere ve sertleşmelere tanık olundu. Demokratik haklarını kullanmak için gösteri yapanlar dövüldü. Göstericilere ateş açıldı.

Demokratikleşme ve insan haklarına saygılı bir yönetim sözü vererek göreve başlayan koalisyon hükümeti, vaatlerinin tam tersi bir davranış sergileyerek yerine getirmede. Bu yönetim döneminde insan hakları değil, insan haklarını ihlal edenler korundu."

Aynı raporda verilen bazı rakamlar şöyle: Gösteri yapan topluluklara ateş açılması sonucu 16 ölü! Ev baskınlarında 35 ölü! Dur ihtarına uymama, sağ yakalayıp öldürme, rastgele ateş açma vb. olaylar: 51 ölü! Kaybolan ve akıbeti belli olmayan: 3 kişi. Faili meçhul cinayetler: 86 kişi. Saptanan işkence olayları: 6'sı çocuk, 32'si kadın toplam 179 kişi.

Öldürülen gazeteci: 6 kişi. 31 gazeteci dövüldü. Toplatılan dergi sayısı 41; 12 kitap toplatıldı. Toplam 18 kitle örgütü süreli veya süresiz kapatıldı. Pek çok gösteri, miting, konsere izin verilmedi. vs. vs.

Bütün bunlar, bu hükümetin ne kadar "demokrat" olduğu konusunda açık dil konuşmaktadır. Bu hükümet de, kendinden öncekiler gibi faşizmin uygulayıcısıdır. Yoktur özde birbirlerinin

den farkları! Hakim sınıfların şu veya bu partisi; asker veya sivil savunucuları arasında yapılacak tercih, halk açısından ölümlerden ölüm, zulümlerden zulüm beğenme tercihidir.

Böyle bir tercih tüm işçiler, köylüler, emekçiler tarafından red edilmelidir.

12 Eylül'ün 12. yıldönümünde; NE ASKERİ FAŞİST CUNTA, NE PARLAMENTER DEMOKRASİ MASKE-Lİ FAŞİST DİKTATÖRLÜK! FAŞİST DİKTATÖRLÜĞÜN TEK GERÇEK ALTERNATİFİ, İŞÇİLERİN-KÖYLÜLERİN DEVRİMCİ-DEMOKRATİK DİKTATÖRLÜĞÜDÜR! şiarı işçilerin, köylülerin şiarı olmak zorundadır.

...

Ülkemizde gerçek demokrasiyi kazanmanın biricik yolu devrimdir.

Ülkemizde emperyalizme bağımlılığa son vermenin; işbirlikçi burjuvazinin, büyük toprak sahiplerinin, vurguncuların, tefecilerin faşist devletini parçalamanın... Feodalizmin artıklarını kökten temizlemenin... Kürt ulusunun ayrılma hakkını özgürce kullanabileceği şartları yaratmanın... Yurtdışındaki Ermenilerin Batı Ermenistan'a dönme, yerleşme, ayrılma hakkını kullanabileceği şartları yaratmanın; Arap, Laz, Çerkez... tüm ezilen milliyetler üzerindeki tüm ulusal baskıları kaldırmanın ve milli sorunu gerçekten çözenin şartlarını yaratmanın... Türk faşistlerinin dışa dönük sömürgeci şovenist saldırganlığına son vermenin... Kıbrıs'ın kuzeyindeki işgali kaldırmanın... Kadınlar üzerindeki feodal baskıları tümüyle tasfiye etmenin, cinsler arasındaki gerçek eşitliğin yolunu açmanın... İşçi sınıfı, köylülük, emekçi yığınlar için demokrasiyi; halk düşmanları üzerindeki diktatörlüğü gerçekleştirmenin... Sosyalist devrim için, sosyalizm-komünizm için

yolu açmanın... t e k y o l u, İŞÇİ SİNİFİ ÖNDERLİĞİNDE DEMOKRATİK HALK DEVRİMİDİR!

İşçi sınıfının, onun önderliğindeki köylülüğün ve tüm emekçilerin gerçek kurtuluşu için tek alternatif budur. Düşman, yalnızca 12 Eylül askeri faşist cuntası, veya onun sivil devamı olan kişi, kurum ve kuruluşlar; veya andaki güya demokrat hükümet değil, tüm kurumları ile faşist TC devletidir! Düşmanın, yalnızca hakim sınıfların şu veya bu yönetimi değil, bir bütün olarak emperyalizme bağımlı hakim sınıfların faşist devleti olduğunu bilmek çok önemlidir.

Ancak bu gerçeğin bilincinde hareket eden bir işçi sınıfı ve halk hareketidir ki, hakim sınıfların kendi aralarındaki iktidar dalaşının yedek gücü olarak hareket etme "kader"inden kurtarabilir kendini. Ancak kurtuluşun sosyalizmde —ama modern revizyonizmin iğdiş ettiği değil, gerçek sosyalizmde— olduğunu kavrayan bir işçi sınıfı ve onunla sıkı bir ittifak içindeki köylülük, hakim sınıfların ve emperyalizmin yedeği olmaktan çıkar.

Bunun için işçi sınıfına, işçi sınıfının en ileri, en fedakar unsurlarını içinde toplayan, Marksizm-Leninizm silahı ile donanmış bir kurmay heyeti, Marksist-Leninist bir Bolşevik parti gereklidir. Bugün işçi sınıfı açısından en acil görev, bu partinin inşasını ilerletmektir. Bütün sınıf bilinçli işçiler —eğer faşizme karşı mücadelelerinde, devrim mücadelelerinde— bir kez daha hazırlıksız yakalanmak istemiyorsa, bu partinin, Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist(Bolşevik)'in inşasını kendi öz ve acil işleri olarak kavramak, bu görevi omuzlamak zorundadır.

12 Eylül'lerle beraber, bize onun alternatifi olarak sunulan 11 Eylül'leri de bir kez daha gelmemecesine tarihe gömmenin garantisini, bu görevin çözümüne bağlıdır.

Devrim iyi güzel de, güç iş, uzun iş diyenler; eski sosyal-emperyalist blokun çöküşünü, sosyalizmin çöküşü sananlar; kısa süreli başarıları uzun süreli devrimci faaliyete tercih edenler gölge etmesinler, başka ihsan istemez! Devrim er-geç, onlarsız da zafere ulaşacaktır!

Haydi devrim mücadelesine!

Haydi Bolşevizmin bayrağını yükseklere kaldırmaya!

1 Eylül 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK)
Merkez Komitesi

"BÜYÜK" GÜÇLERİN DÜZENİ VE EZİLEN HALKLARIN TALANI EMPERYALİST DÜNYA DÜZENİNE KARŞI SAVAŞ!

Yedi haydut devletin hükümet ve devlet başkanları, burnu büyük bir tavırla "Dünya Ekonomik Zirvesi" (DEZ) olarak adlandırdıkları yeni bir zirvede biraraya geliyorlar. Dünyadaki ülkelerin % 5'ini bile oluşturmayan bir avuç büyük güç, dünya ekonomik düzeninin kaderini belirleme hakkını kendilerinde görüyor. Bu, aslında gerçeği yansıtan bir durum da. Dünya ekonomisi, bu yedi devlet tarafından yönetiliyor. Bu bir avuç büyük güç, bağımlı ve baskı altındaki ülkelerin halklarını eziyor ve soyuyor. Bunlar en önemli hammadde kaynaklarına, doğal yataklara hakimler; neyin, nerede ve ne şekilde üretileceğini belirliyorlar; baskı altındaki ülkelerin insanların özellikle de kadın ve çocukların işgücünü insafsızca yağmalayanlar yine bunlar.

Bu yedi haydutun gücü, yalnızca ekonomi ile sınırlı değil. Dünyadaki tüm temel mali ve politik kararları alanlar da bu emperyalist devletler.

YEDİ BÜYÜK GÜCÜN MALİ KOLU: İ M F

Bu emperyalist devletler, İMF içerisinde de oy oranının yaklaşık % 50'sine sahipler. İMF, hangi ülkeye kredi verilebileceğini ve verilecek kredinin hangi şartlara bağlanacağını karar altına almakta ve bu kararlar, yedi emperyalist büyük güç tarafından siyasi alana uygulanmaktadır.

Bu yılki DEZ'nde öncelikle, kendisini tamamen Batı sermayesine açan "Doğu Bloku" pazarının kendi aralarında paylaşılması ele alınacaktır ve her emperyalist büyük güç, bu pazarda en büyük pay kapabilmek için diğerlerine karşı şiddetli bir rekabet dalaşına girecektir.

1992 yılı, Afrika ve Latin Amerika'nın yerli halklarının köleleştirilmesinin, bir çoğunun yok edilmesinin 500. yıldönümüdür. Zamanımızda yerli halkların köleleştirilme ve yok edilme politikası sona ermemiştir, tersine başka biçimlerde sürmektedir. Güya dünyanın en demokratik ülkelerinden ABD'de, örneğin halen siyah derililer, kızıl derililer vb. büyük bir ırk baskısı altında inlemekte, toplumsal yaşamın her alanında ikinci sınıf insan muamelesi görmektedirler. Ezilen ırkın kitleleri ayaklandığında ise, Los Angeles'da olduğu gibi, yığın halinde katledilmektedirler. Budur, emperyalist büyük güçlerin "demokratik", "yeni" düzeni.

DÜNYA EKONOMİK ZİRVESİ: PEDERŞAHİLİĞİN ZİRVESİ !

Emperyalist ekonomi ve mali politikası, özellikle kadın emekçileri ezmektedir. Kadın emekçilerin iş gücü bir dizi bağımlı ülkenin sanayi dallarında ucuz iş gücü olarak kullanılmakta, kadın iş gücü iki kat daha fazla sömürülmektedir. Emperyalist ülkelerde kadın emekçilerin ortalama ücreti, erkeklerin ortalama ücretinin 2/3'ni geçmemektedir.

Sermayenin düzeninde kadınların yalnızca işgüçleri değil, vücutlarının kendisi de alım-satım ve sömürü aracıdır. Milyonlarca kadın, sermayenin "hakça" düzeni tarafından fuhuşa sürülmektedir. İMF'nin kredi vermesi bir çok durumda, kredi alan ülkenin "nüfus planlaması" yapması şartına, yani bağımlı ülkenin emekçi kadınlarının zorla kısırlaştırılması şartına bağlanmaktadır. Emperyalist egemenlik şartlarında, milyonlarca kadın emekçi kitleleri seksist, ırkçı baskılar altında inlemek zorunda bırakılmaktadır.

TÜRKİYE-KUZEY KÜRDİSTAN ÖRNEĞİNDE, İMF VE DEZ'NİN POLİTİKASI

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da İMF adı özellikle, faşist diktatörlüğün ağır bir ekonomik kriz içerisine düştüğü 70'li yıllarda duyulmaya başlandı. 70'li yılların ikinci yarısında, o dönemde de başbakan olan Demirel'in deyişiyle, ülke "70 Cent'e muhtaç" hale gelmişti. Faşist diktatörlük gırtlığına kadar borca girmişti. Türk hakim sınıfları, İMF ve emperyalist büyük güçlere yeni borçlar, borç ertelemeleri ve sadaka için başvurduğunda, bunlar yeni kredi vermeyi politik, ekonomik tedbirlerin uygulanması şartına bağlamışlardı. İMF ve emperyalist büyük güçlerin istediği tedbirler, derhal uygulamaya kondu. 24 Ocak 1980 önlem paketi diye bilinen ve emekçilerin ücretlerini dondurmaya, fiyatları serbest bırakmaya, grev, toplu sözleşme vb. haklarını ortadan kaldırmaya amaçlayan önlem paketi ilan edildikten

yaklaşık 8 ay sonra, Türk hakim sınıfları askeri bir harekatla, yüzlerindeki parlamenter demokratik maskeyi de atarak, açık askeri faşist bir diktatörlük kurdular.

Askeri faşist diktatörlük, emperyalist büyük güçlerin ve İMF'nin emirlerini adım adım hayata geçirdi. İşçi ve emekçi hareketi, devrimci ve komünist hareket kanla bastırıldı. İşçilerin tüm hakları rafa kaldırıldı. Tüm ülke büyük bir işkence tezgahı haline çevrildi. İşçi ve emekçilerin yoksulluğu büyük boyutlara ulaştı. Kürt ulusunun ve Türk olmayan diğer milliyetlerin üzerindeki baskılar daha da arttırıldı. Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkı için savaşım verenler üzerinde faşist terör daha katmerli olarak işletildi.

Faşist generaller işlerini bitirdikten sonra, hükümeti sivil faşistlere bıraktılar. Sivil faşistler de, İMF ve emperyalist büyük güçlerin çıkarları ve direktifleri temelinde ekonomiyi ve siyaseti yönetmeye devam ettiler, ediyorlar.

ALTERNATİF, BORÇLARIN SİLİNMESİ VE "DAHA İYİ" KREDİ ŞARTLARI DEĞİL, DEVRİMDİR!

Emperyalistlerin kendileri bile, bağımlı ülkelere yönelik politikalarının açlık, yoksulluk, bağımlılık getirdiğini gizleyemeyecek durumdalar. Buna karşılık, emperyalist ve bağımlı ülkelerdeki bir dizi reformist parti ve örgütler (Almanya'da Grüne'ler, PDS; Türkiye-Kuzey Kürdistan'da SP, vb...) "borç silinmesi", "demokratik" sömürü ve baskı yöntemleri aracılığı ile bağımlı

ülkelerin bugünkü bataklıktan çıkabilecekleri yalanını yayıyorlar.

Borç silinmesi, bağımlı ülkelerin acılarını belki birazcık azaltabilir, ama bu ülkelerin halklarının faşist diktatörlükler, baskı ve sömürü altında acı çekmesi gerçeklerinden hiçbirini değiştiremezler. Borç silinmesi avantajını kullanacak güçler de, her durumda bağımlı ülkelerin bir avuç sömürücü egemen sınıfları olacaktır. Emperyalizm, işçilerin ve ezilen halkların dünya çapında bir avuç haydut güce boyunduruk sistemidir. Hiç bir reform bu boyunduruğu kıramaz. Kıracak tek araç, 1917 tarihinde Rusya'da Bolşeviklerin gerçekleştirdiği türden bir BOLŞEVİK DEVRİMDİR!

SÖMÜRÜCÜLERİN DEVLETİNİ VE EMPERYALİZME BAĞIMLILIĞI PARÇALAYACAK, SÖMÜRÜSÜZ VE BASKISIZ BİR TOPLUMUN, SOSYALİZMİN YOLUNU AÇACAK BİR DEVRİM...

EMPERYALİZM, BARBARLIK DEMEKTİR!

REVİZYONİSTLERİN, SOSYALİZM DİYE ALDATMAYA ÇALIŞTIĞI VE ASLINDA SOSYAL-FAŞİZMDEN BAŞKA BİR ŞEY OLMAYAN TÜRDEN DEĞİL; LENİN VE STALİN ÖNDERLİĞİNDE GERÇEKTEN UYGULANAN SOSYALİZM, BİRİCİK ALTERNATİFTİR!

BU ALTERNATİF İÇİN SAVAŞ!!!

Haziran 1992

BOLŞEVİK PARTİZAN
(Yurtdışı)

OKUYUCU MEKTUBU

G-7'lerin DEZ'ne karşı yapılan "KARŞI ZİRVE" ve protesto eylemleri üzerine...

Değerli arkadaşlar;

Dünyanın 7 büyük emperyalistin 6-8 Temmuz tarihlerinde, Münih kentinde düzenledikleri "Ekonomik Zirve"ye alternatif olarak, çeşitli ülkelerin anti-sömürgeci kişi, grup ve parti temsilcilerinin katılımlarıyla "Karşı Zirve" toplantıları ve yürüyüş-miting temelinde protesto eylemleri gerçekleştirildi. Biz, BP taraftarı bir grup, gerçekleştirilen eylemlere fiilen katılarak, gücümüz oranında, hem destekleme faaliyetlerini yürüttük, hem de geniş propaganda çalışmalarında bulunduk.

"Karşı Zirve" eylemleri, 3-8 Temmuz tarihleri arasında aralıksız sürdürüldü. Daha doğrusu, anlık imkanlar yaratılarak sürdürülmeye çalışıldı. Çünkü, emperyalist Alman devleti, gelebilecek her türlü eylemi mümkün olduğu kadar engelleyebilmek için, elinden geleni ardına koymama konusunda kararlıydı. Bu durumunu elinin altındaki her türlü olanakları kullanarak, açıkça sergiliyordu. Kendi burjuva demokrasisinin sınırlarını da çiğneyerek, polis kuvvetlerine faşizan saldırı emirleri verebiliyor, polis kuvvetleri miting ve yürüyüşlerde gözüne kestirdiklerini en sert metodlarla, kol kırma

pahasına (Yeşillerin eski yönetim kurulu sözcüsü Jutta Dittfurth da polisin bu faşizan saldırılarından nasibini alanlardan birisiydi.) tutukluyor, bu saldırılarını yere yatırarak copla boğazına bastırmaya kadar sürdürüyordu.

Bavyera eyalet başkanı Streibl, gazetecilerin kendisine bu durumu sormalarına karşı, "Bu, Bavyera yöntemi-dir" (8 Temmuz akşamı SAT 1'de) diye cevaplayarak, iç-faşistleşmenin boyutlarını yansıtan anlayışını fütursuzca sergiliyordu.

Fakat Alman emperyalist burjuvazisi, son senelerin en büyük polis harekatını gerçekleştirmesinin yanında,

4.7.1992 tarihinde yapılan ve yaklaşık 25 bin kişinin katıldığı merkezi yürüyüşte Bolşevikler de vardı... Dünya Ekonomik Zirvesi'ne karşı düzenlenen protesto eylemleri, diğer yürüyüş ve gösterilerle bir hafta boyunca devam etti...

gösterdiği her türlü bürokratik sabotajlara rağmen "anti-sömürgeci" güçlerin kararlı tutumları karşısında emeline ulaşamadı. Kararlaştırılan "Karşı Zirve" ve protesto eylemleri yoğun kitle katılımlarıyla ve militan yürüyüşleriyle canlı bir şekilde, önceden planlandığı şekliyle sürdürüldü ve planlandığı şekliyle de sonuçlandırıldı.

Bir harekette bulunan canlılık ve militan yansıma, Marksist-Leninistlerin gözünü karartmamalı kendilerini hareketin coşkusuna kaptırmamalıdır. Marksist-Leninistler bir hareketin militanlığına ve canlılığına bakarak değil, onun altında yatan siyasetin niteliğine bakarak o eylemi değerlendirirler; bu, Marksist-Leninist bir kanundur. Biz de bu ilkenin ışığından hareketle, daha çok hareketin içindeki siyasetleri inceleyerek, eleştiri temelinde yanaştık. Dağıttığımız bildiri ve broşürlerde reformist çözüm önerileri ve yaklaşımı da şiddetle eleştirdik. Artık bildirimizi alanlar, "yine mi bu BP'li-ler?" diye hayıflanıyorlardı. Bu, amaçladığımız çalışmada bir yönüyle başarılı olduğumuzu belgeliyordu.

Gelelim eylemin somut yönelimi-ne:

Eylemin ön hazırlık toplantılarında ortaya çıkan uzlaşma platformuna imza atmadık. Eylemi düzenleyici olarak ortaya çıkmadığımızdan, toplantıların düzenlenmesi ve forumların tespiti, bu forumların kişi, grup ve partilere göre bölüştürülmesi bizim dışımızda gelişti. Bu durum, toplantılarda inisiyatifimizi kullanmamamızı ve konuşma olanaklarımızı olumsuz yönde etkile-

di. Çünkü konuşma zamanları hemen hemen kapışılmıştı. Hemen hemen bütün toplantılar önceden tespit edilen konuşmacıların konuşması sonunda bitiriliyordu. Bu yüzden toplantılarda bildiri ve broşür dağıtımlarının dışında adeta izleme durumunda kaldık. Bu, bize yakışmayan gayet olumsuz bir yön. Fakat bu durum, ortak açıklamaya imza koymama doğru tavrımızın sonucu idi.

"Karşı Zirve"nin açılış toplantısının 4.7.92'de Münih'te, önceden rektörlükten alınan izinle bir üniversite kampüsünde gerçekleştirilmesi planlanmıştı. Bizler toplantı başlangıcından 1 saat önce üniversite avlusunda biraraya geldik, bu arada takriben 500 civarında bir kalabalık toplanmıştı. Yarım saat içerisinde katılım 2000'e yaklaştı. Katılanlar, tespit edebildiğimiz kadarıyla reformistlerden, eski ve yeni Alman Yeşiller partileri, Münih mülteci komisyonu, PDS temsilcisi, ABD'den bir avukat, değişik kadın gruplarından temsilciler, Latin Amerika ve Güney Asya ülkelerinden sol gruplar, kendilerini sol-otonom diye adlandıranlar, Almanya devrimci komünistleri, Türkiyeli gruplardan Devrimci-Sol ve biz ve tespit edemediğim kişi ve gruplar. Tespit edemediğim diyorum, çünkü avluda oluşturulan bir kürsüde peşpeşe konuşma yapıyorlardı ve o arada not alma imkanımız yoktu.

Tartışılan konu ise, üniversite rektörü, kampüsün alınan iznini tek yanlı olarak, iki gün kala iptal etmesi, salon kapılarını açık bırakarak "buna rağmen giderseniz, polis zoruyla boşalttı-

rırım" tehdidiydi. Bu apaçık bir provokasyon, Alman emperyalist burjuvazisi ile üniversitenin işbirliğinin açık göstergesiydi. Genellikle solcu kesimin ağır bastığı bir grup "buna rağmen" salona girilmesinde ısrar ediyor, reformistler ise "bu, provokasyona gelmek olur, bizim amacımız tasarladığımız 6 günlük eylemi gerçekleştirmektir, içeri girilmesi halinde polisin saldırısı mutlaklıdır. Tutuklamalar kaçınılmaz olacaktır. Bu durum da eylemimizi sonuna kadar sürdürmemizi engeller. Bir kilisenin rahibi, kilisesinde toplantımızı yapabilme imkanı tanıyor, oraya gidelim" önerisi ve anlayışıyla salona girmesine karşı tavrı aldılar. Bizler ise aramızda konuşarak, tartışmaların sonucunda Alman solları çoğunlukla içeri girme kararı alırlarsa, görevli arkadaşlar dışındakilerin salonu işgal eylemine katılınmasının doğru olacağı tavrını benimsedik. Tartışmaların sonucu işgale gitmedi, tartışmalar sürerken, özellikle Alman sollarının başka bir kanadını oluşturanlar, hemen yandaki ana caddeyi işgal etmişler, kiliseye doğru yürüyüş kortejini oluşturmuşlardı bile. Akabinde bütün kitle, oluşturulan bu korsan korteje katıldı ve kiliseye doğru yürüyüşe geçildi. Katılım 3000 civarındaydı.

Polis güçleri, bu durumu hesaba katmıyor olmalı ki, o an hem sayılarının azlığı, hem de inisiyatifli elerinden kaçırmanın şaşkınlığıyla sağa-sola, öne-arkaya koşuşturmaya başladılar. Takriben 15'er kişilik sıralar halinde, polis saldırısı da ihtimal dahilinde bulundurulacak sıkı bir şekilde

Alman polisi,
gösteri ve yürüyüşlere saldırarak
provokasyon yaratmak istedi,
tutuklamalarda bulundu

kolkola yürünmeye başlandı. Mega-foncunun bize yakın olması ve bizlerin slogan atma inisiyatifimizi kullanarak, yürüyüş boyunca devrimci sloganlar attık ve bizimle birlikte hepsini olmasa da, bazılarını tüm korteje attırdık. Bu sloganlardan bazıları:

- DEZ; dünya halklarının katillerinin merkezi!
- Alman emperyalizmine ölüm!
- Filistin, Kürdistan, Türkiye'de; nerde bir domuzluk varsa, Alman emperyalizmi orada!
- Faşizme, emperyalizme ve her türlü gericiliğe ölüm!
- Ya barbarlık, ya sosyalizm!
- Bolşevizm yenecektir!
- Yaşasın Marks, Engels, Lenin, Stalin!

Her ne kadar reformistler başı çekse de, atılan sloganlar ve polise karşı takınılan kitlesel tutum, militan ve canlı bir yürüyüşü görüntüledi. Yürüyüş, başından sonuna kadar polisin her türlü provoke etme ve dağıtma çabalarına rağmen, militan bir şekilde sonuçlandırıldı.

Yürüyüşün bitiminden sonra, kilisedeki toplantıya geçildi. Kilise tika basa doldu. Forumu oluşturanlar, peşpeşe konuşmalarını yaptılar. Konuştukları, genelde üzerinde durulacak şeyler değildi. Genellikle kişisel veya grupsal olarak kendi ülkelerinde yaptıkları gündelik işleri anlatmakla yetindiler. Bunlar, bazı derneksel veya sendikal faaliyetlerin varlığı, bu faaliyetlerin yerel devletler tarafından baskı altında tutulduğu, tutuklanmaların, kovuşturmaların olduğu, bunlara rağmen devrimci, demokratik çalışmalarını sürdürdükleri türünden konuşmalardı. Bizim açımızdan ilginç olan tek konuşma, Türkiye-Kuzey Kürdistan'dan "Özgürlük Derneği" adına bir ki-

şinin konuşmasıydı. Konuşmasını "sizleri devrimci sol güçler adına selamlıyorum" diye bitiren bu kişi de, konuşmasını genel reformist çalışmalarını anlatmakla sınırladı.

Gerçek demokrasilerin, emperyalizmin en zayıf halkaları kırılarak, devrimle oluşturulabileceğinin gerçeği bu insanlar açısından geçmişte kalan bir nostalji veya Marksizm-Leninizm dışında oluşturulacak bir "yolla" mümkündür.

4.7.92 tarihinde yapılan merkezi yürüyüşe Bolşevikler olarak kendi kortejimizi oluşturarak katıldık. Genel katılım ise, 15 bin civarındaydı. Alman otonom gruplarının en geniş biçimde katıldığı bu yürüyüşe, Alman reformistlerinin dışında, Türkiye-Kuzey Kürdistanlı gruplardan tespit edebildiğim, PKK bir kortej oluşturarak, TKP/ML Hareketi adına küçük bir grup, Dev-Sol taraftarlarından ufak bir grup (Devrimci İşçi, Kurtuluş, TKEP ve TDKP'den de çok küçük gruplar vardılar). Bizim hızlı halk savasçıları, bu eylemler kendilerini pek ilgilendirmedikleri için, propaganda grubu temelinde dahi katılma lütfunu göstermediler. Bu tavırları, onların emperyalizme karşı enternasyonal mücadeleye ne kadar ciddi yaklaştıklarını göstermektedir. Merkezi yürüyüş, ilk yürüyüşe benzer bir şekilde gerçekleşti. Aynı sloganların atıldığı, canlı, militan bir yürüyüş oldu.

Bu yürüyüşe daha hazırlıklı gelen Alman polisi, ön cephede yürüyen otonom gruba, genelde ise tüm korteje, özellikle sistemli saldırılar düzenleyerek, tutuklama eyleminde bulundu. Esasta tek tek kişiler ve tüm gruplar, polis provokasyonuna karşı hazırlıklı hareket ettiklerinden ve provokasyona cevap vermeme tavrını izleyerek, polisin

saldırılarının boşa gitmesini başardılar.

5 Temmuz Pazar günü, bir toplantı ve bir yürüyüş eylemi gerçekleştirildi. Bizler çalışmalarımızı bildiri ve broşür dağıtma faaliyetinde yoğunlaştırdık.

6 Temmuz Pazartesi günü, hem emperyalist devlet temsilcilerini protestolu karşılama eylemi, hem de "Karşı Zirve" toplantısı vardı. Bizler havaalanında yapılması düşünülen protestolu karşılama eylemine katılmamızın varolan gücümüzden hareketle fayda getirmeyeceğinden yola çıkarak, düzenlenen küçük toplantılara katılarak, bildiri ve broşür dağıtım faaliyetlerini yöledik. Amaçladığımız çalışmayı sonuçlandırabilmek için yapılması gereken en doğru yol da buydu.

Havaalanında gerçekleştirilen ve 2 bin kişinin katılımı sağlanan protestolu karşılama eylemi, 700'e yakın "anti-emperyalistin" tutuklanmasıyla son buluyor. Bu tutuklama durumu, ilk defa sözlü propaganda imkanını elde edeceğimiz, en geniş kitle katılımıyla gerçekleştirilen 2000 civarında insanın katıldığı "Karşı Zirve" toplantısını olumsuz yönde etkiledi. Tartışma bölümüne geçildiği sırada, ki ilk söz hakkını biz almıştık, otonomların "tutuklanmaların sözkonusu olduğu bir ortamda, sesimizi yükseltme yerine sizler toplantı yapıyorsunuz. Biz bu durumu protesto ediyoruz." çağrısıyla toplantıyı terkettik. "Karşı Zirve" de böylelikle burada noktalanmış oldu.

7-8 Temmuz tarihlerinde gerçekleştirilen, yürüyüş ve mitinglerinde propaganda çalışmalarımızı devam ettirdik. Yürüyüş esnasında ve miting alanında imkanları zorlayarak, konuyla ilgili bildirilerimizi mikrofondan okuma fırsatını bulduk. Tüm eylem boyunca, 15 bin civarında bildiri dağıttık ve 200 civarında broşür sattık.

Bu faaliyetlerle, G-7 DEZ toplantılarına karşı çalışmalar noktalandı. Bu gibi eylemler, ilişkimizi geliştirmek istediğimiz gruplara direkt teması sağlayan alanlardır. Özellikle çeşitli ülkelerden gelen insanlarla temasa geçme olanaklarını pratikte sergilediği için daha da önem taşımaktadır. İleriki dönemde bu gibi eylemlerde daha sistemli ve programlı çalışmayla, daha büyük başarılar elde edilmesi mümkündür. Bu gibi çalışmalar hayatın her alanında yoğunlaştırılmalıdır. Haydi Bolşevik çalışmaya!.. Hiç kuşkusuz en sonunda tek galip BOLŞEVİZMdir.

BOLŞEVİZM YENECEKTİR!

16.07.1992

Bir Bolşevik Partizan okuru ●

Stronsium 90 (*)

GEÇEN sayımızda atomfizikinin ne olduğunu, atom bombasının ve atom santrallerinin tarihçesini, radyoaktiviteyi ve radyoaktif maddeleri ve radyoaktif ışınları görmüştük. Şimdi de konumuzun değinmediğimiz bölümlerine birlikte bakalım.

ATOM SANTRALLERİ

1950'lerden başlayarak günümüze kadar, dünyada 400'den fazla atom santrali inşa edilmiş ve 200'den fazla reaktörün de 2000 yılına kadar inşasına karar verilmiştir.

Günümüzde dünya enerji gereksiniminin sadece % 4.7'sini (**) karşılayan bu enerji kaynakları, her ne kadar tüm elektrik enerji tüketiminin çok küçük bir yüzdesini karşılıyor olsa da, diğer enerji kaynaklarının doğayı kirletme, insanlığa zarar verme ve diğer rizikoları ile karşılaştırıldığında, çok daha tehlikelidir.

Atom santralleri de, termik santrallerdeki kömür, gaz ve diğer fosil türevi maddelerin yakılmasından elde edilen ısı enerjisinin türbinlere aktarıl-

ması prensibinde olduğu gibi, Uranyum'un parçalanmasından elde edilen ısının türbinlere aktarılması ve türbinlerin döndürülmesi ile elektrik enerjisi elde edilmesi prensibi ile çalışmaktadır. 1960'lardan sonra işleyiş biçimleri geliştirilerek temel olarak 4 tipte santral kurulmuştur. Bu atom santralleri:

- 1) Su kaynamalı reaktörler,
- 2) Su basıncılı reaktörler,
- 3) Yüksek ısılı reaktörler,
- 4) Çabuk ısıtmalı reaktörlerdir.

Bu reaktörlerden ilk üçü, suyun ısıtılarak buharlaştırılması ve bu buharın türbinlere gönderilmesi ile çalışmaktadır. Dördüncü tip reaktörde ise, türbinleri döndüren ısı taşıyıcı madde olarak su yerine sıvı Sodyum kullanılmaktadır.

İlk olarak 1976'larda Almanya'da yapımına başlanan bu tip atom santralleri her ne kadar diğer santral tiplerinden daha güvenli çalışma prensiplerine sahip olsalar da, gerek diğer tipteki santrallerle karşılaştırıldığında, daha az tabii Uranyum kullanması ve daha çok Plutonyum'u parçalanma maddesi olarak alması ve gerekse de radyoaktif atık madde üretiminin diğer tiplerden daha fazla olması nedenleriyle Alman Yeşil hareketin önemli protestolarına neden olmuştur.

Çünkü sorun salt tek başına atom santralının arızalanmasından doğacak radyoaktif maddelerin sızıntı yapması, ya da patlamasından doğacak zararlar değildir. Birazdan değineceğimiz gibi, sorunun boyutları, Uranyum'un maddenin yatağından çıkarılıp atom çöpi haline gelinceye kadar geçirdiği süreç içinde ele alınmak zorundadır.

Radyoaktif çöpler ve radyoaktif maddelerin taşınması sorunlarını konumuzun sonlarına bırakarak, şimdi genel olarak atom santrallerinin çalışma prensiplerini biraz daha açmaya çalışalım.

Atom santralleri üç ana bölümden oluşmaktadır:

- 1) Reaktör kazanı,
- 2) Türbinler,
- 3) Jeneratör.

Reaktör kazanı diye adlandırabileceğimiz santralin birinci bölümünde, işlenmiş Uranyum izotopu atomları, elektriksel yüksüz nötron taneciklerinin hızla bu atomlara çarptırılmasıyla ikiye ayrılır. Bu parçalanmada, her parçalanana bölümden yeni birer nötron taneciği ayrılır ve bu ayrılan nötron tanecikleri de diğer iki ayrı Uranyum izotopuna çarparak onları ikiye ayırır ve ayrılan bu yeni parçalanmış atomlar da kendi içlerinden yine birer nötronu çevrelerine saçarlar ve onlar da gene başka Uranyum atomlarını parçalar ve bu parçalanma işlemi artarak devam eder.

Bu iki atoma ayrışma anında ısı enerjisi ortaya çıkar. Zincirleme oluşan bu reaksiyonda her parçalanma anında ısı sürekli giderek artar. İşte bu ısının belli bir derecede tutulabilmesi ve parçalanma işleminin sınırlandırılabilmesi için iki ayrı öge kullanılmaktadır. Birincisi, soğutucular; ikincisi, çok sayıda oluşan ve kontrolden çıktığı anda felaketler yaratacak olan nötronları yakalayan ve onları absorbe eden moderatörler. Yukarıda sıraladığımız reaktör tiplerinden ilk ikisinde soğutucu madde olarak hepimizin bildiği su kullanılmaktadır. Üçüncü tipte Helium ve dördüncü tipte sıvı Sodyum kullanılmaktadır.

Birinci ve ikinci tipteki reaktörlerde Uranyumoksit, Sirkon metali dediğimiz maddeden oluşan boruların etrafına kaplanmış. Sirkon metali gerek ısıya dayanıklılığı çok yüksek olan, gerekse geçirgenlik ve korozyon gibi sorunları en az olan bir madde olduğundan dolayı kullanılmaktadır. Yanma işlerinin kontrolünde ayrıca Grafit (Karbon) çubuklar da kullanılır. Bu Sirkon borular ve Grafit çubukların etrafı, aynı kalorifer kazanlarında olduğu gibi çelik bir yelekle kaplıdır. Kalınlıkları 3 cm. olan ve 5 kat üst üste geçirilmiş (yani toplam 15 cm. kalınlığında) bu özel çelik yapı üzerine de 2,5 m. kalınlığında özel beton kaplama yapılmıştır.

1986'lara kadar bu yapının bir patlama anında parçalanmayacağı ve dışarıdan gelecek tehlikelerden de etki-

(*): Geçen sayımızda aynı başlıkla yer alan yazımızın, ikinci ve son bölümünü ya-
nıyoruz.

—YAZI KURULU—

(**): Bu bağlamda sözkonusu olan, tüm dünya çapındaki enerji gereksinimidir. Kimi emperyalist ülkelerde (örneğin Fransa) atom enerjisi, daha şimdiden esas enerji kaynağı durumundadır.

lenmeyeceği iddia ediliyordu. Çernobil felaketi bu iddiaların boş olduğunu gösterir acı bir gerçektir. Ve hatta "Almanya Atom Araştırmaları Enstitüsü" nün 1979'da yayınladığı bir raporunda, reaktörlerin 10 bin yılda bir arıza yapabileceği ihtimali iddia edilmekteydi. Oysa geçen son 7 yılda "en güveneli" diye iddia ettikleri Alman yapımı santrallerde bile tehlikeli boyutlarda olmasa da, kamuoyuna yansıyan en azından 5 ayrı reaktörde arıza tespit edildi. Tekrar konuya dönerek devam edelim.

Sirkon metalli boruların içinden geçen suyun 300°C'de tutulmasını sağlayan ve Helyum soğutmalıda 750°C'de tutulmasını sağlayan kontrol aygıtı, bir bilgisayardır. Tüm sistem, her ne kadar insan denetiminde olsa bile, asıl yönlendirici fonksiyona sahip olan bilgisayardır. Su basıncını, pompaları, Grafit çubukların ısıtıcı, ya da absorbeci görevini, fazla oluşan nötronların yakalanması veya hızının yavaşlatılmasını sağlayan moderatorların çalışmalarını bir ana merkezden bilgisayar denetlemekte ve kontrol etmektedir.

Bunun böyle olması da gayet doğaldır. Zira tüm sistemin kontrolü için, yaklaşık olarak saniyenin 28 binde biri kadar bir zaman dilimi içinde müdahale edilmek zorundadır. Tüm araba sürücülerini bilir. Normal şartlarda aniden önüne çıkan bir tehlikeye karşı algı organlarının beyine enformasyon iletmesi ve beyin bunu aygıtın frene basmasını sağlayacak olan emiri vermesi —yani reaksiyon süresi— 1 saniyeden daha uzun bir süreyi gerektirmektedir. Araba sürmekten çok daha karışık ve çok daha zor olan böyle bir sistemin tehlikesine karşı da gene bilgisayar programlanmıştır. Burada genelde insana, arızalanmasından dolayı çalışması bozulan bilgisayara yardımcı olmaktan çok, tüm sistem şalterini kapatma görevi düşmektedir.

Tüm santralin mekanik ve elektronik aygıtları, eskime ve yıpranma süreleri tespit edilerek, bozulmuş olmasalar, eskimiş olmasalar bile, sürelerini doldurduklarında değiştirilmektedir. Bu süre her ülke somutunda ayrı ayrıdır. Bunun tüm dünyada uygulanır bir standartta oturtulmasına çalışılmış olmasına rağmen, bir sonuç alınamamıştır. Zira her ülkede kurulan santraller, diğerlerinden —ana çalışma prensipleri aynı olmasına rağmen— gerek materyal, gerekse işleyiş açısından farklı farklıdır. Örneğin eski Doğu Bloku ülkelerinde parça değiştirme süresi, Batı ülkelerine göre daha uzundur.

Rio'da yapılan "Çevre Sorunları Konferansı"nda ve daha sonra Münih'teki zirve toplantısında, bu konunun önemli bir yer aldığı burjuva basınında yayımlandı. Alman Çevre Bakanı'nın basına yaptığı bir açıklamada, sadece Rusya'daki atom santrallerinin bakımı ve modernleştirilmesi için 50 milyar Dolar paraya gereksinim duyulduğu belirtildi. Münih zirvesinde emperyalistlerin, iflas etmiş modern revizyonist eski harabelerin yeniden inşasına 2,5 milyar Dolar yardımı kararlaştırıldı. Bu sadakanın, kızgın taşa damlayan su misali, yeni Rus çarlarının değil ekonomik yıkıntıdan çıkmalarına, atom santrallerinin bakıma bile yetmeyeceği tartışma götürmez bir olgudur.

ATOM SANTRALLERİ NEDEN TEHLİKELİ ?

Biraz önce değindiğimiz bu karmaşık sistemin birimlerinden birinde doğacak arıza, diğer birimlerine de değişik boyutlarda yansımaktadır.

Tehlikenin en basiti, sistemin dolaşımını sağlayan suyun, Helyum ya da sıvı Sodyum'un kaçak nedeniyle radyoaktif maddeyle karışması ve bu tehlikeli maddenin hava yoluyla atmosfere ya da su yoluyla nehirlerle karışması şeklindedir. Reaktörlerde asıl oluşabilecek tehlike, ısının kontrolden çıkmasıyla, "çekirdek erimesi" diye adlandırılan bir noktaya ulaşmasıdır. Tehlikenin artık aşılamayacak duruma geldiği bu sürece, "Olası En Büyük Kaza" denmektedir. Böyle bir durum bilgisayar arızalanması, ya da Çernobil'de olduğu gibi, insan hatası sonucu ortaya çıkabilir.

Çekirdek erimesi nasıl oluşuyor; bu aşamada tehlikeli olan ne? Şimdi ona bakalım: Reaktör kazanındaki suyun 300°C civarında ısıda tutulduğundan sözettiğimiz. Bu ısının kontrolden çıkarak daha yüksek derecelere ulaşması halinde ve 1000°C'yi aştığında, Sirkon metalli borular, soğutmada kullanılan su ile kimyasal reaksiyona girerek, su içindeki Hidrojen atomlarını su moleküllerinden ayırır. Hidrojen gazı, bir hacim içinde belli ölçüde yoğunlaşması halinde, patlayıcı özelliğe sahiptir. Bu nedenle ona patlayıcı gaz adı da verilir. İşte reaktör kazanı içinde ısı yükselmesinden doğan bu gaz birikimi, toplam kazan hacminin % 4'ünü aştığı anda patlamaya hazır bir bomba halini alır.

1979'da ABD'de Harrisburg şehrindeki santraldeki ve 1986'da Çernobil

deki kazalar, bilim adamlarına tehlikenin boyutlarının gerçek yüzünü göstermiştir. Her iki santralde de Hidrojen gazının yükselmesi sonucu kazalar olmuştur. Harrisburg'taki kazanın büyük bir felaketle sonuçlanmamış olması bir anlamda şans eseri sayılabilir. Çünkü kazan içindeki Oksijen miktarı patlamayı yaratamayacak derecede az olduğundan, biriken Hidrojen, şalterler kapatılarak etkisiz hale getirilebilmiştir.

Isı yükselme durumu, evde yanan sobanın, ya da kaloriferin ısınması gibi saatler alan bir süreçte değil, tam tersi saniyeler içinde oluşmaktadır. Zincirleme reaksiyon, moderatorlar aracılığı ile derhal durdurulsa bile, yanma ve ısı artışı devam etmektedir. Her ne kadar soğumayı hızlandırıcı yeni yöntemler geliştirilmiş olsa da, ısının bir kaç saniye içinde bir-iki bin derece üzerine çıkması, bu kısa süreçte sınırlandırılmamakta ve ısı artmasına bağlı olarak kazan içi ve çevresindeki aygıtların bozulması engellenmemektedir. Zira 1000°C'de Bakır teller, 2000°C'de Nikel-Krom, 3000°C'de de Demir ergime noktasına ulaşmakta, katı maddeden sıvı hale dönüşmektedir.

Görüleceği gibi çekirdeğin erime noktasına gelmesi anı, artık önüne geçilemeyecek bir felaket demektir. Bu yüzden emniyet tedbirleri olarak paralel ve seri bağlantılı çeşitli sistemler geliştirilmiştir. Herhangi bir arıza anında devre dışı kalan bir emniyet sistemi yerine bir başkası devreye girebilmektedir. Bu yüzden çeşitli atom santrallerinde günümüze kadar oluşan çeşitli arızalanmalar tehlikeli boyutlara ulaşmadan engellenebilmiştir.

Altına ağ gerilmemiş ip üstünde yürüyen cambaz misali, her gün, her an bir sorun çıkarabilecek atom santralleri, günümüz tekniği ile insanlık için az yararlı ve bu gidişle de çok zararlı bir konumdadır.

TRAJİK BİR ÖRNEK: ÇERNOBİL !

Çernobil atom santrali, bugünkü Ukrayna topraklarında Başkent Kiev'in 120 km. kuzeyinde ve tam İstanbul'un bulunduğu 30. meridyen üzerinde kurulu dört bloktan oluşan Grafit moderatorlu, su basınçlı reaktör tipinde bir santraldir. 1983 yılında işletmeye giren bu reaktör, eski Sovyetler Birliği sınırları içinde kurulu toplam 53 reaktörden ve yeni sayılabileceklerden biridir. Ayrıca bu 53 reaktörden

14'ü de Çernobil'deki reaktör tipindedir.

Reaktör kazanında toplam 1690 kanallı bulunmaktadır ve bu kanalların etrafı 192 ton Uranyumoksitle kaplıdır. 1700 ton Grafit, moderator görevi görmekte ve tüm soğutma ve dolaşım için 38 bin ton su kullanılmaktadır. İki katlı oluşan kazan, üstü çelik kaplamalı ve iç hacmi Helyum-Azot karışımı koruyucu gaz ile doludur. Bu bölümde Uranyum çubuklarının yer aldığı ve 70 barlık basınçla pompalanan su ve Sirkon borular bulunmaktadır.

26 Nisan 1986 günü, santralin 4. bloğu yanmış, çubukların yenilenmesi için devre dışı bırakılmış ve bakıma alınmıştır. Bu bölüm sadece kapasitesinin % 7'si bir değerde çalışmaktadır.

25 Ağustos 1986'da Sovyet bilim adamlarının Viyana'daki "Uluslararası Atom Enerjisi Organizasyonu"na sundukları 350 sayfalık rapora göre, felaketin tarihçesi kısaca şöyledir: Kazana gelen su pompaları geçici olarak kapatılmış ve Uranyum çubuklarının bir kısmı çıkarılmıştır. Bu arada % 7 değerinde çalışan kısımda tekniker ve mühendislerin "hatası sonucu" (?) ısı yükselmesi olmuş, bu arada geç karar verilmesi ve su pompalarının devreye geç sokulmasına bağlı olarak, ısı bir kaç dakikada çok yüksek bir dereceye ulaşmış; reaktör kazanında bulunan su, muazzam bir basınçla ulaşmış, bu arada üst kattaki vinç devrilerek Grafit blok üzerindeki kapakları tahrip etmiştir. Bu ısıda oluşan Hidrojen gazı, su buharı içindeki Oksijen'le birleşerek çok büyük bir patlama olmuş ve kazanın tavanını parçalayarak binlerce metre atmosferin troposfer tabakasına yayılmıştır. Kontrolüden çıkan Uranyum'un parçalanma işleminin devam etmesiyle ısı 3000°C kadar yükselmiş, bu nedenle de erime dediğimiz durum doğmuştur.

Bu yanmanın durdurulabilmesi için dört gün boyunca havadan atılan Kırışın karışımı kum ve çimento ile reaktör kazanının üzeri kapatılmaya çalışılmıştır. Özü Karbon olan 1700 ton Grafit'in de burada yanması sonucu, çok büyük bir oranda radyoaktif madde atmosfere karışmıştır.

Bu felaketten kısa bir süre sonra, kuzey yarım kürede Asya ve Avrupa'daki bir çok ülke topraklarında yüksek derecede radyasyona rastlanmasının en önemli sebeplerinden biri de, troposferdeki yerden bir kaç kilometreye kadar yükseklikte oluşan hava akımları olan siklonların, radyoaktif yüklü su buharı ve aerosol taneciklerini binlerce kilometre uzaklara taşımasıdır.

İskandinav ülkeleri, Orta Avrupa, Balkanlar, Türkiye, Kafkaslar, İran ve Afganistan'a kadar uzanan büyük bir alan —başta eski Sovyet ülkeleri olmak üzere— bundan etkilenmiştir.

Çernobil'deki bu patlamadan aylar sonrasına kadar, çeşitli ülkelerde yapılan ölçümlerde normal radyasyon değerlerinin çok üzerinde değerler tespit edilmiş ve özellikle Stronsiyum 90, Sezyum 137, İyot 131 gibi Nüklidler saptanmıştır. Havadan ve yağmur suları ile toprağa nehir ve göllere bulaşan bu maddeler önümüzdeki ikibinli yıllarda asıl marifetlerini göstereceklerdir. Çünkü 1945'de Hiroşima'ya atılan bombanın geniş kitleler üzerindeki etkisi, ancak 1960'lı yıllarda gözlenmiş, örneğin Japonya'daki kanser olma oranı bu yıllarda % 35 gibi büyük bir artış göstermiştir.

Kazanın olduğu bölgede ise durum şöyledir: Olaydan sonraki ilk üç gün içinde yaklaşık 50 bin kişi, Çernobil'den 30 km. uzaklıktaki bölgelere yerleştirilmiş, 10 Mayıs'a kadar 92 bin kişi ve 34 bin büyük baş hayvan 129 km. sınırı dışına taşınmıştır. 30 km. çapındaki bu bölge yaşanmaz bölge olarak ilan edilmiştir. Olay günü 9 kişi olan ölü sayısı, 1 ay içinde 200'e yükselmiştir. O zamanın Sovyet verilerine göre, aktarılan bu bilgiler bir dizi kuruluşun verileriyle çelişkilidir. Batı kaynaklarına göre, 2000 üzerinde in-

san ölmüş ve 30 bin üzerinde insan radyasyondan ağır bir şekilde etkilenmiştir. Bu insanların da kısa süre içinde çeşitli gen bozuklukları, ya da hastalıklara yakalanmaları kaçınılmazdır.

Bu önemli olayın diğer bir yanı da, kaza hangi ülke toprakları içinde olursa olsun, diğer ülke toprakları ve canlılarını olumsuz olarak etkilemiş olmasıdır. Her ülke kendi çapında olayı irdelemiş, yorumlamış ve çözüm yolları aramıştır. Fakat sonuçta böyle bir sorunun çözümünün açmazda olduğu ve buna bağlı olarak, uluslararası alanda gerek hukuki açıdan, gerekse olası zararların maddi yükü açısından merkezi bir yaptırım gücünün yaratılması gerektiğine karar verilmiştir. Her emperyalist güç, kendi reaktörlerinin ne kadar sağlam ve güvenilir olduğu üzerine yüzlerce sayfalık destanlar döşemiş ve fakat hiç biri bir diğerini ikna edememiştir. Bu konu daha önce de belirttiğimiz gibi, Rio konferansında da çözümsüzlükle sonuçlanmış ve diğer bir konferansa ertelenmiştir.

"RADYASYON, ASLINDA TÜRK ERKEĞİNİN GÜCÜNÜ ARTIRIR !"

Her ülke hakim sınıfları çözüm yolları araya dursun, Türk hakim sınıfları, gelişmeleri kendilerine özgü bir vurdumduymazlık ve bölünle izlemiştir. Zamanın Cumhurbaşkanı Evren ve Başbakan Özal da, Batı Avrupa ülkelerinin Karadeniz fındığının ve çayının ithalini durdurmaları üzerine verdikleri demeçlerde, aslında ne fındıkta, ne de çayda radyasyona rastlanmadığını, bunun ülke çıkarlarına düşman yabancı mihrakların uydurmaları olduğu biçiminde yorumlar yapmışlardır. Daha da ileri giderek; çayda olsa bile az miktarda radyasyonun insanlara zararlı değil, yararlı olabileceğini ve hatta erkeklerin erkeklik gücünü artırabileceğini, çaylarını yudumlayarak basına müjdelemişlerdir. Onlar bu tavırlarıyla, bir kez daha halk düşmanı yüzlerini sergilemişlerdir.

GELECEK DAHA NİCE ÇERNOBİLLERE GEBE !

Her ne kadar eski Sovyetlerde 14 adet daha Çernobil'deki atom santrali tipinde reaktör olsa da, gelecek açısından, sadece bunlar tehlike oluşturmuyorlar. Çünkü 1950'lerden bu yana, Çernobil dışında, bir dizi ülkede çeşitli

arızalar yapan onlarca reaktörün varlığı birer olgudur. Bu arızaların dö-kümüne geçmeden önce, dünya üzerindeki tüm santrallerden söz edelim. Dünyada sırasıyla işletmede ve inşa halinde olan atom santrallerinin bundan beş sene önceki durumu şöyledir:

Ülke	işletmede	inşa halinde
ABD	93	37
Almanya[*]	25	17
Arjantin	2	—
Avusturya	—	1
Belçika	8	—
Brezilya	1	2
Bulgaristan	4	4
Çekoslovakya	3	5
Çin	1	8
Filipinler	—	1
Finlandiya	4	—
Fransa	43	20
Güney Afrika	—	2
Güney Kore	4	4
Hindistan	5	3
Hollanda	2	—
İngiltere	37	8
İspanya	7	6
İsveç	12	2
İsviçre	5	2
İtalya	3	6
Japonya	33	12
Kanada	16	1
Küba	—	1
Macaristan	3	1
Meksika	—	1
Mısır	—	2
Milliyetçi Çin	5	2
Norveç	1	—
Pakistan	1	1
Polonya	—	2
Romanya	—	3
SSCB	53	36
Türkiye	—	3
Yugoslavya	1	1
TOPLAM	359	238

[*] Birleşmiş iki Almanya'nın toplam reaktör sayısıdır.

Bu tablonun gösterdiği en önemli sonuçlardan biri, atom santralleri belasının öncelikle emperyalist büyük güçlerce dünyanın başına sarıldığı gerçeğidir. Toplam 359 çalışır reaktörün 231'i beş büyük emperyalist devlette bulunmaktadır. (ABD, Almanya, İngiltere, Fransa, Japonya.)

Eski sosyal-emperyalist Rusya, Kanada, İtalya, İsveç ve İsviçre'deki reaktörler de bunlara eklenince, toplam reaktör sayısı 320'ye çıkmaktadır. Yani çalışan reaktörlerin % 90'ından fazlası 10 devlette bulunmaktadır. Bunun an-

lamı açıktır: Atom reaktörlerine karşı mücadele, özelde emperyalist büyük güçlere, genelde emperyalizme karşı mücadele olarak yürütülmek zorundadır.

Günümüzde 400'ü aşan bu santrallerde bugüne kadar 20'den fazla kaza, arıza vb. olmuştur. Bunların önemli-lerinden bir kaç örnek verelim:

- 1957'de İngiltere'nin Windscale şehrinde, Uranyum madenini işleme bölümünde çıkan yangında, binlerce metreküp İyot-131 atmosfere karışmıştır.

- 1958'de eski Sovyetler Birliği'nin Kyschtyrn bölgesindeki Swerdlowsk şehrinde bulunan atom atıkları deposunda, radyoaktif yüklü Sülfürük asit bidonlarının Plutonyum atıklarının üzerine devrilmesiyle kimyasal reaksiyona geçen Plutonyum, çok yüksek derecede ısınarak yeraltı sularına karışmış ve yeraltı sularının ısınarak buharlaşması sonucu, çok yüksek basınç yaratmış ve büyük bir patlamayla yer altında depolanmış olan radyoaktif maddenin yeryüzüne saçılmasını sağlamıştır. Bölgedeki 30'dan fazla köyün boşaltıldığı ve günümüze kadar yasak bölge olarak bu bölgenin korunduğu bilgisi dışında, kaç kişinin öldüğü, ya da bundan etkilendiği konusunda hiç bir bilgi yoktur. 1972 ve 1986'da bu bölgede yapılan ölçümlerde radyasyon değerinde büyük bir değişimin olmadığı tespit edilmiş, aynı yerde yaşayan hayvan türlerinin % 90'ının yok olduğu, bitki örtüsünün de % 44'ünün öldüğü bildirilmiştir. 1991'de Viyana'da yapılan bir toplantıda, bu bölgeye uluslararası bir bilirkişi heyeti gönderilmesine karar verilmiş olmasına rağmen, bu ana kadar pratik bir adım atılmamıştır.

- 1958'de Yugoslavya'da Atom Araştırmaları Merkezi'nde meydana gelen patlamada 9 kişi ölmüş, radyoaktif maddeler atmosfere yayılmıştır.

- 1961'de ABD'de reaktör artığı Plutonyum işleme merkezinde —ki burası askeri bölgedir ve yetkililer bu fabrikanın askeri amacının olmadığını iddia etseler de, 1984 Green Peace raporunda atom silahları üretme fabrikası olarak açıklanmıştır!— doğan arızada 3 asker ve 14 sivil ölmüştür. Detaylı başka bir bilgi yoktur.

- 1966'da Moğolistan'da Gobi çölünde, atom silahlarının üretildiği fabrikada meydana gelen patlamadan doğan hasar ve zarar hakkında hiç bir veri yoktur.

- 1974'de Japon Deniz Kuvvetlerine ait bir atom denizaltısının batması sonucu, büyük bir miktarda radyoaktif

madde denize karışmıştır.

- 1978'de Belçika'nın Tihange şehrindeki santralin arızalanmasından sonra binlerce metreküp İyot-131 izotoplu su buharı atmosfere karışmıştır.

- 1978'de Almanya'nın Brunsbüttel şehrindeki atom santralinde oluşan arıza sonucu, binlerce metreküp radyoaktif madde yüklü hava atmosfere karışmıştır.

- 1979'da ABD'de Harrisburg şehrinde meydana gelen kazada, Çernobil'dekine benzer bir felaketten kıl payı dönmüştür. 200 bin insan aylar boyu evlerinden uzaktaki yerleşim alanlarında yaşamak zorunda kalmıştır.

- 1981'de Japonya'nın Tsuruga şehrindeki reaktörden kaçak yapan soğutucu suyun denize karışması sonucu, Tsuruga Körfezi'nde deniz hayvanlarının nesli tükenmiştir.

- 1982'de ABD'nin Gima şehrindeki santralde çıkan arızada gene binlerce metreküp radyoaktif buhar atmosfere karışmıştır.

- 1983'te Sovyetler Birliği'nde Wolgadonsk şehrinde arızalanan reaktörden radyoaktif kaçak sonucu bölgedeki insanlar yerlerinden göç edilmeye zorlanmıştır.

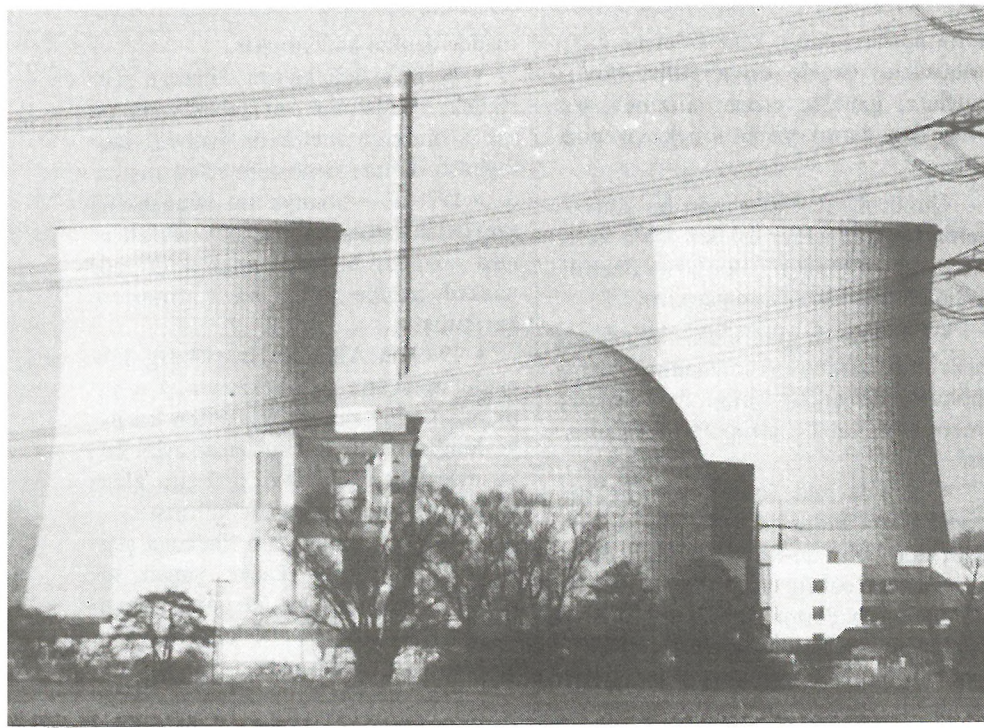
- 1984'de Almanya'nın Kalkar şehrindeki çabuk ısıtmalı reaktörün işletmesi, çıkan yangın sonucu 1 sene durdurulmuştur.

- 1985'de ABD'nin Besse Davis şehrindeki reaktör ve 1986'da Oklahomaya eyaletinde bir başka reaktör arızalanmış ve çalışanlardan 28 kişinin vücuduna yüksek derecede radyoaktif madde girmiştir.

- Ve nihayet 1986'da dünya atom santralleri, Çernobil'de şimdiye dek olan en büyük trajedisini yaşamıştır.

1986'ya kadar kısaca örneklemeye çalıştığımız bu kaza ve arızalardan sonra, yani 1986'dan günümüze kadar geçen sekiz sene zarfında Sovyetler Birliği, ABD, Almanya, Fransa, İngiltere, Hindistan, Bulgaristan, eski Doğu Almanya, Belçika ve Çekoslovakya'da da benzeri arıza ve kazalar meydana gelmiştir. Görüldüğü gibi Alman bilim adamlarının iddialarının tersine bugünkü teknikle atom santralleri hiç de güven verici değildir.

Bu bakımdan emperyalistlerin denetimi altında işletilen atom santralleri, bugünkü koşullarda ne şart altında olursa olsun, sadece güvenliği açısından bile —ki bu sorunun dışında bir di-zi sorun daha vardır— reddedilmesi gereken, karşı çıkılması ve yenilerinin inşasının durdurulması için mücadele edilmesi gereken bir sorundur. Kapitalist ideolojinin tabii sonucu olarak, on-

Almanya'nın Biblis bölgesindeki atom santrali... O da diğerleri gibi, bugünkü teknikle, hiç de güven verici değil!

ların yaklaşımları, insan sağlığı ve güvenliğinden çok, yatırımın ucuz ve çok kâr getirir olmasıdır. Oysa bizim düşüncemiz, bunun tam tersine, geleceğin güzel günlerini yeni nesillere teslim etmektir. Bu nedenle de emperyalistlerin her alanda doğayı talan etmelerine karşı çıktığımız gibi, atom santralleri somutunda da dünyanın neresinde olursa olsun, tüm gücümüzle emperyalizmi ve onların barbarlığını teşhir etmeyi kendimize görev biliyoruz.

Atom santrallerinin güvenli olup ol maması sorunu dışında iki ayrı önemli sorun daha vardır. Biri, santrallerin çalışmasında vazgeçilmez madde olan Uranyum'un madenden çıkarılıp, çöp haline gelinceye kadar geçirdiği evreler ve süreç; ikincisi, bu çöplerin depolanması sorunudur.

DÜNYA TURUNDAKİ TEHLİKELİ MADDE: URANYUM !

Uranyum topraktan çıkarıldığı gibi derhal atom santrallerinde kullanılır bir madde değildir. Santrallerde iş görür bir değere ulaşması için en az beş aşamadan geçmek zorundadır. Bir diğer önemli nokta, Uranyum madeni her ülke toprağında olmayan, nadir bulunabilen bir maddedir. İşte bu iki faktör, Uranyum'un sürekli olarak, dünyanın bir köşesinden diğer bir köşesine taşınmasını zorunlu kılar.

Dünyada Uranyum madenine sahip

olan ve işleten ülke sayısı parmakla sayılabilecek kadar azdır. Bunlar ABD, Kanada, Güney Afrika, Avustralya, Namibya, Nijerya ve eski SSCB'dir. Bunların dışında Pasifik'teki Fransız sömürgelerinde de az miktarda çıkarılmaktadır. Ayrıca belirtmekte yarar var: Çıkarılan bu cevher aynı zamanda bu ülkelerde işlenmemekte, bu işin uzmanı olmuş olan ülkelere taşınmakta ve buralardan da bir üst işleme tabi tutulacak ülkelere aktarılmaktadır. Bu dolaşımın nasıl olduğuna geçmeden, biraz önce değindiğimiz beş aşamayı aktaralım.

Uranyum cevheri topraktan diğer metal ve minerallerle karışık olarak çıkarılır. İkinci aşama olarak, cevher diğer yabancı maddelerden ayrıştırılır. Üçüncü aşamada, cevher Oksijenle işleme sokularak yoğunlaştırılır ve Uranyum konsentrasyonu olan U_3O_8 elde edilir. Dördüncü aşamada bu konsentrasyondan atom santrallerinde kullanılan çubuk halindeki Uranyumdioksit hammaddesi olan Uranyumhexaflorit (UF_6) elde edilir. Beşinci aşamada ise, parçalanmaya hazır Uranyum çubukları üretilir.

Bu aşamalardan başka, bir de yanan çubuk artıklardan tekrar kullanılabilir Uranyum'un ayrıştırıldığı altıncı aşamayı sayabiliriz. Bu aşamada elde edilen, tekrar kullanılabilir Uranyum, dördüncü aşamaya aktarılır. Bu aşamalar, bir yerde, bir elden olan işlemler değil, tam tersine dünyanın çeşitli yerlerinde ve bir dizi tekelin denetiminde olan işlerdir. Olayı biraz daha açarak, devam edelim.

Uranyum cevherinin pazarlanma ve dağıtım işlemi, dünyadaki belli tekel ve devletlerin elindedir. Örneğin Avustralya'dan çıkarılan Avrupa ülkelerine aktarılır, eski Sovyetler Birliği'nin deki orada kullanılır ve diğer Doğu Bloku ülkelerine, Kanada'da çıkarılan ise ABD'ye aktarılır.

Bu maden yataklarına çeşitli tekel ve değişik oranlarda ortaklıklar. İkinci ve üçüncü aşama işlemlerini gören ülkeler de belli sayıdadır. Bu işler, örneğin Avrupa'da Fransa, İngiltere ve bugünkü Rusya'nın tekelindedir. Dördüncü ve beşinci aşamalarda işlemleri yapanlar da yine az sayıda tekel ve devlettir. Örneğin gene Avrupa'da; Almanya, İsveç ve Fransa'da yapılmaktadır.

Görülebileceği gibi, Uranyum cevheri olarak çıktıktan sonra çeşitli zikzaklar çizerek yolalmaktadır. Avustralya'dan yüklenen binlerce ton cevher, önce Fransa'ya, ya da İngiltere'ye ulaşmakta, orada işlemi bitmiş olan yeni madde Almanya'ya, ya da İsveç'e aktarılmakta, gene orada bir üst aşamaya ulaştırılmış yeni madde, değişik ülkelerdeki merkezi depolara taşınmakta ve oradan da bu ülkelerdeki atom santrallerine götürülmektedir.

Her aşamasında binlerce ton tehlikeli radyoaktif madde üreten bu zincirin her halkasına geçiş, bu çok tehlikeli maddenin dünya üzerinde binlerce kilometre seyahatini zorunlu kılmaktadır. Green Peace'in 1989 raporunda geçen bir örnek, hepimize bu işin önemini kavratmaya yetecek niteliktedir.

Green Peace'in yaptığı bir araştırmaya göre, Avustralya'dan yola çıkan Uranyum'un Almanya'nın Biblis kentindeki santrale ulaşmaya kadar geçirdiği yolculuğun uzunluğu 27 bin km.'dir. Bu yolculuk, denizden gemi yoluyla Fransa'ya ulaşmış, oradan trenle Almanya'daki Hanau şehrine, oradan Karlsruhe'ye kara yoluyla devam etmiş ve burada son işlemini gördükten sonra, gene tren yoluyla Biblis'te bitmiştir. Bu yolculuk, çeşitli verilere göre, hava yoluyla da yapılmaktadır.

Hergün duyduğumuz trafik kazaları; hem havada, hem karada ve hem de denizde, bu çok tehlikeli maddeleri taşıyan araçlar için de geçerlidir. Verilen bu örnek, dünyadaki 400 civarındaki santralden sadece birine ait bir örnektir. Demek ki hergün dünyanın bir yerinden, başka bir yerine sürekli olarak çeşitli taşıma araçlarıyla binlerce ton radyoaktif madde taşınmaktadır. Bunun en az reaktörler kadar riskli olduğunu söylersek, herhalde pek yanlış olmayız.

ATOM ÇÖPLERİ !

Atom santrallerinden enerji elde etme politikasının ne kadar "akılcı" olduğuna gene bir örnek vererek, çöplerine geçelim:

Sanırsız hepinizin aklına takılmıştır; bir reaktör bir yılda ne kadar Uranyum kullanıyor diye. Önce bir termik santralle, yani kömürle çalışan bir santralle karşılaştırarak başlayalım. 1300 megawatt enerji üreten bir termik santral, yaklaşık 7 milyon ton kömür tüketiyor. Oysa aynı enerji miktarında üretim yapan bir atom santrali, sadece 33 ton Uranyum harcıyor. Tabii görünürdeki fark, çok büyüktür. Fakat bu salt görünürdeki farktır. Olayın gerçek durumu ise şöyledir:

Atom santralinde kullanılan Uranyum'a ulaşıncaya kadar, en az beş aşamadan geçtiğini belirtmiştik. Yeri gelmişken bu aşamalarındaki fireyi, daha doğrusu, ortaya çıkan atık maddeleri daha berrak görebiliriz. Örneğimize devam edelim: 33 ton Uranyum tüketen bir atom santrali gerçekte 440 bin ton Uranyum tüketmektedir. Çünkü maden olarak çıkarılan 440 bin ton Uranyum'dan ancak 33 tonu atom santrallerinde kullanılır hale gelmektedir.

Şöyle ki; çıkarılan 440 bin ton maddenin birinci aşamada sadece 40 bin tonu işlenir cevher olarak ayrılır. Ve 400 bin ton radyoaktif karışımli madde çöp olarak kalır. İkinci aşamada 40 bin ton cevherden ise sadece 400 ton (U_3O_8) Uranyum konsantrasyonu elde edilir. Bu aşamada gene 39.600 ton radyoaktif balçık olarak çöpe ayrılır. Üçüncü aşamada, 400 ton konsantrat-tan 220 ton Uranhexaflorit elde edilir ve geriye 180 ton orta derece radyasyonlu atom çöpi kalır. 220 ton Uranhexaflorit'ten de 33 ton Uran çubuğu üretilir ve geriye 187 ton atom çöpi kalır.

Santralde kullanılacak olan 33 ton Uranyum'un maliyeti, belki 7 milyon ton kömürden çok daha ucuzdur ve Karbondioksit üretmediği için "daha temiz"dir de. Ancak geriye bıraktığı atıklar, insanlığa ve doğaya çok daha pahalıya mal olmaktadır. Atık madde bununla da bitmiyor. Çünkü santralde kullanılan 33 ton Uranyum; Uranyumnitrat'a ve Plutonyum'a dönüştüğünde, toplam çöpten çok daha etkili radyasyona sahip bir niteliğe ulaşır.

İşte emperyalistlerin depolamaya çalıştığı asıl çöp, reaktörün kullandığı bu 33 ton çöptür. Bu çöpün 5 tonu tekrar kullanılabilir bir hale getirilebilir. Ancak geriye kalan 28 ton çok yüksek

derecede radyoaktif ışın saçan atık madde, yer altındaki tuz yataklarında, ya da özel hazırlanmış depolama tesislerinde çelik variller içinde korunmaya çalışılır.

Gerçekten güvenli bir korumadan söz etmek göreceledir. Çünkü bu tür ifadeler yüzlerce kez tekrarlanmış olmasına rağmen, gerçek durum bunun tam tersini ispat etmiştir. Artı, bu "güvenli koruma", her geçen gün daha imkansız hale gelmektedir. Artan atom santralleri sayısı, ülkelerin içinde bulunduğu kriz vb. nedenler, bu işi daha da zorlaştırmaktadır.

Bu konuda en çarpıcı örnek, yıkılan sosyal-emperyalizmin su yüzüne çıkan sahtekarlıkları ve barbarlıklarıdır. Batılı burjuva basınında skandal olarak ifade edilen, Sovyetlerin atom çöplerini Kuzey Denizi'nin derinliklerine attıkları gerçeği, aynı şekilde ABD emperyalistleri ve Avrupa'daki diğer emperyalistler için de geçerlidir. Almanya'nın eski Doğu Bloku ülkelere atom çöpi ihracı, Fransa'nın ve İngiltere'nin Afrika'ya, ABD'nin Güney Amerika ülkelerine, Japonya'nın Tayland, Endonezya ve Filipinler'e atom çöpi ihracı belgelerle ispatı mümkün olan olgulardır.

Emperyalizm, her alanda olduğu gibi, bu alanda da çıkmaz sokak içindedir. Depolamayı kendi ülke topraklarından uzaklarda sağlamak düşüncesi, sonuçta geçici, kısa vadeli bir "çözüm"dür. Bu "çözüm yolları" da daralmakta ve hatta bu alanda birbirleriyle dalaşmaktadırlar. Ne yapsınlar, ellerinde ikinci bir dünya yok ki, oraya depolasınlar. Aslında onlar için dünya küçüktür. Ve her geçen gün artan bir şekilde gelişen bu sorun, her an patlamaya hazır saatli bomba gibi tüm insanlığın önünde durmaktadır. Emperyalistlerin tatlı kârlar uğruna bu gerçeğe gözlerini kapamaları, onlar açısından anlaşılır bir şeydir. Bizim açımızdan ise, bu sorunun önümüze koyduğu görev; sorunun acilliği ve tedavisi olmayan bu urun gelecekte daha da büyüme durumu gözönüne alınarak, daha bilinçli, daha aktif mücadele etmektir.

Doğanın talanı, burjuvazinin barbarlığı, sayfalar dolusu örneklerle aktarılabilir. Fakat bu, tek başına çözüm yolları bulma açısından kitlelere belli bir bilinci verme dışında pek fazla bir değer taşımamaktadır. Proletarya-burjuvazi arasındaki emek-sermaye çelişkisi, 1900'lerin başında neyse, bugün de aynıdır. Özde nitelik olarak hiç bir şey değişmemiştir. Fakat burjuvazinin doğayı gaspetmesi, onu hoyratça kul-

lanması ve artık insanlık için var olma/yok olma noktasına getirmesi bağlamında çok büyük niteliksel denebilecek bir değişim yaşanmaktadır. Burjuvazi, özellikle emperyalizm çağında, doğanın talanında, telafisi mümkün olmayacak boyutlara varan tahribatları gerçekleştirmiştir.

Geçmiş çok eski bir sorun olmasına rağmen, çevre sorununun kendi içimizde bilinçlere çıkarılması çok yenidir. Bu sorun üzerine, diğer temel sorunlarda olduğu gibi, örneğin kadınların kurtuluşu, milli mesele vb. gibi, daha yoğun eğilinmeli, daha çok kafa yorulmalıdır.

Çevre sorunu, yeni bir dünya yaratmak isteyen komünistler tarafından, en temel sorunlardan biri olarak kavranmak zorundadır. Üzerinde yaşanmaz bir dünyada, insan neslinin yok olduğu bir dünyada, diğer temel sorunları çözmenin ne imkanı, ne anlamı kalır. Pratik mücadelemizde, bulduğumuz her yerde, bu sorun üzerine en az diğer temel düşüncelerimizin savunulması kadar yer verilmelidir.

Komünistler, "Yeşil" hareketi burjuvazinin önderliğinden kurtarma; "yeşil" konuları kendi programlarının ayrılmaz bir parçası haline getirme görevine sahiptir. Bunun için, burjuva "Yeşil" hareketin sürekli-sistemli izlenmesi ve eleştirisi görevi vardır. Bu görev, somut eylemlerde eylem birliğini dışılamaz. Okuyucudan talebimiz, çevre sorunu ile ilgili kendi somutunda yaşadığı şeyleri Yazı Kurulu'na iletmesidir.

Atom santrallerine genel yaklaşımımız açısından, bugünkü şartlarda ve emperyalistlerin tekelinde olan böyle bir enerji kaynağını reddettiğimizi ve bizim bugün buna karşı aktif mücadelemiz gerektiğini belirtelim. Fakat bunun anlamı, hiçbir zaman, hiçbir şart altında, asla demek değildir.

İnsanlığın doğaya tam hakim olduğu alanlarda yarattığı tekniği, gerçekten bu alanda da sağlayabildiği ve Sosyalist toplumun kurulduğu şartlarda, kontrolü proletaryanın denetlediği bir durumda ve atom çöplerinin gerçek anlamda insanlık için bir tehdit oluşturmasını ortadan kaldırılacak tekniğe ulaşılabilirdiğinde, kurulabilir bir enerji kaynağı olduğu düşüncesi reddedilmemelidir. Fakat böyle bir teorik varsayım öncesinde, onun yerine, güneşten, sudan ve rüzgardan elde edilebilecek enerji kaynakları yaratmak, bizim için de, gelecek için temel çıkış yolları olmalıdır.

Kürdistan Ulusal Meclisi ve PKK'nın tavrı(*)

BU konu üzerine, esas olarak 20 Ekim 1991 tarihli erken seçim sonrasında tavrı takınılmış ve giderek yoğunlaştırılmıştır. Ulusal meclis konusunda en geniş tavrı, Serxwebun sayı 121'de ortaya konmuştur. PKK tarafından 1992 yılında çözülecek pratik bir sorun olarak ortaya konan "Ulusal Meclis" konusunda biz Türkiye-Kuzey Kürdistan komünistleri olarak görüşlerimizi koymak istiyoruz.

Tavrı takınırken, bunu, bu konuda en geniş tavrı takınan PKK'nın tavrı ile polemik içinde yapacağız. Temel aldığımız belge, PKK'nın yayın organı olan Serxwebun'daki yazılardır. Ele alacağımız yazılar içinde yanlış bulduğumuz her noktaya tavrı takınmayıp, mümkün olduğunca kendimizi ele aldığımız konu ile sınırlamaya çalışacağız.

Önce bu konuda, bizim tavrımızı kısaca, olumlu olarak koymak istiyoruz: Ulusal meclis talebi, tek başına ele alındığında, ulusal sorunun çözümü içindeki demokratik taleplerden biridir. Komünistlerin önderliğindeki bir ulusal kurtuluş hareketinde de, hareketin gelişmesinin belli bir seviyesinde "Ulusal Meclis" şiarı, eylem şiarı olarak ileri sürülebilir.

Bizim şimdi tartıştığımız bu değil; bir burjuva milli hareketin "Ulusal Meclis" şiarı ile ilgili tavidir. Bu bağlamda ulusal kurtuluş hareketinin ulusal baskıya karşı olan demokratik yanının desteklenmesi gibi, bu talep de desteklenmesi gereken bir taleptir. Fakat bu talep, her koşulda, her biçimi ve içeriğiyle somut olarak ele alınmak zorunda olan bir taleptir de. Somut destek de, ancak bu talebin somut olarak oynadığı ve oynayacağı role göre verilir, ya da verilmez. Yine bu konuda bu talebin demokratik yanının desteklenmesi, hiç de bu talebi ortaya atan ve savunanların, bu talebi ortaya

koyarken yaptıkları hataların eleştirilmemesi anlamına gelmez. Buna bağlı olarak, somut durumda biz, Kürdistan Ulusal Meclisi'nin kurulması şartlarında, burada ulusal baskıya karşı olan demokratik yanı destekliyoruz.

Bu meclis, tanınması gereken bir meclis olarak ortaya konmalı ve tanınmalıdır. Kürt ulusunun kendi meclisine sahip olma demokratik hakkını savunuyoruz. Fakat bugün Kürdistan Ulusal Meclisi'ni pratik bir sorun olarak savunan PKK, ne yazık ki doğru bir tavrı takınmamaktadır. Nasıl tavrı takındıklarını aşağıda ortaya koymaya çalışacağız.

...

Biz PKK'nın erken seçim öncesi ortaya koyduğu taktiği ve seçim sonrasında takındığı tavrı ortaya koyduğumuz yazılarda, PKK'nın reformist bir taktik izlediğini ortaya koymuştuk. Yine bu tavrı içinde, PKK'nın Türkiye-Kuzey Kürdistan'ın batısında "terör eylemlerinin ağır basacağı" bir dönemin yaşanacağını savunduğunu, fakat bunun faşist Türk devletini sıkıştırma ve uzlaşmaya zorlamak için yapıldığını ortaya koyarak, bu yaklaşımın -şiddeti savunmasına rağmen- reformist bir yaklaşım olduğunu belirtmiştik.

Bu yaklaşım, "Ulusal Meclis" bağlamında da kendisini göstermektedir. Seçim ertesinde yaptığı değerlendirme içinde A. Öcalan bu konuda şu tavrı takınmaktadır:

"Türk parlamentosuna gidecek bir avuç halk milletvekilleri eğer orada mücadelelerini yürütürken dışalanırlar, tehdit edilirler ya da tutuklanırlarsa bu, aynı zamanda Kürdistan Ulusal Meclisi'ne doğru yürüyüşte bir kıvılcım görevi de görecektir. Artık Kürdistan için bir meclis, Kürdistan için milletvekillikleri Kürdistan'ın kendi merkezinde ve bağımsızca geliştirilecektir. Türk parlamentosunu bir taktik alan olarak değerlendireceğiz ve bu taktik alanda sorunları halletmek üzere kendi üzerlerine düşeni yapacaklardır. Bunu yapacakları kadar yapacaklar, Kürdistan Ulusal Parlamentosu'na doğru gitme biçiminde, onun ön-

cü adımlarını atma biçiminde, daha şimdiden bu yolun yürüyüşçüsü olma biçiminde bir rol oynayacaklardır." (abç) (Serxwebun Sayı 118, sayfa 8)

Alıntı bütünlük içinde ele alındığında görülecektir ki, ulusal meclise gitme, onu kurma, önemli ölçüde Türk parlamentosuna gidecek "bir avuç halk milletvekilleri"nin vereceği mücadelede dışalanmaları, tehdit edilmeleri ve tutuklanmalarına bağlanmaktadır. Yani eğer böyle bir durum ortaya çıkmazsa, nasıl olsa Kürtler temsil edilmektedir, o zaman ayrı bir meclise de gerek kalmaz düşüncesi savunulma konumuna objektif olarak düşülmektedir.

Bu, "taktik" kaygılarla söylenmiş bile olsa, en azından yanlış anlayışlara açık kapı bırakan tavrı ile yanlıştır. Gelişmeler, esas olarak tutuklanma durumu dışındaki ihtimallerin, dışalanma, tehdit edilme vb. yaşandığını kısa bir dönem içinde ortaya koymuştur. Bunun sonucu olarak da A. Öcalan'ın PKK'nın 13. kuruluş yıldönümünde sunduğu mesajda şu tavrı ortaya çıkmaktadır:

"Şimdi, daha yapacağımız işler var. Nedir bu? Kendi öz meclisimizi oluşturmak! TBMM vardır. Bizde de Kürdistan Büyük Millet Meclisi olmalı. Bunu artık her Kürdistanlı iliklerine kadar duyuyor. Kendimize çok görmeyelim. Kürdistan'ın bir Ulusal Meclisi, Ulusal Kongresi oluşmalıdır." (Serxwebun Sayı 119, sayfa 11)

Ve bu meclisin ne zaman oluşturulacağı hakkında ise şu tespit yapılmaktadır:

"Önümüzdeki yıl, çok zayıf da olsa, çok yetersiz de olsa, kendi meclisimize koşacağız ve onu mutlaka gerçekleştireceğiz." (aynı yerde)

Ulusal meclisin gerekli olması açıklanırken, bu yine seçimler sonrasında Türk parlamentosunda yaşanan duruma bağlanmaktadır. A. Öcalan, "bizim onların meclisine ihtiyacımız yok" (agd) dediği yerde, mecliste Kürtçe yapılan yeminlere karşı takınılan tavırlara tepki göstererek böyle konuşmaktadır. Bu, yine taktik kaygılarla, TBMM ahırını teşhir kaygıları ile yapılmış bir gerekçelendirme bile olsa, ulusal meclisin TBMM bağıntılı ele alınışı yanlıştır.

Yine 1991 yılını değerlendiren bir yazıda, yeni hükümetin icraatı ve parlamentodaki olaylar ortaya konduktan sonra, şu tespit yapılmaktadır:

"... Bütün bu olgular Kürdistan'da ortaya çıkan mevcut siyasal gelişme düzeyi karşısında Kürt ulusunun kendi temsilcilerini seçme ve kendi Ulusal

(*) : TKP/ML (BOLŞEVİK) Kuzey Kürdistan Seksiyonu/Örgütlenme Komisyonu tarafından bize ulaştırılan bir makaleyi aynen yayınıyoruz.

- YAZI KURULU -

Halk Temsilcileri Meclisini kurma gerçeğinin artık kaçınılmaz bir zorunluluk haline geldiğini gösteriyordu.

Halkımızın çözüm bekleyen ağır ulusal ve toplumsal sorunları ancak bir ulusal Halk Temsilcileri Meclisi ve buradan çıkacak bir Halk Hükümeti tarafından çözüme götürülebilir.

Kürdistan halkının seçilmiş temsilcilerinden oluşacak bir Ulusal Halk Meclisi ve oluşturulacak Devrimci Halk Hükümeti için uluslararası ve bölgesel koşullar da elverişli hale gelmiş bulunmaktadır..." (Serxwebun Sayı 120, sayfa 8)

Önemli bir çıkış noktasının Türk parlamentosundaki durum ve yeni hükümetin icraatı olması, yanıltır ve derinliğine inildiğinde, Türk devletinin parlamentosundan varolan beklentilerin, reformizmin olduğunu ve çıkış noktasının da bu olduğunu bize göstermektedir.

Soruna böyle yaklaşıldığında, eğer, Türk parlamentosuna seçilen Kürt kökenli milletvekilleri Kürt ulusunun bazı haklarını dile getirdiklerinde önemli bir tepki görmese idi ve mecliste serbestçe Kürtçe konuşabilse vb., o zaman Kürdistan Büyük Millet Meclisi'ne gerek kalmayacaktı. Çünkü PKK'nın anlayışına göre o zaman, bu milletvekilleri Kürt ulusunu temsil etmelerine bağlı olarak, Kürt ulusu Türk parlamentosunda da temsil edilecekti ve bunun sonucu da Kürt ulusunu temsil edecek ayrı bir meclise gerek kalmayacaktı. Fakat soruna bu biçimde yaklaşmak yanıltır.

• • •

Sorunun çıkış noktasını ortaya koyduktan sonra, somut olarak ulusal meclis hakkında söylenenlere geçelim. Hemen belirtelim ki, bu konuda söylenenler pek net değildir. Ulusal meclis ile ilgili tavrı takınırken A. Öcalan şu tespiti yapmaktadır:

"Yani yürütülen parti çalışması, onun silahlı çalışması, şimdiye kadarki serhildanlar bir anlamda halkın en yüce irade organını, ulusal kurumunu, kongresini, parlamentosunu, devrim konseyini ortaya çıkarmak içindir. İşte görev budur." (agd. S. 120, sayfa 16)

Burada yürütülen bütün çalışmaların hedefi bu biçimde ortaya konurken, açık bir biçimde ortaya çıkmayan bir yaklaşım vardır. Bugünkü çalışmaların hizmet etmesi gereken bir görev olarak tespit edildiğinde, ulusal meclis vb. yanlış görülen bir görev tespiti değildir. Ama biraz daha derine indiğimizde, ulusal devletten bağımsız olarak ele alınan bir "ulusal meclis" in tüm mücadelenin esas amacı, esas he-

defi olan bir görev haline getirildiği görülmektedir. İşte PKK'nın "taktik adım"ları içinde öne çıkan bu yaklaşım ne kadar devrimci görünse de, gerçek anlamda reformist bir yaklaşımdır. Bu konuda A. Öcalan'ın tavrı şöyledir:

"Sekizincisi, belki bu aşamada bir devletleşmeye gidemeyiz; ama halkın iradesinin belirleyici gücü, en yüksek karar organı ve ulusal kurtuluş devriminin yönetici gücü olacak bir Ulusal Halk Temsilcileri Meclisi ortaya çıkacaktır. Nitekim ulusal meclis, ayaklanmanın en önemli siyasal amacıdır." (abç) (Serxwebun Sayı 122, sayfa 19)

Burada ortaya çıkan sonuç açıktır. İçinde bulunulan dönemde yapılacak ayaklanmanın "en önemli" siyasal amacı, ulusal meclistir. Bu amaca ulaşıldıktan sonra "tekrar bir ayaklanma" ile de belki de devletleşmeye doğru yol alırlar. Buradaki yaklaşım, devrimi basamak basamak gerçekleştirme yaklaşımı gibi görünse de öyle değildir. Bunu ortaya koymak için alıntıyı bıraktığımız yerden aktarmaya devam edelim. Bu konudaki yaklaşımın bütünlük içinde anlaşılması için uzun da olsa bu alıntıyı aktarmak gerekiyor. Alıntı şöyle:

"Ulusal meclis içinde bulunduğu süreçte gerçekten de bir ulusal devrim meclisi gibi çalışacaktır. Bu meclis Kürdistan çapında devrimin sorunlarının tartışılıp karara bağlandığı, ayrıca bir denetim organı işlevini gören ve bir yürütme gücünün ortaya çıkarıldığı bir organ rolünü oynayacaktır. Kendi bağrından tam bir hükümet olmasa da, hükümete benzer bir yürütme gücünü ortaya çıkaracaktır.

Bizim bu aşamada Kürdistan'da öngördüğümüz ayaklanmanın önemli bir siyasal hedefi de budur. Otonomici reformist güçlerin meclise ilişkin yaptıkları çalışmalar, bir meclis oluşturmayı değil, tersine onu özünden boşaltmayı hedeflemektedir. Bu güçler şimdiye kadarki konumlarını bir üst düzeyde sürdürmede bunu bir kılıf olarak kullanmaya çalışmaktadırlar. Dolayısıyla bunların uydu bir meclis yaratmayı hedeflediklerini gözönünde tutarak, herhangi bir meclis değil, devrimci bir meclis düşündüğümüzü ve bunun da ayaklanmanın amacıyla sıkı sıkıya bağlantılı olduğunu unutmadan hareket etmeliyiz. Yine bunun doğal sonucu olarak, meclis seçimleri için yapılacak propaganda çalışmasıyla ayaklanma süreci içinde adayların ortaya çıkarılması; ne pahasına olursa olsun halkı temsil edecek, devrimin yasa-

larına bağlı kalacak ve ulusal çıkarları gözetecek bir adaylık sisteminin geliştirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca meclis çalışmalarına veya seçim taktiğine bağlı olarak bir referandum da düşünülebilir. Özellikle şu amaçla bir referandum fikri yerindedir: «Kürdistan'ın bağımsızlığını ve özgürlüğünü esas alan eşit ve özgür temelde bir birliğe açık mısınız?» sorusuyla Kürdistan halkının nabzını harakete geçirmek. Yine halkın ezici çoğunluğunu özgür ve eşit bir temelde gerçekleştirecek bir birlik için, «Bağımsızlık ve özgürlükten yana mısınız?» sorusuyla kendi kaderini uluslararası alanda da gündemleştireceği bir resmi karar düzeyine getirmek... Özcesi, bağımsızlık ve özgürlük kararını eşit ve özgür temelde birliği de esas alan bir çerçevede resmileştirmek, bu ayaklanma sürecinin bir diğer hedefidir." (agd. sayı 122, sayfa 19)

Alıntıyı sırası ile özetlersek, sözkonusu bu ulusal meclis, hükümete benzer bir yürütme gücünü ortaya çıkarcak bir meclistir. Bu meclis, bir devrim meclisi gibi çalışacaktır. Bu sorun tartışılırken, bu meclisin devrim meclisi olup olmadığı gözönüne alınması gereken temel noktalardan biridir. Burada görüyoruz ki, PKK'nın savunduğu meclis böyle bir meclis değil, ona benzemeye çalışan bir meclistir. Bu meclis başarılı bir devrimin meclisi değil, devrimci mücadelenin belli bir anında esasta hakim olan devlet güçleri ve yabancı güçlerle pazarlık için kurulan -büyük olasılıkla yurtdışı meclisi olacak olan; Filistin Kurtuluş Örgütü meclisi gibi- bir meclis olarak düşünülmektedir.

Bir önceki alıntıda, ayaklanmanın en önemli siyasal amacı olan ulusal meclis, burada en önemli olmaktan çıkıp öncmlî sorunlardan birine dönüştürülmektedir. Yine devamında, otonomici kesimi reformist ilan ettikten sonra, onların "uydu meclisi" yerine "devrimci bir meclis" istediklerini ortaya koymaktadırlar. Her ne kadar "devrimci" kelimesi eklense de, alıntı içinde ortaya çıkan tavrı, PKK'nın bu konudaki tavrının diğerlerinden pek farklı bir tavrı olmadığıdır. Kuşkusuz PKK'nın meclisi belirli bir silahlı güce, ve kitle desteğine sahip olduğu noktada, diğerleri ile arasında fark olacaktır. Ve fakat bu özel bir fark değildir. Kaldı ki örneğin Güney Kürdistan somutunda konuşulduğunda bu fark da ortadan kalkmaktadır.

Ulusal meclisin kurulması sonrası, buna bağlı çalışmalar içinde öne sürdükleri referandum ve bu referandu-

mun niteliği ve biçimi, reformizmi açıkça ortaya koymaktadır. Bu referandumun hangi koşullarda olacağı ve neye hizmet edeceğini biraz daha a- çalım. Kurgu şöyledir: PKK önderli- ğinde Kürt ulusu ayaklanacak ve ulu- sal meclisi kuracak bir duruma gele- cek. -Bu ulusal meclis, bir devrim sonrasında ortaya çıkan bir ulusal meclis değildir.- Bu bir devrim meclisi değildir. Aynı zamanda hükümete benzer bir yürütme gücünü ortaya çıkaracaktır. Bundan sonra da bir re- ferandum yapılacak ve Kürt halkına sorulacaktır, "Kürdistan'ın bağımsızlı- ğını ve özgürlüğünü esas alan eşit ve özgür temelde bir birliğe açık mısı- nız?" Tabii ki, bütün bunlar, faşist Türk devletinin yıkılmadığı, en azın- dan Kuzey Kürdistan'ın bağımsızlığı- na kavuşmadığı, bu temelde de zaten eşitliğin olmadığı bir ortamda yapıla- caktır. Sorulan bu soruya, Kürt halkı da kendisinin zora dayalı olan birliği yerine, eşit bir temelde gönüllü bir birlikten yana tavır takınmasının, ken- disinin şimdiki durumuna göre daha iyi olacağından buna evet diyecektir ve bu da özgür bir ortamda özgürce be- lirlenen bir irade olacaktır! Soruna bu şekilde yaklaşmak, kesinlikle burjuva politikasının çerçevesini aşmamaktır.

REFERANDUM İLE AMAÇLANAN NEDİR ?

Şimdi de sözkonusu edilen referan- dumda Kürt halkına sorulacak soru- nun kendisine bir bakalım. Soru, Kürt ulusunun ayrılıp ayrı devlet kurma hakkının gerektirdiği gibi, "Ayrılmak- tan yana mısınız? Değilseniz, o zaman nasıl bir birliktelikten yanasınız?" şek- linde sorulmamaktadır. Bu soru, ters- ten sorulan bir sorudur. Yine bu soru, bölgesel otonominin ya da federasyon- nun üstü kapalı savunusudur. Aslında sormak gerekiyor: Eğer bir Kürdistan Ulusal Meclisi kurulup da, böyle bir referandum yapılırsa ve bu referan- dum sonucu, Kürt halkının çoğunluğu buna evet derse ne olur, o zaman?

Faşist Türk devleti varlığını sürdür- mektedir ve en iyi ihtimalle bu faşist devletin burjuva demokrasisine refor- me olduğunu düşünelim. Böylesi bir durumda, bir de federatif bir devlete dönüştüğünü varsayalım. Bu durum, Kürt ulusunun bağımsız ve özgür ol- duğunu mu gösterir? Bize göre, öyle olmadığı gayet açıktır. Her ne kadar böylesi bir durum, bugüne göre biraz daha iyi olsa da, bu durum Kürt ulu- sunun bağımsız ve özgür olduğu

göstermez. İşte bağımsızlık ve özgür- lük sorunu bu duruma indirgenerek, reformist politika böyle savunulmak- tadır. A. Öcalan bu bağtıda şunları söylemektedir:

"Biz, ulusal bağımsızlığın, eşitlik ve özgürlüğün çok çeşitli federasyonlar yoluyla da gerçekleştirilebileceğine ina- nıyoruz. Bunun biçimlerini de arayıp bulmak zor değildir. Devletleşmenin bağımsızlıkla ilişkisini çok çeşitli dü- zeylerde düzenleyebiliriz. Eğer açık ol- saydı, Türk sistemi içinde de biz bunu oturtabilirdik. Birleşik kurumlarda, ba- ğımsızlık-özgürlük temsil edilebilir." (agd, sayı 121, sayfa 14)

Niyetin en açık söylendiği yer as- lında alıntının son bölümüdür. Evet, eğer TC buna açık olsa idi, PKK ba- ğımsızlık ve özgürlüğü Türk sistemi içinde de oturtabilirdi, fakat bu sömür- geci sistem buna açık değil. Yani hazır durumda olmayan Türk sistemidir. Bunu biraz demokrasi mücadelesi ile değiştirirlerse, kapalı olan bu sistem açılacaktır. Bunu zorlamak için de "terör eylemleri"nden ulusal meclise varana kadar, değişik taktik mücade- ler verilmelidir. İşte ulusal meclisin oynayacağı rol, esas olarak faşist Türk devletini uzlaşmaya zorlamaktır. Tabii ki, bu arada çokça lafı edilse de unutu- lan, unutturulan şey, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da faşist Türk devletini yık- ması gereken demokratik devrimdir. Öyle ki, ayaklanmanın en önemli a- macı, ulusal meclis oluvermiştir. As- lında bu doğaldır da. Ulusal çıkarlar, sınıf çıkarlarının önüne çıkarılırsa, böyle bir tavır da doğaldır. İşte bu bağlamda takınılan tavır şöyledir:

"Evet, ulusal çıkar, her türlü çıkar- dan önce gelir; aşiretin de, kabilenin de, çoluğun da çocuğun da çıkarından önce gelir. Bu çıkarlara öncelik veril- mezse yaşam olmaz." (agd, sayfa 14)

Burada sınıf çıkarlarından hiç bah- sedilmemektedir bile. Çünkü önemli olan ulusal meclistir ve bu da ulusun çıkarları gereğidir. O zaman sınıfsal çıkarlara ne gerek var. Bu konuda da şu söylenmektedir:

"Söyleyeyim, ben ulus adına da, her türlü sınıf ve tabaka adına da konu- şabildim." (aynı yerde)

Burada söylenenler, kişinin ne söy- lediğinin bile farkında olmadığını gös- termektedir. Ne demek, "her sınıf ve tabaka adına" konuşmak? Birileri de çıkıp eleştiri yöneltirse dost olmaktan çıkarılır. Ama buradaki yaklaşım ve tavrın belli bir doğruluğu da vardır.

Biz, ulusal meclisin faşist Türk dev- letini zorlamak için savunulduğuna bi- raz daha değinmek istiyoruz. A. Öca-

lan, "Yeni Asır" gazetesi ile yaptığı ve Serxwebun'da da yayınlanan konuşma- da, bu konuda daha açık bir dille soru- nu ortaya koymaktadır. Tavrı şöyledir:

"... Ordudan tatalım, ortak federal hükümetlere, meclislere kadar birle- şimler bulunabilir. Yani Kürtlerin bir mahalli hükümetinin, meclisinin ol- ması, birliğe engel olarak görülmemelidir. Nitekim bu gereklidir, yani top- lum kendini örgütleyemezse nasıl kade- rini belirleyecek, kaderini belirleye- mezse nasıl birleşecek? Dolayısıyla bunları hep ayrılıkçılık olarak değerlen- dirmek gerçekten körlüktür, çok kısır, dar görüşlü bir yaklaşımdır. Eğer buna rıza gösterilirse, sonuçta bence federa- tif meclisler, hükümetler, hatta federal hükümetler bile oluşturulabilir. Mesela şu andaki meclise bakalım: Bir Kürt, konuştu diye kürsüden indirildi. Belli ki bu meclis federatif nitelikte veya Kürtlerin ve Türklerin ortak iradeleri- nin dile getirildiği bir meclis değildir. Biz bu yapının da değişmesini isteye- ceğiz. Federal bir meclis olmalı diyebi- lirimiz. Ve aynı şekilde bu, hükümete de yansıyabilir..." (agd, sayfa 19)

"... Diğer bir deyişle, Türk ve Kürt halklarının, azınlıkların haklarının da gözetildiği bir demokratik birliğe eşit ve özgür temelde gitmeleridir çözüm. PKK'nın en temel istemi budur. Bu tartışılın diyoruz. Parlamento bunu tar- tışmalıydı, ama kısır bir terör tartış- masından öteye gidemedi." (agd, sayfa 20)

Böylesi alıntılar daha fazla aktarıla- bilir. Fakat, bütün siyasetleri ele alın- dığında, genel yaklaşım olarak kendi- lerinin faşist Türk devleti tarafından kabul edilmesini sağlamak ve bu te- melde federasyona giden yolu açma politikasını savundukları ortaya çık- maktadır.

Ulusal meclis bağlamında PKK'nın çıkış noktasını ve varılmak istenen ye- ri ortaya koyduktan sonra, bir konuya daha değinmek istiyoruz. Sözkonusu konu, yukarıda bahsettiğimiz "Yeni Asır" gazetesi ile A. Öcalan arasında geçen röportajda ortaya çıkmaktadır.

Bu konu, A. Öcalan'ın Ortadoğu ile ilgili yaklaşımlarıdır. Bu yaklaşım, aslında PKK'nın federasyon sorununu sadece Türkiye-Kuzey Kürdistan için değil, aynı zamanda Ortadoğu için de nasıl savunduğunu ortaya koyması a- çısından da önemlidir. Önce Türk hükümetinin yaptıklarını ortaya ko- yup, şu tespiti yapmaktadır:

"... Hükümetin kendisi buna yol açıyor. Halbuki isteseydi görüşme or- tamı açıyor. Hele bir sorunlarımızı

tartışalım. Bu ortama yumuşaklık getirilebilir. Ama yok, böyle yaklaşımdan eser yok. Dolayısıyla ben de ne yapacağım? Bu kış ve bundan sonraki ayları muazzam direnme hazırlıklarıyla geçireceğim. Zaten ülke boydan boya silahlı güçlerle doldurulmuştur ve kentler hazırlanıyor. En uygun bir dönemde bu politikanın politika olmadığını gösterip, boşa çıkarmak için yükleneceğiz. Ama gerçekten sorumlusu biz değiliz.” (agd, sayfa 21)

Burada da ortaya çıktığı gibi, hazırlık, ya da “yükleneceğiz”in hedefi, bugün yürütülen şiddet politikasının Kürt sorununu çözemeyeceğini göstermek ve oturup Türk devleti ile sorunları tartışmaktır. Faşist Türk devletinin böyle bir duruma gelmesini sağlamak için şu görüşler de savunulmaktadır:

“Türklerin çok sayıda yeni cumhuriyeti de doğmuştur. Türk birliğinin yolu da açılmıştır. Biz bunu da destekliyoruz, karşı çıkmıyoruz. Daha ne isteyelim yani?” (aynı yerde)

Öyle ya, büyük Türkiye hedefini de destekledikten sonra daha ne yapılabilir? Yapılacak şey, faşist Türk devletine “bölücü” olmadıklarına dair garanti vermektir. Şöyle:

“Türklük kaybetmeyecek, vatan bölünüp parçalanmayacak, halkların özgür iradesine dayalı gelişmeler söz konusu olacaktır. Gelsinler tartışsınlar, bunun böyle olduğu anlaşılacaktır.” (aynı yerde)

Kime karşı savaşım verdiklerini de şu şekilde açıklamaktadırlar:

“... Biz ısrarla, devlet içinde kendi şahsi menfaatlerini her türlü ulusal çıkar üstünde tutan askeri, sivil, bürokratik, bağınaz, tutucu kesime karşı savaşım yürüteceğiz.” (aynı yerde)

Evet, böylece varolan devlete karşı değil de, bu devlet içinde Türk ulusunun ulusal çıkarlarını “kendi şahsi çıkarlarına” tabi kılan kesime karşı savaşım verilerek “aslında” Türk ulusunun “çıkarları” için de savaştıklarını ortaya koymaktadır. Böyle bir savaşım, açıktır ki ne ulusal çıkarlara uygun, ne de sınıfsal çıkarlara uygun bir savaşımdır. Bu savaşım sınıf işbirliğini gerçekleştirmeye hizmet eden bir savaşımdır ve de yanlıştır. Devrimciler, demokratlar bile böyle bir savaşımı reddetmemelidirler. (Burada A. Öcalan’ın bu sözleri de hakim sınıfların Türk-Kürt çatışmasını körükleyen tavırlarını boşa çıkarmak, kendinin “Türk düşmanı” olmadığını göstermek için söylenmiş “taktik” icabı sözler olduğu bile varsayılrsa, bu yanlıştır. Böyle “taktik” devrimci bir taktik değildir.)

EZİLEN ULUS MİLLİYETÇİLİĞİNİN, EZEN ULUS ŞOVENİZMİNE TAVİZKAR YAKLAŞIMI !

A. Öcalan, kendisinin inanırlığını sağlama çabası içinde o kadar ileri gitmektedir ki, O, turancılığı bile destekleme pozisyonuna düşmektedir, Bu konudaki tavrı şöyledir:

“... Türkiye halkları gerçekten önemli bir topluluk, bir Türk birlik projesi aslında çok tehlikeli değildir. Turancılık da aynıdır ve öyle tehlikeli de görmüyorum. Slavlardan kopmuş, Ortadoğu tarihine bağlanmış bir Türk halk birlik projesi uygundur. Şoven olmayan, yani yayılmacı emelleri olmayan bir Türk birliği projesi Türk halklarının çıkarlarına olduğu kadar, Ortadoğu halklarının da çıkarıdır.” (aynı yerde)

Yorum yapmadan önce, okuyucudan, özellikle bu alıntı üzerine biraz düşünmesini talep ediyoruz. Turancılık, önce tehlikeli olmaktan çıkarılmaktadır ve devamında “Ortadoğu tarihine bağlanmış bir Türk halk birliği projesi uygundur”a dönüştürülmektedir.

Bu savunu, tekrar edelim, tam da faşist Türk devletinin “büyük Türkiye” anlayışı ile arasına mesafe koymayan, ondan kendini ayırmayan bir savunudur. Bunun böyle olduğunu fark etmiş olacak ki, A. Öcalan, hemen ardına “yayılmacı emelleri olmayan” bir Türk birliği projesinden bahsetmektedir. Böylece de aslında yayılmacı olmayabilecek bir turancılık yaratılıp, turancılığın en başından yayılmacı, şoven bir ideoloji olduğu gözlerden gizlenmektedir.

Buna rağmen farzedelim ki, oluşturulacak böyle bir birliğin yayılmacı emelleri olmasın. Bugünkü şartlarda böyle bir birlik, Türk halkı ve Ortadoğu’nun diğer halklarının çıkarına mı olacak? Biz, bunun ne Türk halkının, ne de Ortadoğu’nun diğer halklarının çıkarına olmadığını açıkça ilan ediyoruz.

Çünkü bu halkların çıkarına olabilecek bir federatif birlik, ancak sömürü düzeninin yıkıldığı, yerine İşçi-Köylü Diktatörlüklerinin, Proletarya Diktatörlüklerinin iktidar olduğu koşullarda mümkündür. Kapitalist sömürü düzeninin varlığını sürdürdüğü şartlarda, o ülkelerin hakim, sömürücü sınıflarının kendi aralarında gerçekleştireceği hiç bir birlik, Türk ve Ortadoğu’nun diğer halklarının çıkarına olamaz. Sorunu böyle ortaya koy-

mak, sınıflar üstü politika yapmak anlamına gelir ve böyle bir politika da kökten yanlıştır.

EZİLEN ULUS MİLLİYETÇİLİĞİ, DİNE SARILIYOR !

Bundan sonra A. Öcalan, bu Türk cumhuriyetlerin ortak özelliği olan din sorununu ortaya koymaktadır. O şöyle demektedir:

“Bunların diğer bir ortak özelliği de ortak bir din -yani islam- etrafında birleşmeleridir -ki islamiyet de bir yaşam biçimidir.

Dolayısıyla ben Türkiye’nin, Avrupa toplumuz veya Avrupa’nın ayrılmaz bir parçasıyız tarzındaki yaklaşımını fazla gerçekçi görmüyorum. Nasıl ki Orta Asya cumhuriyetlerinin, Slavların bir parçasıyız demeleri gerçek değilse, Anadolu Türklüğünün de biz Avrupa’nın parçasıyız demesi gerçekçi değildir.

Onların yeri, Ortadoğu halklarıyla birlik olma pozisyonudur. Din bunu biraz daha kolaştırır.” (aynı yerde)

Din savunuculuğunun da ötesinde, Türk devletine akıl verme pozisyonunda konaklanmıştır. Burada Türk devletinden de daha Türk-islam sentezi savunucusu olma konumuna düşülmektedir. Din konusundaki tavırları daha önceki makalelerimiz içinde ortaya konduğu için üzerinde fazla durmayacağız. Fakat buna rağmen islam dininin nasıl savunulduğu konusunda bir örnek daha vermek gerekiyor. Çünkü bu, aynı zamanda bizim daha önce takındığımız tavrı tekrardan onaylayan bir tavidir. Bu konudaki tavrı şöyledir:

“Son islami hareketlerin gelişmesinden de çıkarmamız gereken sonuç şudur. Aslında islami gelişme bir anlamda benim düşündüğüm bu birlik anlayışının bir ön habercisidir. Söyleyeyim yani, islamcıların düşündüğü gibi bir birlik değil, tamamiyle demokratik, eşit, özgürlüğü esas alan bir birliktir. İslamiyetin de halkların aleyhine değil, demokrasinin aleyhine değil, onu güçlendiren bir temelde, bağınazca değil, böyle bir temelde değerlendirilmesi gerekir düşüncesindeyiz. Ve inanıyoruz ki önümüzdeki dönemde büyük bir hareketlenme olarak bu birlik rol oynayabilir.” (aynı yerde)

Dine doğru yaklaşım adına, dinin savunulması bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Burada da A. Öcalan, açık bir şekilde islamiyetin nasıl anlaşılması gerektiğini ortaya koyarken, is-

lam dininin savunuculuğunu yapmak-
tadır. Diğer bir deyişle dini reforme et-
meye çalışmaktadır. Bununla bağ için-
de de dinin savunuculuğunu yapmak-
tadır. İyi ama, neden böyle bir tavır
ortaya koymaktadır? Bunun cevabının
verilmesi gerekir. Bu cevap verilme-
diği sürece de, Türk devletinin “yeni
doğan Türk cumhuriyetleri” ile bir
“Türk birliğini” savunmasının mantığı
ortaya çıkmaz. Bu mantık, kendisini
şöyle ortaya koymaktadır:

“ABD’nin veya Batı’nın çıkarlarına
göre bir yeni düzen değil, Ortadoğu
halklarının çıkarlarına göre bir yeni
düzen, gerçekten demokratik ve özgür
birlikliği, federasyonlaşmayı esas alan
bir birlik. Bizim Türkiye’yle düşündü-
ğümüz federasyonlaşma da bunun bir
köprüsü olabilir. Özellikle Türklerle,
Anadolu Türklüğüyle geliştirilecek bir
federasyon zincirleme bir Ortadoğu
federasyonuna götürebilir. Bu açıdan
bizimkini bir ayrılıkçılık olarak gör-
me yerine, Türk birliğine giden yolda
ciddi bir birlik girişimi ve aynı şekil-
de diğer halklarla da bir birliğe giden
yolda çok ciddi bir girişim olarak
görmek gerekir. PKK’nın Ortadoğu
somutu için düşündüğü budur.” (abç)
(aynı yerde)

Çıka çıka, ortaya ne çıkıyor? “Biz
Türkiye ile bir federasyon istiyoruz”
tavır çıkıyor. Bu federasyonun “bir
köprü” olacağını belirtmelerinin sebe-
bi de ortaya çıkıyor. Eğer Türk devleti,
Türki cumhuriyetlerle bir birliği isti-
yorsa, önce bizimle bir birlik yapsın,
çünkü bu birlik bir köprü rolü oyna-
maktadır. Kendilerinin Türk ve Orta-
doğu halklarının birliğinden yana ol-
malarının tüm temeli de faşist Türk
devletine, PKK önderliğinde Kürtlerle
bir federasyonu kabul ettirmedir. Büt-
tün çabaların gelip dayandığı yer bu-
rasıdır. Yani PKK’nın Ortadoğu somu-
tu için düşündüğü şey, yanlış olan bir
şeydir.

Kısacası bütün politikanın yoğun-
laştığı nokta, hangi taktik uygulanırsa
uygulanırsın, bugünkü Türk devleti ile,
bu devletin denetiminde -PKK ile an-
laşılacak- yapılacak bir referandum
yoluyla, bir federasyona gitme politi-
kasıdır. Böyle bir politika, niyet ne
olursa olsun, reformist bir politikadır
ve Kürt ulusunun kurtuluşuna hizmet
etmeyen bir politikadır. Reformizm
yenilgiye, Marksizm-Leninizm zafere
götürür!

10.06.1992

**KUZEY KÜRDİSTAN
SEKSİYONU
Örgütlenme Komisyonu**

Oportünist bir birleşme!

MENŞEVİK TKP/ML, bilindiği
gibi 1987 Eylül’ünde yeni bir
örgütsel bölünmeye uğramış;
menşeviklerin yaptığı “III.
Konferans”ı “oportünist” de-
ğerlendiren ve III. Konferansın seçtiği
Merkez Komitesini de “oportünist-re-
vizyonist” olarak değerlendirip, onun
otoritesini tanımayan DABK (Doğu
Anadolu Bölge Komitesi), TKP/ML’i
kendisinin temsil ettiğini söyleyerek,
ayrı bir örgüt olarak ortaya çıkmıştı.

TKP/ML’nin her ikisi de menşevik
olan “Konferans” ve “DABK” kanat-
ları olarak adlandırılan bu iki kanadı,
bölünmeden bu yana geçen süre için-
de birbirleri hakkında konjonktüre gö-
re değişen çeşitli değerlendirmeler yap-
tılar. Kimi zaman birbirleri hakkında
“ML grup” değerlendirmesini öne çı-
kardılar; kimi zaman “oportünist” de-
diler birbirlerine. Her iki grubun da
iddiası, kendisinin TKP/ML olduğu;
birleşmek isteyeninin kendine katılması
gerektiği iddiası idi.

Süreç içinde, her iki kanadın da
“partimiz gelişip, güçleniyor”, “köylü-
gerilla savaşımız yükseliyor” vb. aji-
tasyonlarının gerçek duvarına çarpıp
parçalanması, hem kır, hem de şehir
gerillası bağlamında, kimi “rakip” ör-
gütlerin çok daha güçlü ve gürültülü
eylemler gerçekleştirmesi ile menşeviz-
min “güçlülük” propagandasının
kendi tabanlarında da sorgulanmaya
başlamasını; ve “güçlü olabilmek için
güçleri birleştirmek, birleşmek” dü-
şüncesinin gelişmesini beraberinde ge-
tirdi.

TKP/ML’in iki menşevik kanadının
da gerçek gücü (güçsüzlüğü), artık
ajitasyonla da örtülemez biçimde gö-
rüldüğünde; ve bir kanadın diğer ka-
nadı kendine ilhak etme yoluyla erit-
mesinin imkansızlığı da ortaya çıktı-
ğında, oportünizmin bu türünün şef-
lerine “birlik şampiyonluğu” yapma-
tan başka çare kalmadı. Nisan 1992’de
TKP/ML Geçici Birleşik Merkez Ko-
mitesi adına bir bildiri yayınlanarak
(Bkz. Halk Demokrasisi Sayı 15, sayfa
27-28); “Kamuoyunda TKP/ML DABK

ve Konferans olarak bilinen parti güç-
lerinin ... örgütsel olarak birleşti”ği
açımlandı. Ayrılık ertesinde birbirine
etmedik laf bırakmayan bu “parti
güçlerinin” birleşmesi ile “TKP/ML’
nin bundan böyle daha bilinçli, daha
kararlı, daha güçlü” olduğu açıklandı.

Bizce, TKP/ML menşevizminin
DABK-Konferans biçimindeki örgüt-
sel ayrılığının ideolojik bir temeli yok-
tu. Her iki kanat da küçük-burjuva,
köylü devrimcisi bir ideolojinin savu-
nucusu idi. Siyasi alanda var olan çe-
lışmeler de gerçekte programatik so-
runlara tekabül etmeyen, bir parti
içinde örgütsel birliğin engeli olmayan
çelişmelerdi. Ayrılığın gerçek nedeni,
aslında küçük-burjuva rekabetçiliği idi.
Ayrılık özü itibarı ile, aynı görüşleri
savunan iki gruplaşmayı ortaya çıkar-
dığı ve her ikisine de karşı bir müca-
dele görevini komünistlere yüklediği
noktada, gerçekte gayet olumsuz bir
durumdu.

Şimdi özde aynı olan bu grupların
birleşmiş olması, oportünizme karşı
mücadele görevinde -çok sınırlı da ol-
sa- hedef daraltacağı için olumludur,
iyidir. Biz, menşevizmin bu iki ka-
nadının birleşmiş olmasını bu anlam-
da selamlıyor; şu an birleşme dışında
kalmış olan diğer menşevik “parti
güçleri”nin de (Maocular ve Devrimci
Partizan’cılar) bunlarla birleşmesinin
çok iyi olacağını söylüyoruz. Kuşku-
suz bu gruplar içinde hala olması
muhtemel, az sayıda, gerçek Marksist-
Leninist kişiler için alternatif, bu
gruplar içinde kalmak değil; açık ideo-
lojik mücadele ile bu gruplardan örgüt-
sel olarak kopmak; Marksist-Leninist/
Bolşevik saflarda birleşmektir.

TKP/ML menşevizminin bu iki ka-
nadının güçsüzlüklerinin bilincine va-
rıp, bunu biraz da olsa aşmak ama-
cıyla gerçekleştirdikleri “birlik”, opor-
tünizmin her birliği gibi, ilkesizlik,
görüş ayrılıklarının üzerinin örtülme-
si; görüş ayrılıkları üzerine tartış-
manın ertelenmesi vb. üzerine kurulu.
Bu, “TKP/ML DABK ve Konferans bir-
leşti” başlıklı, “TKP/ML Yurtdışı Basın

Bürosu" imzalı basın açıklamasında (Bkz. Halk Demokrasisi Sayı 15, sayfa 29-30) açıkça belgelenmiştir.

Bu basın açıklamasına göre;

a) "Geçmiş ve ayrılık sorununun değerlendirilmesi ... daha sonraki süreçte ele alınıp çözülecektir". Ayrılıkta kimin haklı, kimin haksız olduğu konusu bu oportünist grupların geleceğe ertelediği bir soru olarak bırakılmaktadır. Ayrılık, "proletarya partisine zarar veren" bir edim olarak tespit edilmekte, fakat bu zararın suçlusu konusunda, şimdilik kavga etmemek uygun görülmektedir. Bu kavgalı bir konuyu erteleme tavrı, oportünizme uygun bir tavidir.

b) "Maoizm" kavramının kullanılıp kullanılmayacağı da sonraya ertelenmiştir. Bu sorun, gerçekte çağ değerlendirmesi sorunu; Leninizm'in bir üst aşamaya ulaştırılıp ulaştırılmadığı sorunu vb. ile bağıntılı bir sorundur. Kendine Marksist-Leninist diyen bir partinin erteleyeceği bir sorun değildir. Var olan çelişmeler, şimdilik ertelenerek "çözül"müştür.

c) Maocuların enternasyonalı olan DEH, "Marksist-Leninist"; ve fakat bu enternasyonalin temel kuruluş belgesi olan 84 Deklerasyonu "oportünist" olarak değerlendirilmiş, bu deklarasyonu eleştiren taslak deklarasyon hakkında karara varmak sonraya havale edilmiştir. Böylece, menşevikler oportünist çizgi temelinde yükselen Marksist-Leninist bir enternasyonal garabetini savunmayı sürdürme temelinde birleşmişlerdir.

d) Parlamento ve seçimler konusundaki taktik ayrılıklar, nasıl olsa "taktik" gerekçesi ile "sonra değerlendirme"ye bırakılmıştır.

e) Halkın Birleşik Cephesi sorununun tartışması konferansa havale edilmiştir.

f) "Sosyalist" Parti konusunda, "devrim karşı-devrim arasında gidip gelebilecek reformist parti değerlendirmesi" ona, hem karşı-devrimci diyenleri, hem de devrimci diyenleri hoşnut edecek bir esneklikte yapılarak, sorun "çözölmüştür".

g) Kürdistan bağlamında, seksiyon sorunu sonra çözülmeye bırakılmıştır! Görüldüğü gibi, bütün tartışmalı,

çelişmeli sorunlar sonraya havale edilmiştir. Bu, aynı zamanda daha sonraki ayrılıkların neden ve bahanelerinin de şimdiden hazır olduğu demektir.

Oportünizm, kendine uygun ve layık bir biçimde birleşmiştir. Oportünistçe! Zaten bizim başka bir şeyi de beklediğimiz yoktu ve yoktur. Bütün diğer oportünistlere tavsiyemiz, menşeviklerin bu "örnek" tavırlarını ken-

dilerine rehber edinmeleri, 3-4 temel oportünist akım varken, düzinelerle oportünist grubun varlığı biçimindeki grup enflasyonuna son vermeleridir. İdeolojik mücadele açısından böyle bir gelişme Marksist-Leninistlerin işini kolaylaştıracaktır.

Oportünistler birleşin!

Ağustos 1992

Şimdi bu oportünist çizginin eleştirisine geçelim.

DABK, PARTİ DÜŞMANLIĞINI SÜRDÜRMEYE DEVAM EDİYOR

DABK'lı arkadaşlar, parti düşmanlığını bir siyaset haline getirmişlerdir. Onlar için parti düşmanlığı bir yaşam biçimidir. Ne yazık ki, sınıf mücadelesi 'sol' ve 'sağ' oportünizmi, bugün parti tasfiyeciliği konusunda aynı konuma düşürmüştür. DABK, düştüğü bu durumu görme yerine bunu daha da sistemleştirmeye çalışmakta ve yayın organlarında parti düşmanlığını sürdürmeye devam etmektedir.

Siyasi körlük bir yere kadar gidebilir. Doğrular gösterildikten sonra, eğer o grup ya da kişiler siyasi körlükte diretiyor ve onu bir yaşam biçimi haline getiriyorsa, artık siyasi körlükten değil, bir dünya görüşünün sistenli hale

değerlendirmektedir. İkincisi DABK perspektifiyle hareket eden yoldaşlar DABK'nın durumunda haddur. ayrılmamış oportünist ve revizyonist İK'nın çizgisine, re- ziyonist leri parti saflarından atmıştı. cephede durarak saldırılmış, parti

"Partimizin (siz revizyonist karargahlarını anlayınız- PZ'nin notu) DABK'a (P'miz TKP/ML'yi kast ediyorlar. PZ'nin notu) çağrısı şudur! P'mizi tanıyın. Eğer yeni bir K. yapılması gerekiyorsa yada böyle bir öneriniz varsa, bunu P'ye sunarız, P. içinde tartışıldıktan sonra, yeni bir K'a gidilir. Bu P'mizin 4.K'ı veya olağanüstü I. K'ı olabilir... Yani DABK P'mizi tanımadan, P disiplini tanımadan DABK ile bir K'a gitmek mümkün değil." (K' 15 sy. 37)

"...GKK hizibi de aynı tezle hareket etmişti. Küçük bir grubu peşine takarak P'ye kafa tutmuştu.. Ama sonu çok kötü oldu. İstisnasız bütün şefleri mücadeleleyi bıraktı, bir kısmı da cezaevinde mücadeleyi bıraktı, teslim oldu. DABK ayrılığında direten birkaç unsurun sonu da böyle olacaktır." (açb) (K'15 sy.34)

"...Onların yolu bataklık ve GKK hizibinin yoludur.. Onların (P önderliğimizi kastediyorlar) yolu, P'yi bölmeye ve yok etmeye çalışan düşmana hizmet (açb) yoludur. (age, sy.45)

Bu satırları kaleme alan alçalmış oportüniste so-

Partimizin ölüm-kalım savaşı verdiği, Türkiye devrimine müdahale açısından tarihsel bir dönemecin yaşandığı bir süreçte, partinin bölünmesine ve silahlı güçlerinin kaybına yol açmak tasfiyeciliktir. Özellikle Türkiye devrimine ve genelde ise, proleter dünya devrimine ihanet demektir.

İl. MK'nın sağ oportünist ve revizyonist çizgisinden kaynaklanıyordu.

Yeni 2. MK sadece pratikte değil, 2. toplantısında, 15 aylık sağ oportünist pratiğin birde siyasal ve örgütsel hatlarını oturttu. Bölünme...

Biz de, ortayolcu iflah olmaz oportünistlere soruyoruz. Siz iflah olmaz oportünistler ve ardulu olduğunuz İl. MK revizyonistleriyle biz ML'lerin "birliğini" neden istiyorsunuz sorusunu duyugusal "birlik" mitalanla "halkımız bizden birlik istiyor"

Menşevikler, bölünmeden bu yana geçen süre içinde, birbirleri hakkında konjonktüre göre değişen çeşitli değerlendirmeler yaptılar; kimi zaman birbirleri hakkında "ML grup" değerlendirmesini öne çıkardılar, kimi zaman "oportünist" dediler birbirlerine. Örneğin şunları söylediler...

"Kızıl Sendikalar Enternasyonalı"nin (KSE) deneyim ve derslerinden öğrenelim! -IX-

"... İyi bir komünist olmak demek, kesinlikle, sürekli ve her şart altında derhal grev taraftarı olmak demek değildir.

Özellikle bu, genel grev sloganının kötüye kullanılması bağlamında geçerlidir.

Komünist, savaşımın zamanını seçmesini anlamalı, yığınların arkasında pineklememeli ama çok ileri de gitmemeli, grevle oynamamalı, ama bir kere başladıysa komünist savaşımın tüm ihtimal ve imkanlarını kullanmalıdır."

- Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun 9. Plenum'da (1928) aldığı kararlardan -

KOMÜNİST Enternasyonal Beşinci Dünya Kongresi'nin (17.6.-8.7.1924) hemen ertesinde, 12.7.-13.7.1924 tarihleri arasında toplanan Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu (KEYK) Dördüncü Genişletilmiş Oturumu'nun belgelerine ne yazık ki, sahip değiliz.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KURULU BEŞİNCİ GENİŞLETİLMİŞ OTURUMU

Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu Beşinci Genişletilmiş Oturumu, 21.3.-6.4.1925 tarihleri arasında yapılır. Gündemi şu başlıklardan oluşmaktadır:

- 1.) Yürütme Kurulu'nun Raporu Üzerine Karar,
 - 2.) Komünist Partilerinin Bolşevikleştirilmesi Üzerine Tezler,
 - 3.) Uluslararası Sendika Hareketinin Birliği İçin Savaşım,
 - 4.) Rusya Komünist Partisi (RKP) İçindeki Tartışma Üzerine Karar,
 - 5.) Çek Sorunu Üzerine Karar,
 - 6.) Amerika Sorunu Üzerine karar,
 - 7.) İtalya Sorunu Üzerine Karar,
 - 8.) Köylü Sorunu Üzerine Tezler,
 - 9.) Örgütsel Konferansın Sonucu,
 - 10.) Komintern Seksiyonlarının Ajitasyon ve Propaganda Çalışmasının Yakin Görevleri Üzerine Karar,
 - 11.) Enternasyonal Kızıl Yardım Üzerine Karar,
 - 12.) Yoldaş Brandler, Thalheimer, Radek vd. Meselelerinde Merkezi Kontrol Komisyonu'nun Kararı,
 - 13.) Rusya Komünist Partisi Delegasyonu'nun Rusya Komünist Partisi Merkez Komitesi Adına Brandler, Radek, Thalheimer Açıklaması Üzerine Cevabı
- "Yürütme Kurulu'nun Raporu Üzerine Karar"da, sol unsurlar tara-

findan daha sık sahip çıkılan, sağcılar tarafından etkisi kırılmaya çalışılan "sendikaların uluslararası birliği" yönündeki kampanyanın önemi üzerinde özel olarak durulur.

Beşinci Genişletilmiş Oturum'un hiç kuşkusuz en önemli karar metni "Komünist Partilerinin Bolşevikleştirilmesi Üzerine Tezler" başlıklı metindir. Tezlerde, Komünist Enternasyonal'e üye partilerin güçleri, ideolojik seviyeleri, Leninizmi kavramada ve uygulamadaki durumları, hataları ve zayıflıkları vb. noktalarda genel değerlendirmelerin yanı sıra, eksiklik ve hataları aşmak amacıyla somut araçlar ve hedefler belirlenir. Tezlerde komünist partilerinin bolşevikleştirilmesi için en önemli araçları olarak, komünist partilerinin işletmelerde ve sendikalarda bolşevik tarzda örgütlenmeleri savunulur.

İşletmelerde ve sendikalarda çalışmak kitlelerle uğraşmak demektir. Bu nedenle "bir bolşevik her şeyden önce ve esasta kitlelerin insanı" (Tezler, Sonuçlar, Kararlar ve Çağrılarda Komünist Enternasyonal, Cilt II, sayfa 12, Almanca) olmalıdır talebi getirilir. Kitlelerin insanı olmayı amaçlayan bir bolşevik için ise, en başta gelen çalışma alanlarından birisi de sendikalardır.

"Sendikalar tüm kapitalist dünyada proletaryanın kitle (genel) örgütünün en önemli biçimidir. Tabii ki, kitle örgütlerinin (işletme konseyleri vb.) diğer biçimleri de çok önemlidir ve tabii ki, bunların önünde muazzam devrimci bir gelecek durmaktadır; ama kitle örgütlerinin bu yeni biçimleri geniş işçi yığınları tarafından genel kabul görmeye daha yeni başlamıştır. Diğer yandan konseyler gibi, tüm proletaryanın kitle örgütünün yeni biçimleri, genelde devrimin doğrudan başlangıcında mümkündür. Komünistlerin, kapitalizm çerçevesinde sendikaların yanı sıra işçi örgütlerinin her hangi bir başka biçimini uydurabilecekleri inancına kapılmak, kendini gerçeklerden koparmaktır." (age., sayfa 12).

Sendikaların proleter kitle örgütlerinin en önemli biçimi olması, komünistlerin ona ayrı bir yer ve özel bir önem vermelerini zorunlu kılmaktadır. Tüm kitle sendikalarında sistemli, inatçı, ilkeli ve militan bir faaliyet yürütmek, sendikalarda örgütlü işçilerin ezici çoğunluğunu komünist partisinin çizdiği yolun doğruluğuna inandırmak, işçilerin yakın ve uzak çıkarlarına ihanet eden her türden sendika aristokratlarını yığınların pratik savaşımını içerisinde teşhir ve tecrit etmek...

Bolşevik yığın çalışmasının merkezin- de duran alan olmak zorundadır. Yığınların önderi olmayı amaçladığını iddia eden ama gerçekte bu amaca tamamen ters bir biçimde, gerici sendikalarda çalışmayı reddeden anlayışlara karşı, tezlerde şiddetle karşı çıkılır ve bu anlayışın Leninizmin kitle çalışmasının talepleri ile bir bütün olarak ters düştüğü ortaya konulur.

Leninizmin kitle çalışması konusundaki talebini anlamayan bir başka anlayış ise, kısmi ve güncel talepler uğruna savaşımın önemini küçümseyen anlayıştır. Tezlerde, kısmi ve güncel çalışmanın önemini ve yerini anlamayan her türden Leninizm karşıtı anlayışlara karşı şu yanıt verilir:

“Bolşevikler, her kısmi talebi, kitleleri devrimin gerekliliği üzerine aydınlatmak için kullanırlar, somut gerçekler aracılığıyla yığınlara sermaye iktidarının köklü iyileştirilmesinin, bir dereceye kadar ciddi ve sürekli (iyileştirilmesinin /BN) imkansızlığını gözler önüne sermek için faydalanırlar. Bolşevikler, her somut talebi, kitlelerin birleşeceği, devrim için savaşımın perspektifi ışığına yaklaşıtırlar. Genelde kısmi taleplerin ileri sürülmesini reddetmek birleşik cephe taktiğini reddetmek, evet, bunun dışında, de facto «yığınlara» sloganını reddetmek demektir. ... Kısmi taleplerin reddi, bolşevikleştirme ile bağdaştırılmaz.” (age., sayfa 14)

Tezlerde sık sık sol sapmaya ve onun Komintern Seksiyonları içerisindeki etkisine karşı mücadele edilmektedir, çünkü o dönemde “kitlelere” sloganının gerçekleştirilmesinin, yığınların çoğunluğunu kazanmanın önünde sol sapma büyük bir engel oluşturmıştır. Tezler, işletmelerde yürütülecek çalışmayı da komünist partilerinin genel yapıları içerisinde belirli bir çerçeveye oturtur. İşletmelerde sürdürülen çalışma, Komünist Enternasyonal’e göre tüm komünist partilerinin genel faaliyetlerinin odak noktasını ve esas ağırlığını oluşturmaktadır. Zira, “Her bolşevik parti örgütünün ana ve temel biçimi işletmedeki parti hücreleridir”. (age., sayfa 22)

“Örgütsel Konferansın Sonucu” başlıklı maddede, işletmelerde ve işletme hücreleri aracılığıyla yapılması gereken çalışmanın somut ve detaylı bir açıklaması verilir. Bir dizi noktanın yanı sıra, işletmelerde yürütülecek çalışmanın önemli bir aracı olarak işletme gazetelerinin fonksiyonuna değinilir. İşletme gazetelerinin mutlaka popüler olması ve işletmenin günlük ya-

şantısının sorunları ile partinin sloganlarını ve taktiklerini ustaca birleştirmeyi anlaması talebi getirilir.

“Uluslararası Sendika Hareketinin Birliği İçin Savaşım” başlıklı karar maddesinde, giderek işçi sınıfının daha geniş kesimleri tarafından savunulan sendikaların birliği sloganına Komintern Seksiyonlarının sahip çıkmak zorunda olduğu vurgulanır ve sendikaların uluslararası birliğinin temelini yaratmak için, “Sovyet-İngiliz Sendikaları Ortak Çalışma Komisyonu”nun kurulmasının olumlu bir rol oynadığı açıklanır.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KURULU ALTINCI GENİŞLETİLMİŞ OTURUMU

Altıncı Genişletilmiş Oturum, 17. 2-15.3.1926 tarihleri arasında gerçekleştirilir. Oturumun gündemine şu maddeler alınır:

- 1.) Uluslararası Komünist Hareketin Aktüel Problemleri Üzerine Tezler,
- 2.) Sendikal Harekette Komünistlerin Yakın Görevleri Üzerine Tezler,
- 3.) Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu’nun Raporu Üzerine Karar,
- 4.) Alman Sorunu Üzerine Karar,
- 5.) Fransız Sorunu Üzerine Karar,
- 6.) İngiliz Sorunu Üzerine Karar,
- 7.) Amerikan Sorunu Üzerine Karar,
- 8.) Norveç Sorunu Üzerine Karar,
- 9.) Çin Sorunu Üzerine Karar,
- 10.) Komünist Partiler Tarafından Etkilenen Yığınların Örgütsel Olarak Kazanılması Metod ve Biçimlerinin Geliştirilmesi Üzerine Karar,
- 11.) Sendikalarda Komünist Fraksiyonların Örgütü ve Yapısı Üzerine Karar,
- 12.) Komünist Enternasyonal’in İkinci Örgütsel Konferansı’nın Sonuçları,
- 13.) Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu’nun Faaliyetinin Yeniden Örgütlenilmesi Sorunu Üzerine Karar,
- 14.) Çekoslovakya Komünist Partisi’ndeki Sağ Grubun Memorandumu Üzerine Açıklama,
- 15.) Kanton’un Emperyalistlerce Abluka Altına Alınmasına Karşı Karar.

“Uluslararası Komünist Hareketin Aktüel Problemleri Üzerine Tezler” adlı kararın 4. bölümünde, “Komünist Enternasyonal’in Görevleri” arasında, öncelikle birleşik cephe ve uluslararası

sendikal hareketin birliği sorunları ele alınır. İşçi yığınlarının birlik yönündeki istek ve taleplerinin giderek güçlendiği tespit edildikten sonra şöyle devam edilir:

“Birleşik cephe taktiğinin ağırlık noktası şimdi, sendikal harekette yatmaktadır. Çeşitli ülkelerin şimdiki işçi hareketinde ortaya çıkan ‘sol kanat’ın karakteristik bir özelliği, onun sendikal karakteridir. Bundan, komünistlerin sendikalardaki çalışmasının büyüyen önemi sonucu çıkmaktadır. Sendikalar içerisindeki sol unsurların ve onların birlik çabalarının desteklenmesi, her bir ülkede sendikal birliğin yeniden oluşturulması uğruna savaşım ve sınıf savaşımı temeli üzerinde duran sendikaların birleşik enternasyonalinin oluşturulması, birleşik cephe taktiğinin esas kaldırıcını meydana getirmektedir. Komünist Enternasyonal, birliğin çıkarı için tüm komünistlerin, Kızıl Sendikalar Enternasyonal’i’nin bağımsız bir devamından vazgeçme ve onun Amsterdam Enternasyonal’i ile, iki taraf için ajitasyon özgürlüğünün korunması şartıyla, her iki enternasyonalin ortak bir dünya kongresini toplaması temeline hemfikir olduğunu tespit eder. Tabii ki, böyle bir birleşmenin oluşumuna kadar her komünist, gücü ölçüsünde, Kızıl Sendikalar Enternasyonal’i’nin çalışmasını desteklemelidir. (age., sayfa 74).

Komünist Enternasyonal, geniş işçi yığınlarının birlik yönündeki istek ve taleplerini belirli bir temele ve somut bir biçime oturtur. Sendikal hareketin birliği için ajitasyon özgürlüğü vazgeçilmez bir önşarttır. Komünist Enternasyonal, reformist sendikalarla birleşme gerçekleştirildiğinde de, reformist sendika önderlerinin ihanetini teşhir etme özgürlüğüne büyük değer biçmekte ve bu hak kabul edilmeden birleşmenin mümkün olmayacağı savunulmaktadır. Zaten böyle bir özgürlük olmadan komünist sendikaların kendi siyasi bağımsızlıklarını korumaları da mümkün değildir. Komünist Enternasyonal, aynı zamanda Kızıl ve Amsterdam Sendika Enternasyonal’i’nin eşit haklar ve yükümlülükler temeline birleşmelerinin yolunu açmak için, her iki enternasyonalin seçilmiş delegelerinden oluşturulacak bir dünya kongresi toplanılmasını önermektedir. Ayrıca, her ülkede Komünist Enternasyonal ve Kızıl Sendikalar Enternasyonal’i taraftarlarının somut şartlara uygun taktiklerle, sınıf savaşımı temelinde sendikaların birliği uğruna mücadeleye daha fazla önem vermeleri istenir.

Tezlerde üzerinde önemle durulan noktalardan birisi de, bir dizi ülkede

büyük bir kitlesel karakter kazanan işsizler hareketine daha ciddi olarak yönelmesi ve onun önderliğinin kazanılması sorunudur.

“(Komünistler /BN) işsizler hareketini örgütlemeli ve bu hareket içinde önderliği ele almalıdırlar. Hareketin, sendikal hareketten ve böylece işletmelerde bulunan işçilerden izole olmaması için de uğraşmalıdırlar. Komünist partileri, sendika yönetimini, sendikanın gücünü işsizlerin çıkarlarını savunması yönünde kullanmaya zorlamak için her şeyi yapmalıdırlar.” (age., sayfa 76)

“Sendikal Harekette Komünistlerin Yakın Görevleri Üzerine Tezler”de, Komünist Enternasyonal Beşinci Dünya Kongresi’nden sonraki geçen dönemde uluslararası sendikal hareket içerisinde ortaya çıkan yeni gelişmeler şöyle sıralanır:

“1.) İşçi yığınlarının yaşam seviyesinin düşmesi.

2.) Sınıf işbirliğinin yeni biçimleri.

3.) Avrupa reformist sendika hareketi üzerinde Amerikan İş Federasyonu’nun etkisinin kuvvetlenmesi.

4.) Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde sendikal hareketin gelişiminde hızlı tempo.

5.) Reformist sendikalarda bir sol kanatın oluşumu.

6.) Sovyetler Birliği sendikalarının, enternasyonal sendikal hareket üzerindeki etkisinin kuvvetlenmesi ve Sovyetler Birliği’ne işçi delegasyonları gönderme çabası.

7.) Anglo-Rus Birlik Komitesi’nin örgütsel oluşumu.

8.) Amsterdam Enternasyonalî içerisinde savaşımın kızışması.

9.) Yığınlarda büyüyen birlik çabaları.” (age., sayfa 78)

1925-26 yılları arasında, sermayenin işçilere saldırılarında bir artış kaydedilir. Sermaye sahipleri bir dizi ülkede işçilerin çalışma sürelerini uzatırken, ücretlerini düşürürler. Bu aşamada, Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, işçi yığınlarının uzun süre bu saldırılara sessiz kalmayacağını ve komünist partilerin yakın zamanda gelişecek iktisadi savaşımına kendilerini şimdiden hazırlamalarını talep eder.

Hakim sınıflar da, işçi sınıfının gelişecek olası yeni direnişlerini başından boğmak ya da direnişlerin zararını en aza indirmek amacıyla, reformist ve gerici sendikaların yardımıyla sendikaları ve işçi hareketini kapitalizmin kölelik zincirlerine daha sıkı bağlamak için yeni sınıflararası işbirliği biçimleri teori ve metodlarını öne sürerler. Bu yıllarda geliştirilen yeni

işbirliği biçimleri, özellikle Kuzey Amerika’da denenmiş ve Avrupalı işverenler ve reformist sendikacılar tarafından ithal edilmişlerdir. Yeni sınıf işbirliği biçimlerinden birisi, üretimin artırılmasının sendikalarla işverenler arasında imzalanan bir anlaşma ile garanti altına alınmasıdır. Böylece sermaye sahipleri sendikaları ve sendikalarda örgütlü işçileri kârı artırmaya yükümlü kılmaktadırlar. Bu yöntem, ilk uygulandığı işletme olan Baltimore-Ohio demiryolu olduğu için Baltimore-Ohio planı adı verilmiştir.

Bir diğer biçimi, sendikaların üyelerinden topladığı aidatlarını ve diğer gelirlerini kapitalist işletmelere yatırmasıdır. Buna da “sendika kapitalizmi” adı verilir. Bir başka biçim ise, işçi sendikalarına işverenlerin de üye olmasıdır. Avrupa’nın hain sendika yöneticileri dört elle bu türden yeni ihanet yöntemlerine sarılırlar. Özellikle Alman reformistleri, bu yeni ihanet metodlarının en sıkı savunucuları ve uygulayıcıları olurlar ve yeni ihanet metodlarını “ekonomik demokrasi” adı altında geniş yığınlara yutturmaya çalışırlar. Amerikan ihanet yöntemlerinin Avrupa’da yaygınlaşmaları, Amerikan sermayesinin ve Amerikan reformist sendikalarının artan gücünü de ifade etmekteydiler. 1920’li yılların ortalarından itibaren, tutucu sendikacılığın anavatanı hızla Amerika Birleşik Devletleri’ne kaymaya başlar.

Sömürge ve yarı-sömürge ülkelerin genelinde, özel olarak da Çin ve Hindistan’da işçi hareketi oldukça hızlı ve yığinsal olarak yükseldiği, bu ülkelerdeki ulusal ve sosyal kurtuluş davasının ancak işçi sınıfı tarafından yönlendirildiğinde başarılı olacağı belirtilir; Komünist Enternasyonal Seksiyonlarının önüne, sömürge ve yarı-sömürgelerdeki işçi hareketi karşısında üç görev (1- Tüm ülkelerin, öncelikle de sömürgeci ülkelerin işçi hareketinin, sömürge ve yarı-sömürgelerdeki işçi hareketi ile sürekli bağ, 2- Çok yönlü destek, 3- Fransa gibi sömürgeci ülkelerin sendikalarına, sömürge ülkenin işçilerinin çekilmesi ve eğitilmesi.) konulur.

İşçi hareketine karşı sermayenin bir çok ülkede yeni saldırıları ve faşist terörün azdırılması, reformist sendika hareketi içerisinde de sol kanatın güçlenmesini etkiler. Sol kanatın bir dizi ülkede değişik özelliklere de sahip olsa, ortak yanı “Sovyetler Birliği sendikaları ile birleşik cephe ve ulusal ve uluslararası sendikaların birliği düşüncesi”ni (age., sayfa 79) savunmasıdır.

Komünist Enternasyonal Yürütme

Kurulu bu sol harekete ve genel olarak muhalefet hareketine yönelik tavrını, reformist sendikaların “teori ve pratiğine karşı yönelen reformist siyasi ve iktisadi örgütlerin her muhalefetine desteklenmesi” (agy) olarak belirler.

Reformist sendika önderleri yönlerini Amerika’ya çevirirken, aynı önderlerin tabanı giderek daha yoğun bir biçimde ve artan bir ilgi ile yönlerini Sovyetler Birliği’ne ve bu ülkenin işçi sınıfına çevirirler. Sovyetler Birliği’ni ziyarete gelen işçi delegasyonları sayısında bu dönemde büyük bir artış olur. Reformist sendikaların tabanı, Sovyetler Birliği sendikaları ile sermayenin saldırılarına karşı bir birleşik cephe kurma düşüncesini daha geniş bir biçimde savunmaya başlarlar.

Bu eğilimin somut başarılarından birisi, Amsterdam Enternasyonalî gerici önderlerinin tüm direnişlerine rağmen, gericiğe, faşizme ve sermayenin saldırılarına karşı ortak direnmek amacıyla kurulan Anglo-Rus Birlik Komitesi’dir. Amsterdam Enternasyonalî’nin yöneticileri, işçi sınıfının uluslararası birliğinin her olumlu adımına karşı mücadele verirken, aynı zamanda birlikçi manevralar da yaparlar. Örneğin, Amsterdam Enternasyonalî gericilerinin birlik yönündeki aldatmacasından bir tanesi, Sovyet Sendikalarının Kızıl Sendikalar Enternasyonalî’nden çıkması ve Amsterdam Enternasyonalî’ne katılması önerisidir.

Sovyetler Birliği Sendikaları ve Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu bu manevranın gerçek yüzünü açıklarlar ve gerçek bir birliğin önünde engel olan böyle bir adımın, gelişen işçi hareketine zarar vermektan başka hiç bir fonksiyona sahip olmayacağını vurgularlar. Sendikaların uluslararası birliği sorunu güncelleştirilir ve popülarize edilirken, birliğin Kızıl Sendikalar Enternasyonalî’ni zayıflatarak değil, güçlendirilerek olacağı belirtilir:

“Ulusal ve uluslararası ölçüde biz ne kadar güçlü olursak, o kadar çabuk, sendikal hareketin yalnız formel değil, gerçek bir birliğine ulaşabiliriz” (age., sayfa 82).

Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, daha önceki bir dizi kararlara ve direktiflere rağmen bir çok Komünist Enternasyonal Seksiyonlarında yığın çalışması içerisinde günlük çalışmayı ve yığınların çoğunluğunu kazanma çalışmasını küçümseyen eğitimlerin olduğuna dikkat çekerek ve buna karşı tavrını yeniden şöyle ortaya koyar:

“Sabırlı, soğukkanlı, basit günlük çalışma ile sendikalarda, sendikal pra-

tisyanların kadrosunu yaratmayı, proletaryanın ekonomik günlük savaşımının zeki önderlerini yetiştirmeyi ve işçilerde reformistlerden daha büyük güven garantilemeyi ve bunun yalnızca doğru bir politik çizgi ile değil, tersine iyi, pratik bir çalışmayla (olacağını /BN) anlamayan bir parti -böyle bir parti hiç bir zaman kitleleri kazanamayacaktır". (age., sayfa 83)

Burada hiç bir şekilde politik çizginin öneminin küçümsenmesi savunulmamaktadır. Tersine, doğru bir politik çizgi olmadan, doğru ve başarılı bir pratik çalışmanın olamayacağı, Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun tamamen bilincindedir ve Komünist Enternasyonal'in her kongresinin ve Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun her oturumunun kararları, hem genel, hem de belirli dönemlere özgü taktik çizginin en detaylı bir biçimde ortaya çıkartılması için büyük çaba harcamaktadır. Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, burada, bir kere doğru çizgi ortaya konulduktan, doğru bir günlük çalışmanın temel önşartı yaratıldıktan sonra bile, doğru çizginin propaganda edilmesi ile kendisini sınırlayan, günlük pratik çalışmanın zorluklarını aşmasını bilmeyen eğilime karşı, günlük pratik çalışmanın ve bu çalışmanın örgütleyicilerinin yetiştirilmesinin önemine işaret etmektedir. Burada doğru biçimde kitle çalışmasının anahtarı ortaya konulmaktadır: "sabırlı, soğukkanlı, basit günlük çalışma".

Kararın sonuncu bölümünde, seksiyonların günlük çalışmalarında ileri sürecekleri taleplerden oluşan bir program sunulur.

"Sendikalarda Komünist Fraksiyonların Yapısı ve Örgütü Üzerine Karar"da, fraksiyonların rolü, parti ile ilişkileri, inşaatları, fraksiyonların kendi aralarındaki bağı, konferans ve kongrelerde fraksiyonlar, fraksiyonlar ve muhalefetler, fraksiyon çalışmasının finanse edilmesi, komünist gençlik birliğinin fraksiyonları sorunları ele alınır. Sendikalardaki tüm komünist fraksiyonların görevi olarak, "sendika üyelerinin çoğunluğunu etkileri altına almak" (age., sayfa 106) tespit edilir ve fraksiyonların "partinin temelini oluşturmadığı", "bu nedenle yalnızca özel faaliyet alanlarının sorunlarına tavır takınmaları"nın doğru olduğu savunulur (agy). Sendikalardaki örgütsel çalışmanın can alıcı bir öneme sahip noktasına ışık tutması bakımından büyük bir değere sahip olan bu belge, tamamen örgütsel sorunlara cevap verdiğinden ve incelediğimiz siyasi

ideolojik sorunlar açısından yeni bir şeyi içermediğinden, burada üzerinde bu kadar durmayı yeterli görüyoruz.

"Komünist Enternasyonal'in İkinci Örgütsel Konferans Sonuçları" başlıklı, onaylanan tezlerde, Birinci Örgütsel Konferans'ın en önde gelen talebi olan, komünist partilerinin işletme hücreleri temelinde yeniden örgütlenmesi ve bu temelde güçlendirilmesi düşüncesinin doğruluğunun pratikte tamamen kanıtlandığı ve bu şekilde komünist partilerin işletmelerde ve sendikal hareket içerisindeki çalışmalarında çok önemli bir canlanmanın görüldüğü, yayınlanan işletme gazetelerinin ve komünist partilerin yayınlarının dağıtımında olumlu bir büyümenin yaşandığı açıklanır.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KURULU YEDİNCİ GENİŞLETİLMİŞ OTURUMU

Yedinci Genişletilmiş Oturum, 22. 11-16.12.1926 tarihleri arasında yapılır. Şu karar ve çağrılar kabul eder:

- 1.) Savaşan İngiliz Maden İşçilerinin Mitingine Mesaj,
- 2.) Savaşan Çinli Yığınlar ve Onlara Sempati Duyanlara Çağrı,
- 3.) İtalyan Faşizmine Karşı İşçilere Çağrı,
- 4.) Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne Yürütme Kurulu'nun Mesajı,
- 5.) Sacco ve Vanzetti İçin Çağrı,
- 6.) Polonya ve Balkan Ülkelerindeki Beyaz Vahşet Üzerine Karar,
- 7.) Uluslararası Durum Ve Komünist Enternasyonal'in Görevleri Üzerine Tezler,
- 8.) Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun Raporu Üzerine Karar,
- 9.) Tröstleşme, Rasyonalizm ve Sendikalarda Görevlerimiz,
- 10.) İngiltere'deki Durum Üzerine Karar,
- 11.) Çin'deki Durum Üzerine Karar,
- 12.) Komünist Enternasyonalin Hollandalı İşçilere Çağrısı,
- 13.) Almanya Komünist Partisi'nin (AKP) Parti İçi Durumu Üzerine Karar,
- 14.) Maslow, Ruth Fischer, Urbahns, Scholem ve Schwan'ın AKP'den İhracı Üzerine Karar,
- 15.) Brandler ve Thalheimer Meselelerinde Karar,
- 16.) Boris Souvarin'e Hakkında Karar,

17.) Komintern Başkanlığı Organının Kaldırılması Üzerine Karar.

Bu kararlar içerisinde incelediğimiz alan açısından önemli olan, "Uluslararası Durum ve Komünist Enternasyonal'in Görevleri Üzerine Tezler" ve "Tröstleşme, Rasyonalizm ve Sendikalarda Görevlerimiz" başlıklı kararlardır. "Uluslararası Durum ve Komünist Enternasyonal'in Görevleri Üzerine Tezler" adlı kararın, "Komünist Partileri ve Sendikalar" başlıklı 8. alt-bölümü önemli noktalara değinir.

Bu bölümde, tröstleşmiş bir sanayi-de ekonomik grevlerin hızlı bir biçimde politik grevlere dönüştükleri, bu nedenle sendikalarda çalışan komünistlerin, tröstleşme sorununa büyük önem vermeleri gerektiği, artan tröstleşmeye paralel olarak komünistlerin, "sendikaların üretim temeli üzerinde yeniden yapılanması, sendikal savaşım kartellerinin oluşumu için ve buna uygun işletme konseyi örgütü için" (age., sayfa 126) savaşım vermelerinin zorunlu olduğu, işsizlerin de sendikalara üye olmaları için savaşım vererek işçi sınıfının birliğini ve savaşım gücünü artırmanın büyük öneme sahip olduğu ve sendikaların uluslararası birliği sorununun daha ciddi bir mesele haline geldiği belirtilir.

"Tröstleşme, Rasyonalizm ve Sendikalarda Görevlerimiz" adlı kararda Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, kapitalist dünya ekonomisinde, özellikle de Avrupa ekonomisinde tröstleşme ve üretimin teknik rasyonalleştirilmesinde hızlı bir gelişmenin olduğunu ve Komünist Enternasyonal Seksiyonlarının, değişen bu duruma uygun olarak yeni taktikler geliştirmelerinin ve yeni talepler ileri sürmelerinin gerekliliğine işaret eder.

Bu noktada da, Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun yaklaşımından öğrenilmelidir. Yürütme Kurulu, ulusal ve uluslararası alandaki ekonomik gelişmeleri sürekli olarak izlemekte, gözden geçirmekte ve yeni ve önemli bir gelişmenin, değişikliğin taktiklerin de değiştirilmesini gerekli kıldığı anda, derhal direktifler vermektedir. Ülkemizde de, işçi sınıfının iktisadi ve siyasi savaşımının kısmi ve uzun vadeli başarısı, başka şeylerin yanı sıra, ekonomideki değişikliklerin sürekli ve sistemli olarak incelenmesinde ve doğru taktiklerin geliştirilmesinde yatmaktadır.

Tezlerde, rasyonalleştirilmenin en göze çarpan sonuçlarından birisi olarak, kadın emekçilerin gittikçe artan sayıda üretime çekilmesi ortaya konu-

lur. Bu durum, işçiler arasında zaten var olan rekabeti şiddetlendirmekte ve kadın emeğinin, üretimden dışlanması savunan küçük-burjuva eğilimleri de güçlendirmektedir. Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, bu tür eğilimlere karşı kararlı bir savaşımın zorunluluğuna parmak basar ve doğru taktiği şöyle tanımlar:

“Komünist partileri sermayenin saldırısına karşı savaşımında tek doğru taktiğin, işçi sınıfını parçalamayı amaçlayan burjuvazinin manevralarına karşı, kadın işçilerin proleter birleşik cepheye çekilmesinde yattığını göstermelidirler” (age., sayfa 130)

Tröstleşmenin boyutlarının büyümesi, uluslararası tekeller arasındaki rekabetin güçlenmesi şartlarında, işçi sınıfı saflarının “Amerikan yöntemleri” ile parçalanmasına karşı Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu somut talepler ileri sürer. Bunlar;

“1.) Rasyonalleştirilmiş işletmelerde haftalık ücret düşürülmeksizin iş zamanının kısaltılması.

2.) Çalışma zamanının ortasında zorunlu mola.

3.) Ücretlerin artırılması.

4.) Olmadıkları ülkelerde işletme konseylerinin yaratılması, oldukları ülkelerde devrimcileştirilmesi haklarının genişletilmesi. ...

5.) Sendikaların sanayi birlikleri ve işletme temeli ilkesi temelinde yeniden yapılması.

6.) İşkoruma ve sosyal kanunun genişletilmesi ve derinleştirilmesi.

7.) Devletin ve işverenlerin ödediği işsizlik sigortası.” (age., sayfa 130) talepleridirler.

Tekellerin uluslararası tröstlerde birleşmeleri, uluslararası sendikaların birliği sorununu daha acil olarak gündeme koyar. Gerçekte, kendi ülkelerinin burjuvalarının “milli” çıkarlarının savunucuları olan reformistler, işçi sınıfının dünya çapında her türlü birliğini engellemeye çalışmaktadırlar. Buna karşılık, işçi sınıfının tüm dünyada tek bir cepheye birleştirilmesi için savaşım veren Komünist Enternasyonal, uluslararası tröstlerin güçlenmesi karşısında sendikaların uluslararası birliğinin sağlanması görevine daha fazla yoğunlaşma sonucunu çıkartır.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KURULU SEKİZİNCİ PLENUMU

Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu Genişletilmiş Oturumu, sekizinci oturumdan itibaren aynı fonksiyona sahip olmasına rağmen, Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu PLENUMU olarak adlandırılmaya başlanmıştır. Biz de sekizinci oturumdan itibaren Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu Genişletilmiş Oturumları için plenum kavramını kullanacağız.

18.5.-30.5.1927 tarihleri arasında toplanan Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu Sekizinci Plenumu;

1.) Tüm Dünyanın İşçi ve Köylülerine! Ezilen Tüm Halklara! Askerler ve Denizcilere!

2.) Trotski ve Wujic Yoldaşların Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu Genel Oturumundaki Tavrı Üzerine Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu Plenumu’nun Kararı,

3.) Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu Plenumu’nun Çin Sorunu Üzerine Kararı,

4.) Savaş ve Savaş Tehlikesi Üzerine,

5.) Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu Plenumu’nun İngiltere’deki Durum Üzerine Kararı başlıklı karar ve çağrıları ele alır.

Sekizinci Plenum, doğrudan sendikalar ve sendikal hareket üzerine herhangi bir karar almaz, ama “Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu Plenumu’nun Çin Sorunu Üzerine Kararı” ve “Savaşa ve Savaş Tehlikesi Üzerine” başlıklı kararlarda, tüm komünist partilerine sendikalar içerisindeki çalışmalarında da dahil olmak üzere, gittikçe alevlendirilen emperyalist savaş tehlikesine ve emperyalist büyük güçlerin Çin halkına karşı giriştiği saldırılara karşı geniş bir propaganda-ajitasyon ve eylem kampanyaları açmaları direktifi verir. Bu örnekte de görüldüğü gibi, enternasyonalizmin tutarlı ilkelerine bağlı kalan Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu, tüm dünya işçi sınıfı saflarında enternasyonalizm ve enternasyonal dayanışma düşüncesi ve pratiğinin geliştirilmesine büyük değer biçmiştir.

Zamanımızda Komünist Enternasyonal tipinde bir örgütün olmaması ve Uluslararası Komünist Hareketin oldukça güçsüz olması nedeniyle uluslararası dayanışma ve enternasyonalizm bilinci, geniş işçi ve emekçi yığınlar içerisinde okyanustaki bir damla gibi kalmaktadır. Bu durum ama proleter enternasyonalizmini kutup yıldızı yapmayı savunanların, enternasyonalizm ve uluslararası dayanışma ruhunu işçiler arasında yaymak ve pekiştirmek için her fırsatı ve imkanı sonuna kadar kullanmalarını zorunlu kılmaktadır.

KOMÜNİST ENTERNASYONAL YÜRÜTME KURULU DOKUZUNCU PLENUMU

Dokuzuncu Plenum 9.2.-25.2.1928 tarihleri arasında gerçekleştirilir ve gündemini şu kararlar oluşturur:

1.) Troçkist Muhalefet Üzerine Karar,

2.) Sendika Sorunu Üzerine Karar,

3.) İngiliz Sorunu Üzerine Karar,

4.) Fransız Sorunu Üzerine Karar,

5.) Çin Sorunu Üzerine Karar,

6.) Batı Ukrayna Komünist Partisi’nden Muhalefetin Atılması,

7.) Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu’nun Bir Batı Avrupa Bürosu Kurulması Üzerine Kararı,

8.) Komintern Altıncı Dünya Kongresi’nin Toplantıya Çağırılması,

9.) 1927 İçin Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu’nun Mali Raporu Üzerine Karar.

Üç bölümden oluşan “Sendika Sorunu Üzerine Karar”da, komünistlerin sendikalardaki çalışmalarında ağırlığın örgütsel yana verilmesi savunulur, çünkü o dönem için “örgütsel faaliyet, devrimci sendikal hareketin en zayıf yeri”dir (age., sayfa 188).

“Ekonomik Savaşım ve Komünistlerin Görevleri” başlıklı 1. bölümde, önce öne alınması ve uğruna mücadele yürütülmesi gereken en önemli sorunlar açıklanır. Bunlardan ilki, sermayenin merkezileşmesinin en yüksek biçimi olan ve sermayenin devletle içiçeliğinin daha derin biçiminin ifadesi olan tröstlere karşı savaşımın gittikçe daha fazla önem kazanmasıdır. Tröstlere karşı ekonomik savaşım, tröst sermayesinin burjuva devletle bağlarının daha derin içiçeliği sonucunda daha sık ve çabuk siyasi savaşıma dönüşmektedir. Bu nedenle komünistlerin görevi, “yığınları savaşımın perspektifleri üzerine aydınlatmakta, mümkün olduğunca geniş işçi yığınlarını harekete geçirmede, bütün güçlerle devrimin birliklerini desteklemekte ve tüm savaşımı daha yüksek bir seviyeye çıkartmakta” (age., sayfa 185) yatmaktadır.

İkinci savaşım talebi, “sanayide ekonomik barış” yalanına karşı yükseltilmektedir. Bilindiği gibi Türkiye-Kuzey Kürdistan’da da “iş barışı” adıyla yutturulmaya çalışılan, işçilerin sermayeye ve sermaye sahiplerine kölece boyun eğme bilinci olan bu bilinç oldukça yaygındır. Ücretli işçiler, işve-

renlerle kendileri arasındaki uçurumun, "iş barışı" vb. gibi yalanlarla kapatılamayacağı bilincine varmadıkları sürece, sosyal kurtuluşlarının yolunu açamayacaklar ve ücretli köle olarak kalmaya devam edeceklerdir.

Söz konusu iki talebin dışında, giderek bir dizi ülkede hakim sınıfların daha sıkı bir biçimde sınırlamaya çalıştıkları grev özgürlüğü talebi altında, zorunlu uzlaşma mahkemelerine, sosyal-demokratların toplu sözleşmelere olan bağlılıklarına karşı savaşım yürütülmesi çağrısı yapılır.

Komünist partilerin sayılan görevlerin üstesinden gelebilmeleri için savaşımalarının yönelimi şöyle çizilir:

"3.) *En geniş kitleleri harekete geçirmek için her zamankinden daha fazla yoğunlaşmış büyük işletmelere hızla girmeye ihtiyaç vardır. İşçi sınıfının en yüksek savaşım birliği, örgütsüzlerin örgütlenendirilmesi, vasıfsız işçilerin en geniş yığınlarının örgütlenendirilmesi ve büyük işletmelerin işçilerinin cüzi örgütlülüğünün aşılması -bu komünist öncünün temel görevi olmalıdır.*" (age., sayfa 186)

Grev savaşımının zorluklarına ve izlenilmesi gereken taktik ilkelere de bu bölümde değinilir ve yapmacık radikal taleplerle sendika bürokrasisini alt etme hayaline kapılmaması, tersine içinde bulunulan aşamada yığınların somut talepler uğruna geniş harekete geçirilmesi ve her grev savaşımını, reformizm ile savaşımın bir arenası olarak görerek, komünistlerin yığınları savaşımına hazırlaması ve inandırması gerekliliği savunulur. Grev, özellikle de genel grev aracı ile oynanmaması konusunda şu uyarı yapılır:

"6.) *İyi bir komünist olmak demek, kesinlikle, sürekli ve her şart altında derhal grev taraftarı olmak demek değildir. Özellikle bu, genel grev sloganının kötüye kullanılması bağlamında geçerlidir. Komünist, savaşımın zamanını seçmesini anlamlı, yığınların arkasında pineklememeli ama çok ileri de gitmemeli, grevle oynamamalı, ama bir kere başladıysa komünist savaşımın tüm ihtimal ve imkanlarını kullanmalıdır.*" (age., sayfa 186)

Burada da sınıf savaşımı araçlarının, bu araçlardan en yaygın kullanılanlardan grev savaşımının aracının başarı olarak hazırlanması ve yürütülmesinin bir sanat olduğu düşüncesi bir kere daha bilince çıkartılmaktadır. Fakat bir dizi ülkede olduğu gibi, Türkiye-Kuzey Kürdistan'da da bir dizi oportünist ve bazı reformist gruplar, andaki durumun objektif ve doğru bir değerlendirilmesini yapmadan, sık sık

grev ya da genel grev çıkırtkanlığı yaparlar. Örneğin 1989 Bahar eylemlerinin hemen sonrasında ve 1991'in hemen başında Türk-İş'in "genel eylem" (siz genel grev komedisi olarak anlayın) çağrıları ile birlikte bir çok oportünist ve reformist grup, işçi sınıfının andaki somut ideolojik ve örgütsel seviyesini göz önünde bulundurmadan "genel grev", "genel direniş" eylem sloganını yaymışlar, bir tek önemli işletmede grev örgütleyecek güçleri olmadığı halde, "genel grev komiteleri", "genel direniş komiteleri" örgütlemeye kalkmışlardır. Bu palavraların boş olduğu ortaya çıktığında, "genel grev", "genel direniş" talepleri çekmecelere atılmış, bir dahaki palavracılığa kadar çekmecelerde bekletilmeye bırakılmıştır.

Bolşevik taktiğin takipçisi olanlar ise, oportünist ve reformist yaygaracılar gibi davranamazlar. Zira onlar işçi sınıfının palavracı tellalları değil, ilkeli ve militan örgütleyicileri olmayı amaçlıyorlar. "İşçiler komünistleri lafa bakarak değil, işlerine bakarak değerlendirmektedirler" (age., sayfa 187). Bu nedenle günlük, enerjili, sabırlı ve akıllı bir çalışma ile yığınların saygısı ve önderliği kazanılabilir.

"Komünistlerin Sendikalarından Atılmalarına Karşı Savaşım" başlıklı 2. bölümde, "Sendikal hareketin birliği!" sloganı altında, komünistlerin sendikalardan atılmalarına karşı kararlı bir savaşım örgütlemeleri istenir. Bu istek dile getirilirken, bundan komünistlerin sendikada kalma pahasına "hiç bir zaman aktif devrimci siyasi çalışmadan vazgeçmeleri" (age., sayfa 187) anlamına gelmeyeceğinin altı çizilir.

"Sendikal Harekette Komünistlerin Örgütsel Görevleri" başlıklı 3. bölümde, *tüm ülkelerde* komünistlerin sendikal hareketi içerisindeki görevleri maddeler halinde şöyle sıralanır:

"1.) *En önemli sanayi dallarının, en önemli sanayi mahallelerinin, büyük fabrikaların ve işletmelerin fethi.*

2.) *Sendika çalışması için her işletmede mümkün olan fazla sayıda işçinin kazanılması.*

3.) *İşletmeler temelinde sendika örgütlerinin inşası; bu amaç için alt sendika aracı fethedilmelidir.*

4.) *Oldukları yerlerde işletme konseylerinin fethi, olmadıkları yerlerde işletme konseylerinin yaratılması ve işletme konseylerinin sanayi birliklerinin temel örgütleri olarak biçimlendirilmesi.*

5.) *Sendikal hareketin en önemli tüm sorunlarının doğrudan işletmelerde ele alınması.*

6.) *Komünistler, işletme konseylerinin sınıf karakterinin korunmasına özel dikkat göstermelidirler ve sosyal-demokratların işletme konseylerini sınıf işbirliğinin bir aleti yapmalarına karşı durmalıdırlar.*

7.) *Bürokratik merkeziyetçiliğe karşı savaşım, geniş bir sendika demokrasisi uğruna, yani yerel sendika örgütlerinin haklarının genişletilmesi için savaşım, sendika yönetimlerine nispi seçimler, (sendika /BN) yönetimleri için her yıl yeni seçimler ve sendikalara (yeni /BN) yöneticiler vb.*

8.) *Tüm ülkelerin devrimci sendikal hareketi için güçlü bir mali temel yaratılması. Mali yükün biçimleri ve metodları, ülkenin şartlarına, hareketin karakterine ve duruma göre belirlenmeli.*

9.) *Devrimci azınlıkların ve bağımsız sendikaların yapısına göre, tüm alt örgütlerin aşağıdan yukarıya inşası ilkesinde direnmek.*

10.) *Merkezi örgütlerin bürokratikleşmesine karşı savaşım ve çalışmanın ağırlığının yerel örgütlere, doğrudan fabrikalara ve işletmelere kaydırılması.*

11.) *Göçmen işçilerin tam hak eşitliği temelinde sendikalara kazanılması ve yabancı işçilere karşı düşmanca tutuma karşı kararlı savaşım. Aynı zamanda devrimci sendikalar, göçmenler arasındaki üyelerinin eğitimi aracılığıyla, bu işçilerin göç edilen ülkede örgütsüz kalmamalarını ve yerel işletmelerin ve reformist bürokratların ellerinde kör aletler olmamalarına katkıda bulunmalıdırlar.*

12.) *İşsizlerin örgütlenendirilmesi için, sendikalardan işsizlerin çıkartılmasına karşı savaşım ve sendikalardan çıkartılan işsizlerin örgütleriyle bağının korunması için savaşım.*

13.) *Kadınların ve gençliğin sendikalara kazanılması ve aktif sendika çalışmasına çekilmesi.*

14.) *Kural olarak tüm faaliyette somut, günlük taleplerden ve genel sorunlardan hareket edilmeli, tersi değil.*

15.) *Şimdiye kadar tüm ülkelerde gözlenen devrimci ve reformist sendikadaki fraksiyonların çalışmasına ve parti organlarının sendikal bölümlerinin çalışmasına karşı önemsememeye son verilmelidir. Tüm partilerin dikkati, Komünist Enternasyonal Yürütme Kurulu'nun İkinci Örgütsel Konferansı'nın ilgili kararlarının pratik uygulamasına yoğunlaştırılmalıdır." (age., sayfa 188-189)*

DEVAM EDECEK

"KÖKÜNÜZÜ KURUTACAĞIZ"

ALMANYA'da çıkan haftalık SPIEGEL dergisi, 1992 yılının 13-14-15. sayılarında yukardaki başlık altında bir dizi-yazı yayınladı. Söz konusu dizi-yazı, pek çok Türk şovenistinin tepkisini çekti. Yayınlaması zaman olarak, Alman hükümet sözcülerinin Kuzey Kürdistan'da Newroz'un TC tarafından kanla bastırılmasını "protesto" ettiği döneme rastlayan bu dizi-yazı üzerine boyalı Türk basınında "Almanlar yine azdı" yollu yazılar çıktı. (Buna örnek olarak bkz. ZAMAN gazetesinde yayınlanan, İlhan Bardakçı'nın "Kökünüzü Kazıyacağız" başlıklı makalesi.)

SPIEGEL dergisinin 113. sayısının Türkiye'de dağıtılan kesiminin bir bölümü, "Kürtlere Savaş Açıldı" başlıklı makale, sayfaların birbirine yapıştırılması yoluyla sansür edildi. Spiegel'i dağıtan firma olan "Dünya Süper Dağıtım"da gerçekleştirilen bu sansür işinden, dağıtım firmasının yetkilileri "habersiz" olduklarını söylediler.

Almanya'nın Baden Württemberg eyaletinin Stuttgart, Aalen, Heidenheim, Villingen-Schwenningen, Schwäbisch Gmünd ve Ulm kentlerinde ise, "yaratıcı"(!) Türk şovenleri, daha ilginç bir sansür yöntemi denediler: Bölgedeki tüm Spiegel'leri satın alarak "yalanların yayılmasını engellemek" ve bunları Ulm Kadetral Meydanı'nda yakarak protesto etmek!

Bir milyona yakın tiraja sahip ve her an bu tirajı yükseltme imkanlarına sahip bir dergi için bu "sansür", sadece daha fazla dergi satmak anlamına gelirdi. Öyle de oldu.

Birinci Dünya Savaşı içinde ve ertesinde, Ermenilerin Batı Ermenistan'dan zorla sürülmesi sırasında olanlar, dün olduğu gibi, bugün de Türk hakim sınıflarının üzerine konuşulmasını hiç mi hiç istemedikleri bir konu, üzeri suskunlukla veya Ermenilere karşı aşırı şoven kışkırtma ve hakaretlerle örtülerek geçirilmeye çalışılan bir tabudur.

Şimdi 1915 24 Nisan'ında, İstanbul'da 600 üzerinde Ermeni aydınının tutuklanması ile başlayan ve Türk olmayan hemen tüm kaynakların, yüzyılın ilk soykırımı olarak adlandırdığı; Türk belgelerinde ise "tehcir" (göç etirme) olarak adlandırılan olaylar, üzerinden 77 yıl geçtikten sonra bile, bir haber dergisinde bu konuda çıkan bir yazıya bunca tepki bile, Türk hakim sınıflarının gıcınacak oldukça büyük bir yaralarının varlığının işaretidir.

Biz tabuların yıkılması, gerçeklerin öğrenilmesinden yanayız. Türkiye'de Almanca okuyabilen ve Spiegel'deki söz konusu dizi-yazıyı okumuş çok küçük bir azınlık dışında, kimse, gerçekte ne yazılmış olduğunu bilmiyor. Fakat Türkiye'de gazeteleri izleyen insanların büyük çoğunluğu, böyle bir

makalenin yayınlanmış olduğundan haberdar. Biz okumak, görmek isteyene, söz konusu makalede neler denmiş olduğunu göstermek için, makaleyi tam olarak çevirdik. Bu makaleyi, Spiegel'in yapmış olduğu gibi, üç sayı arka arkaya bir dizi olarak yayınlıyacağız. Kullandığımız tüm resim ve belgeler, Spiegel'deki orijinal yayından alınmıştır. Yapılan tüm değerlendirmeler de Spiegel'e aittir.

...

Spiegel dergisi, Almanya'nın ve Avrupa'nın en çok okunan haber dergisi niteliğindedir. Siyasi olarak, kendini "sol-liberal" olarak tanımlamaktadır. Emperyalist düzenin liberal, sosyal-demokrat savunucusu olan bir dergidir. Ve olaylara bakışı ve yorumları, Alman emperyalizminin genel çıkarları doğrultusundadır.

Şimdi Alman emperyalizmi, dünyanın yeniden paylaşılması dalaşında, eski Doğu Bloku ülkelerinde diğer emperyalist büyük güçlerle büyük bir yarış, dalaş içinde bulunmaktadır.

Özellikle eski Sovyetler Birliği'nden arta kalan Türki cumhuriyetler bağlamında, Alman emperyalizmi "Türk müttefikleri"nin güçlenen durum ve konumundan pek hoşnut değildir.

Türk hakim sınıflarının şu anda ABD emperyalistleri ile çok sıkı fıkı ilişkileri, Alman emperyalizmi tarafından pek iyi duygularla izlenmemektedir. Türk hakim sınıflarının "hadl-rini" bilmesi, Alman emperyalistleri için istenmektedir. Bunun için son dönemde, bu eski müttefiklerin arası iyice şeker renktir! Ve tabii ki Türk hakim sınıflarının Alman emperyalistleri tarafından iki yüzlü bir şekilde "insan hakları", "azınlık hakları" vb. bağlamında sorgulanması, köşeye sıkıştırılması siyaseti, bütün Alman medyalarına yansdığı gibi, Spiegel'de de (Spiegel, "ayna" demektir!) yansımasını bulmaktadır.

...

Alman emperyalizminin çıkarları gereği oyunbozanlık etmesi, silah yardımıyla durduracağını, vb. açıklaması,

Alman medyalarında Türk hükümetinin katliamlarının teşhiri, Türk hakim sınıfları tarafından gürültülü bir tepki ile karşılandı.

Medyalar tam bir anti-Alman kampanya başlattılar. Düne kadar en yakın müttefik olan Almanya yerine, "Çirkin Alman", "Domuz Alman" (MEY-DAN gazetesi, bu başlığı, Almanların anlaması gerekçesi ile Almanca attı!) keşfedildi.

Türk hakim sınıfları adına Özal, Almanya'nın emperyalist emellere sahip olduğunu, geçmişte de Hitler'in aynı emellere başka araçlarla varmak istediğini açıkladı!

Bir kez daha şu görüldü: Emperyalistler ve işbirlikçileri arasındaki ilişki-
r çıplak çıkar ilişkileridir. Ve çıkar-
lar çatıştığında, "dostluk" bir yana ko-
nup, karşılıklı kirli çamaşırlar dökülür
ortaya. Son dönemde Türk-Alman i-
lişkilerinde olan budur.

Burada yayınladığımız Spiegel ya-
zısı, bu çerçeve içinde bir yazıdır. Ob-
jektif olarak Türk hakim sınıflarının
teşhiri siyasetinin bir parçasıdır. Fakat
bu yazının Türk medyalarında iddia
edilenin tersine, "yalan" olduğu an-
lamına gelmiyor. Nasıl ki Özal, Al-
manya'nın emperyalist emellere sahip
olduğunu söylerken; Genscher, Kürtle-
rin katliamından söz ederken haklı ise,
Spiegel'deki yazı da, kimi olguları or-
taya koyduğu noktada doğruları anlat-
maktadır.

...

Yazı, Sosyalist Sovyetler Birliği'nin
milliyetler politikasını karalıyor; bunu
yaparken, yalnızca bilinen anti-komü-
nist görüşleri tekrarlıyor. Sosyalist dev-
rimin, ulusların kendi kaderini tayin
hakkı ve tüm milliyetlere tam hak
eşitliğini bayrağına yazdığı ve Bol-
şeviklerin iktidara geldiklerinde yap-
tıkları ilk açıklamalardan birinin içe-
riğinin bu olduğu, burjuvazinin aklına
sığmıyor bir türlü...

Burjuvazi, Karabağ'ın başlangıçta
Ermenistan'ın parçası, daha sonra ise
Azerbaycan Cumhuriyeti içinde "ö-
zerk bir cumhuriyet" olarak ele alın-
masını, ancak bir şekilde açıklayabi-
liyor: Ermenileri kandırmak için hile!

Burjuvazi herkesi kendi gibi biliyor!
Öyle tanıtıyor!

Sovyetler Birliği'nin kuruluşunda,
halkların özgür iradesinin temel alın-
dığı, burjuvazinin bir türlü kabul ede-
mediği bir gerçek. Sosyalist Sovyetler
Birliği'nde geçmişte birbirini boğazla-
yan onlarla ulusun, ortak idealler doğ-
rultusunda barış içinde birarada on-
yıllarca yıl yaşaması olgusu, burjuva-
zinin açıklayamadığı bir başka gerçek.
Onlar bunun için tek açıklama biliyor-
lar: Zor, oyunu bozdu. Milliyetçi ça-
tışmalar zorla bastırıldı!

Sovyetler Birliği'nin dağılması erte-
sinde, her yanda patlayan etnik çatış-
malar, bu tezin ispatı sayılıyor! Burada
da bilinçli olarak unutulmuş bir gerçek
var: Kruşçev, Brejnev, Gorbacov ön-
derliğindeki Sovyetler Birliği, Lenin-
Stalin döneminin Sovyetler Birliği de-
ğildi. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin
kazanımları, modern revizyonist ön-
derlik altında adım adım tasfiye edildi,
Sosyalist Sovyetler Birliği, sosyal-em-
peryalist Sovyetler Birliği'ne; özgür u-
luslar birliği yolundaki Sovyetler Bir-
liği, yeniden bir HALKLAR HAPİS-
HANESİ'ne dönüştü. Milliyetçilik, hele
80'li yıllarda tam bir yeniden doğuş
yaşadı.

...

Yazıda, Azerbaycan'da Ermenilere
karşı katliamlar ortaya konurken, bazı
olgular aktarılıyor. Bu olgular, Türk
hakim sınıflarının sessizlikle geçiştir-
diği ve kamuoyunca mutlaka bilinme-
si gereken olgulardır.

Türk hakim sınıflarının medyala-
rında aktarılan katliamlar da vardır.
Fakat bunlar, Azerilerin Ermeniler ü-
zerindeki katliamları değil, Ermenile-
rin Azeriler üzerindeki katliamlarıdır.
Türk medyaları izlendiğinde, Azerile-
re karşı tam bir "Haçlı Seferi" yürü-
tüldüğü ve Azerilerin yok olma tehdi-
di ve tehlikesi içinde bulunduğu sanı-
lır. Saldırı halinde bulunan, asan, ke-
sen, öldüren hep Ermenilerdir. Üstelik
Ermenilerin ardında tüm "hristiyan
dünyası" vardır. Türk medyaları, bu
bağlamda bazı olguları tek yanlı ve
abartılı olarak aktarıp, Ermeni düş-
manlığını körüklemeye çalışıyorlar.

Batılı emperyalist basın ise, bunun ter-
sini yapıyor. Ermeni-Azeri çatışma-
sında Batılı emperyalizmin sempati ile
yaklaştığı yan, Ermeni yanı. Öyle o-
lunca da, Ermenilere yapılan katliamlar
genişçe yankılanırken; yer yer tersi
olaylar, ancak artık gizlenemez oldu-
ğunda yankı buluyor. Spiegel'in yazı-
sında da -tüm objektif gazetecilik id-
dialarına rağmen- bu kaçınılmaz tek
yanlılık var. Buna rağmen aktarılan
kimi olgular, olgu olmaktan çıkmıyor.

...

Yazıda, bugün Karabağ'daki çatış-
manın "politik ve psikolojik geri pla-
nı" olarak adlandırılan, tarihteki soy-
kırım konusunda söylenenlere gelince:
Türkiye-Kuzey Kürdistan kamuoyu,
bu konuda tam bir tek yanlı beyin yı-
kama ve şartlandırılma içindedir. Ta-
nınan ve bilinen, yalnızca hakim sınıf-
ların bu konuda söyledikleridir. O da,
böyle bir soykırımın söz konusu olma-
dığı; soykırımdan söz edilecekse, Bi-
rinci Dünya Savaşı sırasında Osman-
lı'ya "ihanet ederek", cephede Rus-
ların yanında yeralan Ermeni çetecile-
rin Türklere (ve Kürtlere) karşı soykı-
rımından söz edilmesi gerektiği yönlü
açıklamalardır.

Bu açıklamalarda, bir "tehcir" (göç
ettirme) olayının varlığı kabul edil-
mekte ve tehcir sırasında "en fazla 300
bin Ermeninin hastalıktan öldüğü" ve
fakat bunun hiç bir şekilde planlı bir
soykırım olmadığı, tehcirin de askeri
açıdan zorunlu olduğu belirtiliyor.
Resmi ideoloji ve tarihin beyinlere
kazıdığı bu.

Ermeni iddiaları ve belgeleri; onla-
ra cevap yetiştirmek konusunda uz-
manlaşan, çok dar, şoven bir "aydın"
çevresi dışında hemen hiç bilinmiyor,
tanınmıyor. Spiegel'de bu konuda, haf-
talık bir haber dergisinin dizi-yazısı
çerçevesinde aktarılan bilgiler, tanık
ifadeleri bu yüzden bize önemli gö-
rülüyor. Resmi ideoloji ve tarihin çiz-
diği çerçeveyi yıkmak için, bunların
mutlaka bilinmesi gerektiğini düşünü-
yoruz. Yazıyı olduğu gibi yayınlama-
mızın temel nedeni de budur.

Temmuz 1992

Dağlık Karabağ'da Azerbaycan kuvvetleri (1992)

“Kökünüzü kurutacağız”

Dağlık Karabağ uğruna mücadele ve Ermeniler üzerindeki soykırım (I)

İki yıldan bu yana Karabağ'da, müslüman Azerbaycan içinde nüfusunun çoğunluğunu hristiyan Ermenilerin oluşturduğu dağlık bölgede savaş sürüyor. Halklar, Şark'la

Garp'ı birleştiren bu bağlantı şeridinde kör nefretle karşı karşıya geliyorlar. SPIEGEL, yeni bir yazı dizisiyle bu çatışmanın tarihini anlatıyor.

Pogrom. Bir müslümanlar sürüsü, caddelerde koşuyor, hristiyan inancındaki hemşerilerinin dükkanlarını ve evlerini yağmalıyor, erkekleri öldürüyor, kadınlara tecavüz ediyor, cesetleri parçalıyor. Dinsel fanatizm ve milliyetçi burnu büyüklük, toplumsal alt tabakanın düş kırıklığıyla, en yoksulların başarılı, daha zengin Ermenileri kıskanmasıyla içiçe geçiyor: Kafkasya'da, Asya ile Avrupa arasındaki sınırda, her seferinde halklar arasındaki nefret —ve kurbanlar kendini savunduğunda savaş— zincirlerinden boşan-dığında cezasını çekmek zorunda kalanlar onlar.

1988 Şubat'ının sonunda, Azerbaycan kenti Sumgait'de, kısıktırılmış halk, Ermenileri gördüğü yerde linç ettiğinde de böyle oldu. Saldıran ayak takımı için sözkonusu olan ganimet ve konuttu, ama onları kışkırtanların at-

tığı şiar “Karabağ”dı. Bu da bu arada NATO içine de alınan iki ülke arasında yeniden bir savaşa neden olan ve Azerbaycan içinde nüfusunun çoğunluğunu Ermenilerin oluşturduğu enklavdır. Ve öldürme zevki yeniden ne çocuklara, ne yaşlılara ve ne de bir bütün olarak suçsuz sivillere aman tanıyor.

Yeni dehşetle tazelenen yüzyılın ilk soykırımına, 1915'de Türk Ermenilerinin yok edilmesine ilişkin anılar, tarihin ilk hristiyan halkını yeni bir soykırım önünde korku duymaya itiyor.

“Kız öğrencim elbisesini açtı”, diye bildiriyor Ermeni yabancı dil öğretmeni Raissa Dallakyan Sumgait'deki pogromdan sonra, “ve bana üzerinde bıçaklarla çizilmiş haçların bulunduğu vücudunu gösterdi. Evine 17 erkek girmiş ve kendisine tecavüz etmiş”. En genç kızkardeşinin üzerine de “Türkler” üşüşmüş ve bütün bunların hepsi,

annesinin, babasının gözleri önünde gerçekleşmiş.

“Türkler”, ya da “Doğu Türkleri” diye Ermeniler, pogromdan önce yarım milyon da Ermeni'nin yaşamakta olduğu Azerbaycan'daki müslüman komşularını adlandırıyorlar.

Faillerin bir bölümünün çok genç olduğunu, “kara kargalar gibi giydiklerini ve ellerinde demir sopalar ve baltalarla silahlandıklarını” söylüyor, olayların tanığı bir kadın.

“Ermeniler, üç gün içinde kenti terkmezseniz, hepinizi köpekler gibi keseceğiz”, diye yazıyordu bildirilerde. Azerbaycanlılar hatta bir doğumevine girdiler ve burada Ermeni hamile kadınları ve yeni doğan çocukları katlettiler. “Ermenilere ölüm! Kökünüzü kurutacağız!” diye bağırdıklarını söylüyor tanıklar.

Samuel Şamuradyan, Ermeni Ya-

zarlar Birliği'nin organında bir karı kocanın öldürülmesini anlatıyor, kızları "katilleri tarafından soyulmuş, di-reğe bağlanmış ve ateşe verilmiş".

Ermeni Karlen Sarkisyan, evinin balkonundan sokaktaki binlerce insanı görmüş: "İki Ermeni kızı soymuş, bi-zim eve doğru önlerine katmışlardı. Baltalarını çıkardım ve aileme şunları söyledim: «Kapıdan girerlerse, bizi hal-letmeden önce, onların birkaçını öldü-receğiz.» Ama Türk komşularımız ka-pının önünde bekledi ve onları içeri bırakmadı."

Ermeni Şirvanyan ailesi de Azer-baycanlı komşuları tarafından yatak-larının altına saklandı ve kurtarıldı. "Ermenileri ateşe attılar", diye bildi-riyor bir yurttaş, "ve «burada Ermeni şiş kebapı var» diye bağırıyorlar". "Nere-de kanun?" diye soruyor. "Nerede kal-dı devlet?" Evet, nerede kaldılar?

"Evden bir çok kez milise telefon ettim", diye bildiriyor diğer bir tanık, "ve bana şu yanıtı verdiler: «Ne ol-duğunu biliyoruz, ama yardım ede-meyiz»".

"Milis ve kent yetkilileri" diye ya-zıyor Rus Andrey Pralnikov, pogrom-dan sonra yapılan az sayıdaki mahke-me duruşmalarından haber veren bir gazeteci, "kabadayıları ve katilleri ön-lemeli. Cezasız kalacakları duygusu, sürüyü daha çok kızıştırdı". Ve: "Bir çok şey pogromların örgütlü olduğu sonucuna vardiıyor. Bir sekreter ka-dın, şiddet olaylarının çıkmasından ön-ce kendisine Ermenilerin bir listesinin yapılması görevinin verildiğini söylü-yor".

"Niye burada genç bir delikanlı otu-ruyor?" diye soruyor bir duruşmada bir sanığın annesi. "O mu herşeyi ör-

gütledi? Burada onu yönlendirenler, herşeye izin verenler oturmalı".

Bu, elbette Ermenilere yönelik ilk katliam değildi, ama Sovyet egemen-liği altında ilki, neredeyse tüm tarihi boyunca yabancı güçlerin tahakkümü altında yaşamış bir halk için üç çey-rek yüzyıl süren görecel bir sessizlik-ten sonra ilkiydi: (Ermeniler /ÇN) ön-ce İskitler, Moğollar ve İran'ın ege-menliği altında yaşadı. Daha sonra 19. yüzyılın başlangıcında ülkenin kuzey batısı Rusya'nın ve bundan çok daha büyük olan batı kesimi Osmanlı İmpa-ratorluğu'nun egemenliği altında idi.

Resmi olarak 26 kişinin ve tahmi-nen yüzlerce Ermeninin hayatını kay-bettiği Sumgait pogromu sonuncu değildi. İki yıl sonra, 1990'da yeniden başladı. Bu kez Bakü'de, o zamanlar iki milyonluk nüfus içinde her on ki-şiden birinin Ermeni olduğu Azerbay-can başkentinde.

(230.000'lik nüfusu içinde her 15 kişiden birinin Ermeni olduğu) Sum-gait'de şiddet olaylarının nedenini, 27 Şubat 1988'de kent parti komitesinin binası önünde toplanan dev insan sü-rüsü hep bir ağızdan bağırды: "Kara-bağ. Karabağ". Bir yargıcın, Azerbay-canlı sanıklardan birine yönelttiği ne-yin intikamını almak istediklerine dair bir soruya karşın çapulculardan birisi şunu söyledi: "Ne için mi, Karabağ için".

Ermenilere yönelik katliamlar, A-zerbaycan Nomenklaturasının(*) Ka-rabağ halk temsilciliğinin bölgeyi Er-

(*) Nomenklatura: Eski Sovyetler Birli-ği'nde yönetici mevkileri elinde tutan imti-yazlı zümreye verilen ad.

menistan'a bağlama kararına yanıtı. Osmanlı İmparatorluğu'nun Türkleri de, Ermeniler orada, çoğunluğu oluş-turdıkları ya da önemli bir azınlık ol-dukları bölgeler için özerklik istedikle-rinde, böyle tepki göstermişlerdi.

Karabağ -burası, Kafkasya'daki et-nik boğuşmada iki halk arasındaki tartışmalı bir bölgeden daha fazla bir anlama geliyor. İsim Türkçe ve "Kara Bağ" anlamına geliyor. Ermeniler, o-valık ve dağlık araziye bölünmüş top-rağı -çökmekte olan Sovyet impara-torluğunun iki cumhuriyeti arasındaki ilk savaşa yol açan patlayıcı gücüyle 4388 kilometrekareyi- "Arzah" olarak adlandırıyorlar.

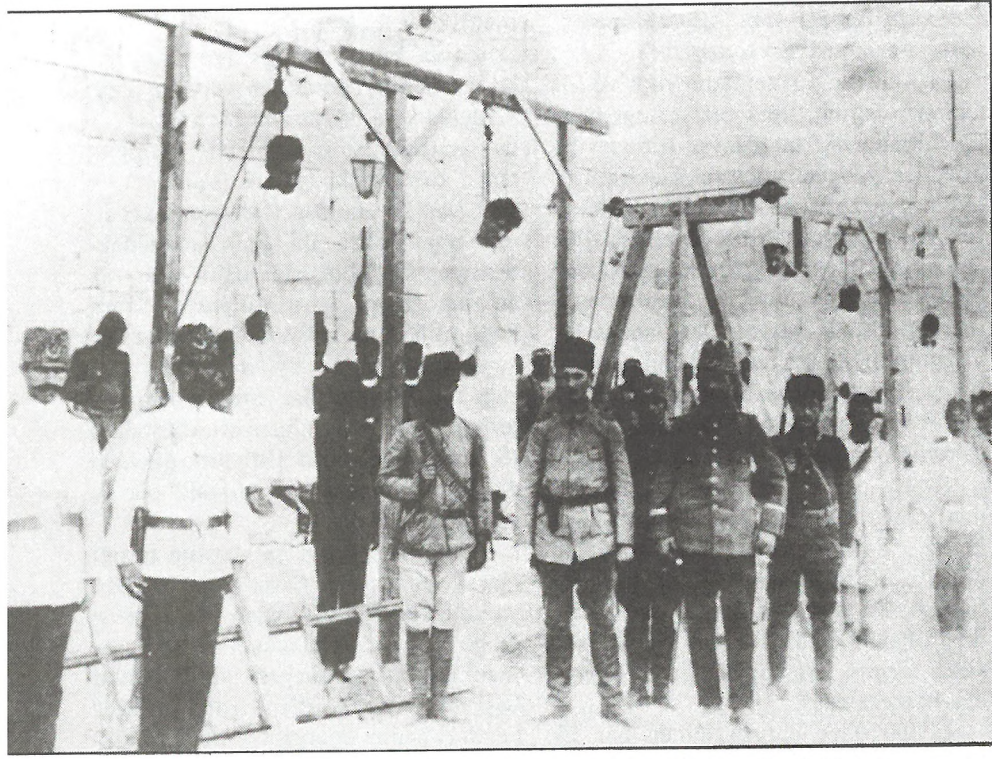
Ermeniler, orayı halklarının beşiği olarak görüyorlar. Ermeni yazısı, dün yanın en eski yazılarından birisi, bura-da geliştirildi; Ermenistan'ın ilk baskı makinesi buraya yerleştirildi; bugünkü başkent Erivan ve Ermenistan'ın diğer kentleri henüz önemsiz yerlerken, kül-tür buralarda canlandı.

Bu şiirsel toprak parçası, bugün Er-menistan'da oturanlar için artık erişil-mez bir yer; çünkü birkaç kilometre genişliğindeki bir Azerbaycan korido-ru Dağlık Karabağ'ı Ermenistan Cum-huriyeti'nden ayırıyor: Türkler, Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda ülkeyi işgal ettiklerinde, Türklerle ittifak içinde bu-lunan Azerbaycanlılar (ya da Azeriler) Aşağı Karabağ köylerini zaptettiler ve buradaki Ermeni ve Kürt sakinleri kovdular ve böylelikle şimdi Azerbay-canlıların oturduğu koridor, Dağlık Ülkeyi (Rusçası: Nagorni Karabah) Ermenistan'dan ayırmakta ve birleş-me arzusunu uyandırmaktadır.

"Karabağ, Ermenistan'ın iç kalesi oldu" diye yazıyor Rus ozanı Sergey

Erivan'da savaşta ölen birisini defneden Ermeniler (1990)

Türkler tarafından asılan Ermeni papazları (1917): Yüzyılın ilk katliamı

Gorodezki: "Ermenistan eğer Karabağ'ı kaybederse, ulusların kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme hakkı düşüncesi kuşkusuz ciddi bir yara alır. Ermenistan, Karabağ'ı elinde bulundurmasıyla, güçlü bir enerji dolu kültür güçleri akımı elde etmektedir." Verimli ovalara sahip enklav, ekolojik olarak tümüyle tahrip edilmiş bir bölgede bugün bile bozulmamış bir dünya gibi geliyor; çünkü çevrenin zehirlendiği eski Sovyetler Birliği'nde hava kirliliğinin en yüksek olduğu yedi şehirden altısı, 29.800 kilometrekareyle eski birlik devletlerinin en küçüğünü oluşturan Ermenistan Cumhuriyeti'nde bulunuyor.

Ermenistan toprağının yalnızca % 15'i tarımsal olarak kullanılabilecek durumdadır. Cumhuriyet, neredeyse bu arada yaklaşık dört milyon nüfusunun doyurabilecek durumda değil, nerde kaldı gelecekte dışardan gelecekleri doyursun: Yaklaşık bir milyon Ermeni, eski Sovyetler Birliği'nin diğer devletlerinde yaşıyor. "Ama Dağlık Karabağ yalnızca kendi nüfusunu değil, aynı zamanda Ermenistan nüfusunun da besleyebilir", diye iddia ediyor Ermeni yazar Soriy Balayan, "100 yıllık geçimimizi garanti edebilir."

Michael Gorbacov önderliğindeki Sovyetler Birliği'nin batışı sırasında Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'ndeki muhalefet, önce ekoloji protestocularının etrafında, daha sonraysa Karabağ'ın Ermeni anavatanına bağlanmasını propaganda eden komiteler etrafında toplandı. Ermenistan'ın geleceği

için Solidarnoç'un Polonya'da oynadığı role benzer bir rol -ama milliyetçi bir programla- oynadılar. Bugün Erivan'ı yöneten kadroları eğittiler.

Sumgait'deki pogromdan kısa bir süre önce hergün yüzbinlerce Ermeni, milyonluk kent Erivan'da Opera binasının önünde büyük gösteriler için toplandı. Bunlar, Dağlık Karabağ Üs Sovyeti enklavı Ermenistan'la birleştirme şeklindeki bir kararının gerçekleştirilmesini talep ettiler. Dağlık Karabağ'ın o zamanki 192.000'lik nüfusunun 145.000'ini Ermeniler oluştuyordu; bunlar, müslümanların sürekli baskısı altında çevreden kaçıp buraya yerleşmişlerdi.

Karabağ biçimsel olarak Azerbaycan Sovyet Cumhuriyeti toprakları içinde "özerk bir bölge" olmasına rağmen, Bakü'den kendisine kitaplar ve özyönetilen okullar verilmedi. Saareyaletinin neredeyse iki misli büyüklüğündeki topraklarda, idare personeli ve polis, esas olarak Azerbaycanlılardan oluşuyordu. Ermeniler, uzun bir mücadeleden sonra Dağlık Karabağ'ın başkenti Stepanakert'de (bugün yeniden Hankenti, 50.000 nüfuslu) bir tiyatroyun yeniden açılmasını sağladıklarında, bunun karşılığında Bakü'deki (200.000 Ermeni) Ermeni tiyatrosu perdelerini kapatmak zorunda kaldı.

Dağlık Karabağ bölgesi gerçeği kişi başına yılda 130 kilo et ürettiyordu, ama halkı besin kartları üzerinden yalnızca 12 kilo alabiliyordu. Depolarındaki su, yalnızca Azerbaycan köylerinin sulanması için kullanılıyordu.

"Bakü'de" diyor sürgündeki İranlı gazeteci Amir Taheri, "Ermeni nüfusunun enklavı terkedip Sovyet Ermenistan'ına doğru yola çıkacağı umuduyla, Dağlık Karabağ'da yaşamı zorlaştırmak için her türlü çabaya girişildi".

Devlet, eski eserlerin ve kültür anıtlarının kayıtlı olan 1600'ünden yalnızca 64'ünün bakımını yaptı. Merkezi Göttingen'de bulunan Tehdit Altındaki Halklar Derneği'nden Tessa Hofmann bunların çoğunluğunun da müslüman anıtları olduğunu söylüyor. 4. yüzyılda kurulan Amaras manastırını da, Azerbaycanlılar, bu eski eseri "jeolojik arazi çalışmaları" bahanesiyle havaya uçurmadan önce sığır ahırına çevirdikleri Çutavank kilisesi gibi yıkıma terkettiler.

Tessa Hofmann'a göre "Arzah çatışmasının tarihi politik ahlaksızlık, sahtekarlık ve ihanet için ders alınması gereken bir örnek", ama aynı zamanda Karabağlı Ermenilerin kararlılığı için de ders alınması gereken bir örnek oluşturuyor.

Araplar, 7. yüzyılda Kafkasya'nın büyük bir bölümünün nüfusunu islamlaştırdılar, ama Dağlık Karabağ'ın değil. Türk kökenli Selçuklular, 11. yüzyılda Kafkasya'ya sefer yaptıklarında dağınık olarak yerleşmiş Ermenileri kendilerine bağladılar, ama Dağlık Karabağ'ınkileri değil: Binlerce Ermeni, dağlık bölgeye kaçmış ve yöresel prenslerin koruması altına sığınmışlardı.

Ülke, 1620'de, yönetimi yerel melikler, büyük Ermeni toprak ağaları aracılığıyla sağlayan İranlı Safevilerin eline geçti. Daha sonra, 1805'ten sonraki Rus egemenliği altında da bir hanlıktı; Çar, iki yerel prensin müslüman göçebelerle ittifak kurmasına rağmen, Ermeni memurları tercih etti.

Bugünkü Ermenistan, 1828'ten sonra, Rus işgalcileri tarafından bugünkü Erivan vilayetinde kuruldu; Karabağ ise, daha sonra üzerinde Azerbaycan Sovyet Cumhuriyeti'nin olduğu Rus vilayetleri Yelizabetpol ve Şemaha vilayetlerine bağlandı. Ermeni tarihinin ağırlığı, elbette Hint-Cermen kökenli Ermenilerin Türklerden binbeşyüzyıl önce gelip yerleştikleri bugünkü Türkiye'ye düşmektedir. Modern bir devleti, tıpkı cumhuriyetleri 27 Mayıs 1918'deki bağımsızlık ilanından sonra "Azerbaycan" adını alan müslümanlar gibi, ilk kez bu yüzyılda kurdular. Bu zamana kadar Kafkasya'nın Türk kökenli nüfusu "Tatarlar" olarak adlandırılıyordu.

Türk ordusu, Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda Bakü'yü aldı. Ama Kara-

bağ, zarar almadan kendisini işgalcilerle karşı korudu. Muzaffer Türkler ve onların Azeri yardımcı birlikleri, İngiltere Azerilerin yanına geçtiğinden ötürü, Şuşa kentini alabildiler: İngilizler, Bakü'nün petrol yataklarını güvence altına almak istiyorlardı ve bundan dolayı (Amerikalılara karşı) Karabağ'ın Azerbaycan'a düşmesini sağladılar. Azeriler, Ermenilerle ticareti ölüm cezasına bağladılar.

"Felaket bir hata", diye adlandırdı yordu Gürcü başkenti Tiflis'teki o zamanki Amerikan konsolosu İngilizlerin bu davranışını. *Kafkasya'daki barış, Ermenistan'ın bu bölge üzerindeki talepleri bir biçimde tatmin edilmezse, sağlanamaz*".

"Türkler, Karabağ halkının yarısını katlettiler", diye durumu ortağı Lenin'e rapor ediyordu Bolşevik Orconikidze, "ama halk şaşılabilir bir direniş gösteriyor".

1919 ortasında Karabağlılar sonunda Azerbaycanlıların egemenliğini onayladılar, ama kesin bir barış anlaşmasının düzenlenmesinde ısrar ettiler.

Nisan 1920'de -başında Ermeni olan ve daha sonra Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Anastas Mikoyan'ın bulunduğu- 11. Kızılordu, büyük bir direnişle karşılaşmaksızın Bakü'yü aldı. Galipler, Azerbaycan'ı Transkafkasya'nın ilk sovyet cumhuriyeti olarak ilan ettiler. Bir kaç gün sonra Kızılordu, Karabağ'a da girdi. Dışişleri Halk Komiseri Georgiy Çiçerin, Karabağ'ı "en eski Ermeni bölgesi" olarak ilan etti.

Sovyetler 1920 Kasım'ının sonunda Ermenistan'ı zaptettikten sonra, 1 Aralık'ta, Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'nin ilan edilmesinden iki gün sonra, Bolşevik şefi Neriman Nerimanova tarafından yönetilen Azerbaycan şu kararı aldı: "Bugünkü günle birlikte Ermenistan ile Azerbaycan arasındaki sınır anlaşmazlıkları giderilmiştir. Dağlık Karabağ, Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'nin bir parçasıdır".

Düşmanlar, bir gece içinde dost haline mi gelmişlerdi? Enternasyonalizm, şimdi artık Sovyet Cumhuriyetleri olan cumhuriyetler arasındaki eski türden milliyetçiliği tümüyle püskürtmüş müydü? Gerçekten de o zamanki Milliyetler Komiseri Josef Cugaşvili, diğer adıyla Stalin, 4 Aralık 1920 tarihli Pravda'da okuyucularına "Ermenilerle onları çevreleyen müslümanlar arasındaki yüzyıllarca süren husumetin kardeşçe harmoni aracılığıyla bir darbeyle ortadan kaldırıldığını" bildiriyordu. Ama bu bir hileydi. Bolşeviklerin Karabağ'ı Ermenilere vadetmelerinin

gerekeceği, bunların cumhuriyeti Kızılordu'ya devretmelerini sağlamaktı.

Bundan sonra Azerilere yalnızca komplo yöntemleri kaldı. "Bütün önde gelen Ermenilerin tutuklanması için gece gündüz çalışın", diye talimat vermişti Azeri devrim önderi Karayev yoldaşlarına: "İnsani duyguları bir tarafa bırakın. Ermenileri bulundukları yerlerde zayıflatmak için, askeri birliklerinin bulundukları yerlerde, Rus askerlerini öldürün ve sorumluluğu Ermenilerin üzerine atın. Rusların bundan sonra ne yapacaklarını biliyorsunuz. Öyle ki bu lanet ırk, bir daha asla kendisini toparlayamasın".

Gürcü Stalin'in önderliği altındaki Transkafkasya Bürosu, 1921 yazında Dağlık Karabağ'ın "Müslümanlarla Ermeniler arasındaki ulusal birliğin zorunluluğundan ve Dağlık Karabağ ile Aşağı Karabağ arasındaki iktisadi bağlardan dolayı, bundan böyle Azerbaycan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin sınırları içinde kalması" gerektiği kararını aldı. Başkent Hankenti'ne 1923'te bir kızıl komiserin adı doğrultusunda Stepanakert adı verildi. Dağlık Karabağ, Batı dünyasının bilincinden silindi. Kozmopolit New York Times'da bile bundan sonraki 50 yıl içinde bir kez anıldı.

Sovyetler Birliği'nde, 1936'da Ermeni KP şefi Agasi Hancıyan gibi, Karabağ sorunu üzerine içte dahi konuşmaya cesaret edenler, anında kurşuna dizildiler. Bundan bir çeyrek yüzyıl sonra ise, selefi Tovmasyan, yi-

ne içte, Karabağ'ı andığı için, istifa etmek zorunda kalmıştı.

Ama görünürdekinin altında Ermenilerle Azeriler arasında kaynaşma büyüyor ve çatışma gün yüzüne çıkmaya başlıyordu. 1965'de bir Azeri bir Ermeni'yi vurdu ("Bir kuşa nişan aldım, kurşunum ona isabet etti") ve şöyle şişindi: "Cezam ne kadar yüksek olursa olsun, ödeyebilirim".

Bundan iki yıl sonra "Korkma Arşad" diye bağırıldılar akrabaları bir Azeri sanığa, "seni altınla tartacağız ve kurtaracağız". Sanık, kendi adamları tarafından öldürülen bir Ermeni'nin on yaşındaki oğlunun kafasına çivi çakılmasına izin vermişti.

Rusların Ermenilere olan geleneksel eğilimini önceleri paylaşan Gorbaçov zamanında, 1988'de Dağlık Karabağ bölge sovyeti 111 Ermeni milletvekilinin oylarıyla -39 Azeri salonu terketmişlerdi- Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti'ne bağlanma talebine yeltendi. Eski "iç kale"nin profilinden de, patlayıcılığın da hiç bir şey kaybetmediği ortaya çıktı.

Ermenistan'ın başkenti Erivan'da, esasında yalnızca bir kimya fabrikasını protesto eden yürüyüşçüler, fikir değiştirerek ulusal sembol Karabağ'a geçtiler ve bunun anavatana bağlanmasını talep ettiler. Bu arada, Azeriler Gorbaçov'un tutucu rakibi Ligaçov'u tutarlarken, onlar Gorbaçov'un portreleriyle caddelerde dolaştılar.

12 Haziran 1988'de Karabağlılar tek yanlı olarak kendilerini Azerbaycan'dan ayırdılar ve bölgelerini "Ermeni Sovyet Cumhuriyeti Özerk Arzah Bölgesi" olarak adlandırdılar. Bu, Sovyetler Birliği'nin tarihi içinde öylesine alışılmamış bir emsal teşkil edebilecek bir olaydı ki, muhalif tarihçi Roy Medvedyev bile bunu "hukuka aykırı" olarak niteledi.

SSCB Yüksek Sovyeti Başkanlığı talebi reddetti ve Dağlık Karabağ'ı Sovyetler Birliği'nin "en önemli ve en karmaşık sorunu" olarak ilan etti. "Sovyet önderliği" diye yazıyor, Doğu Bilimleri ve Uluslararası Araştırmalar Federal Enstitüsü'nden Ermenistan gözlemcisi Uwe Halbach, "Karabağ'ı milliyetlerarası ilişkilerin sorunlar alanı içinde en tehlikeli sorun olarak" -hatta Baltık sorunundan daha tehlikeli- görüyordu.

Moskova, 1989 başında Karabağ'ı kendinin doğrudan "özel yönetimi" altına aldı. Ama Moskova merkezi, uzun zaman Sovyet sisteminin egemenliği altında birbirleriyle barışçıl olarak yaşayan Azerilerle Ermeniler arasındaki yükselen kını önleyemedi.

Ermenistan'da bir gösteri (1988)
Karabağ Ermenistan'a bağlanmalı

"Bir soykırıma izin vermemeliyiz"

SPIEGEL'in Ermeni Devlet Başkanı Danışmanı Gerard J. Libaridyan ile bunalım merkezi Karabağ üzerine röportajı

Libaridyan, 46, ABD üniversitelerinde tarihçi olarak ders verdi. Dağlık Karabağ üzerine kapsamlı bir dökümantasyonun yazarı ve şimdi Ermenistan Devlet Başkanı Levon Ter-Petrosyan'a danışmanlık yapıyor.

SPIEGEL: Bay Libaridyan, Dağlık Karabağ kime ait?

LIBARİDYAN: Orada yaşayan halk. Bölge, 1921'de Azerbaycan'a geçti ve halk bunu asla kabul etmedi. Azerbaycan, 70 yıllık sömürge politikasıyla, Ermeni sakinlerin görüşlerini değiştirmeleri için onlara hiçbir fırsat da tanımadı. Ermenistan, Azerbaycan'dan toprak talebinde bulunmamaktadır. Dağlık Karabağ halkı, kendi kaderini kendisi tayin etmelidir. Bu bizim için kabul edilebilir bir şey olabilir.

SPIEGEL: Ama Ermeni Parlamentosu, 1989'da enklavla birleşmeyi kararlaştırdı.

LIBARİDYAN: Politikamızı değiştirdik, artık birleşme aramıyoruz. Yalnızca Azerbaycan'ın Dağlık Karabağ'da bireysel ve kolektif vatandaşlık ve insan haklarını güvence etmesini istiyoruz.

SPIEGEL: Öyleyse neden Azerbaycan ile Ermenistan arasında savaş sürüyor?

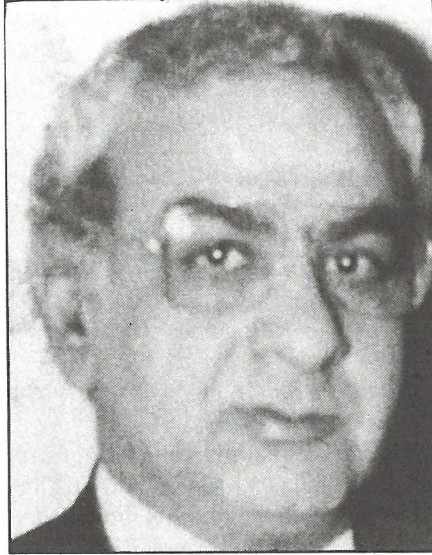
LIBARİDYAN: Bu, Azerbaycan hükümetinin kendi toprakları üzerindeki halkının bir bölümüne karşı yürüttüğü bir savaştır. Azerbaycan, toprak birliği ilkesine direniyor...

SPIEGEL: ... bu uluslararası hukuk tarafından kabul edilen bir norm.

LIBARİDYAN: Ama bu, belli bir bölgeyi boşaltmak için kullanıldığında, mutlak bir hak olamaz. Uluslararası güvenceler olmaksızın çok az şey mümkün. Artık toprak talebinde bulunmamakla, halihazırda bir uzlaşma yaptık. Ama Azerbaycan, Dağlık Karabağ'da Ermenilerin yaşadığını ve yaşamak zorunda olduklarını kabul etmemelidir.

SPIEGEL: Mini bir Dağlık Karabağ devleti düşünebiliyor musunuz?

LIBARİDYAN: Evet. Azerbaycan

Tarihçi Libaridyan

"Halkın kendisi karar vermeli"

şiddet kullanmaya devam ederse, oradaki Ermeniler savaşıacaklardır. Nereye gitsinler ki? Bizim yerimiz yok. Ülkede 800.000 evsiz var, deprem ve sürgün kurbanları.

SPIEGEL: Ermenistan birleşmeden vazgeçmekle, kaçınılmaz olanı görüp, bunu mu önlemeye çalıştı?

LIBARİDYAN: Tarihimizde belli şeyleri yaşadık. Osmanlıların takibatını düşünün. Şimdi Türkiye ile iyi ilişkiler geliştiriyoruz. Türkiye'nin Ermenilere yönelik soykırımı kabul etmesini bile talep etmiyoruz. Diğer taraftan halkımıza yönelik yeni bir soykırıma izin vermemeliyiz. Azerbaycan bunu kabul ederse, görüşmelere başlayabiliriz.

SPIEGEL: Geleneksel korumacı Rusya düştükten ve BDT birliklerini geri çektikten sonra, Ermenistan'ın yanında kim var?

LIBARİDYAN: Demokrasiye geçişle ortaya çıkan büyük değişiklikler, halkımızın ruh halini de değiştirdi. Dışarda artık dost aramıyoruz, olduğumuz yerde rahatsız edilmeden yaşamak istiyoruz ve komşularımızla iyi ilişkiler kurarak güvenliğimizi sağlamlaştırmak istiyoruz. Bununla bir-

likte, doksanlı yıllarda -BDT, Birleşmiş Milletler ya da yerel örgütler gibi- uluslararası mekanizmalara dayanabileceğimizi umuyoruz.

SPIEGEL: Halk, bu rotayı paylaşıyor mu?

LIBARİDYAN: Bizde henüz, Azerbaycan'da olduğu gibi, milliyetçi kitle gösterileri olmadı. Orada güçlü bir önderliğin olmaması, çeşitli partilerin, birbirlerinden daha fazla yurtsever olduklarını gösterebilmek için, sokağa dökülmelerine yol açtı. Bu, kimsenin ciddi bir şekilde görüşmelere başlamayacağı anlamına gelmektedir. Bu, bizde şimdi mümkün, ama sonuna kadar böyle gidemez.

SPIEGEL: Azerbaycan Başbakanı Hasanov, savaş şansını % 50 - % 50 gördüğünü söyledi.

LIBARİDYAN: Matematikçi olarak belki iyi tahminde bulunabilir. Savaşta kaçınmak için gereken herşeyi yaptık. Ama Karabağ Azerbaycan tarafından bloke edildi. Bütün kış boyunca gazı yoktu, elektrikte ise durum şöyleydi: Sık sık kendi cumhuriyetimizde bile elektrigimiz yoktu. Bütün trenler durduruldu. Bütün bunlar normal halde *casus bellid* (savaş nedeni / ÇN).

SPIEGEL: Moskova'daki merkezin askeri birlikleri kimin yanında yer aldı?

LIBARİDYAN: Geçen yıl, SSCB birliklerinin Ermenileri Karabağ'dan sürmek için Azerbaycan'a nasıl yardım ettiklerini görmek, bizim için son derece zordu. Ya da Stepanakert üzerine günde 250 roket atıkları ve kenti tümüyle tahrip ettikleri bu Şubat'da. Bu, bir vahşileşmeye yolaçtı, zulümler gündeme geldi. Azerbaycan görüşmelere başlayıp, uluslararası hakları güvence ederse, biz de kendi açımızdan Dağlık Karabağ önderliğini, herkesi tatmin eden bir çözümü kabul etmeye ikna edebiliriz.

SPIEGEL: Ermeni birlikleri neden Şubat sonunda Azeri yerleşim bölgesi Kozcalı'ya saldırdı ve böylelikle öz savunma hedeflerini aştılar?

LİBARİDYAN: En iyisi bağımsız bir komisyonun olayları araştırması olurdu. Azerbaycanlılar Kozcalı'da Stepanakert ve havaalanına karşı kullanılan roketleri ve topçu silahlarını gizlemişler. Ermeni savaşçılar herhalde bu yeri kuşatmışlar: ancak sivil halkın kaçabilmesi için bir koridoru serbest bırakmışlar. Azerbaycanlı savaşçılar, bu kordonu, silahlarla dışarı çıkmak için kullanmışlar.

SPIEGEL: Sivil halktan ne kadar kurban vardı?

LİBARİDYAN: Çatışmalar oldu, çatışmalara katılmayanlar öldürüldü. Ermenilerin vahşet eylemleri düzenlemiş olabileceğini dışlamıyorum. Halkın orada son iki yıl içinde vahşileştiği, insanlıktan çıkarıldığı bir olgudur. Ve bunun sonuçları vardır ve insanlar, normal durumda yapmadıkları şeyleri yapıyorlar.

SPIEGEL: Erivan'ın elinde, Bakü' nünkünden fazla savaşçı var.

LİBARİDYAN: Bizim elimizde fazla savaşçı yok, yalnız Ermeniler daha iyi örgütlü. Onlar Dağlık Karabağ'da evlerini ve köylerini koruyorlar, Erivan'dan gelmiyorlar.

SPIEGEL: Silahlarınızı nereden alıyorsunuz?

LİBARİDYAN: Eski Sovyetler Birliği'nde açık bir pazar var. Silahlar çalınıyor, satın alınıyor, üretiliyor. SSCB birliklerinin ana depolarından biri Agdam'daydı. Azerbaycanlılar geçen hafta onu ele geçirdiler. Orada sekiz milyon top patlayıcı madde depo olmuşlardı, bu beş yıl yeter. Baskı altına girmek için, BDT'den depolarını nötralle etmesini istedik. Sonuç çıkmadı.

SPIEGEL: Bir Ermeni ulusal muhafızlarının oluşturulması ne denli ilerledi?

LİBARİDYAN: Biz, bir orduya sahip olmak istemiyoruz, Azerbaycan da bir orduya sahip olmamalı. Ama Azerbaycan bir ordu kurarsa, bizim için de yapacak başka bir şey kalmaz. Azerbaycanlılar kime karşı bir ordu oluşturacaklar? İran'a, Rusya'ya karşı mı? Hayır. Ermenistan'a karşı, silahlı güçlerini halihazırda bize karşı kullandılar. Bizim ulusal muhafızlarımız geçen yıldan bu yana inşa ediliyor; büyük bir bölümü, koruma için sınırlara yerleştirilen 1500-2000 genç erkek. Kollektif bir güvenlik sistemi içinde kendimizi daha emin hissederdik.

Ama böylesi bir sistemin kurulması durumu karşısında, elbette planlarımız var.

SPIEGEL: Tarihçi olarak, bir kere sinde, Azerbaycan milliyetçiliğinin "pan-türkist ideolojilerle doldurulduğunu" yazmıştınız. Doğu Türkistan'a kadar bütün Türk halkları birleştirme şeklinde bir Türk çabasından mı korkuyorsunuz?

LİBARİDYAN: Bu tehlike var gibi geliyor. Zayıf hükümetlere sahip halklar, özellikle halk, ulusal kimlik bulma sürecinde olduğunda, böylesi ideolojilere yatkındırlar. Pan-türkist düşünce, Azerbaycan için, Türkiye'ye göre daha çekicidir. Türkiye'nin Azerbaycanlıları Türk olarak gördüğüne dair Ankara'nın açıklaması bizi endişeye düşürüyor. Ankara, böylelikle taraf-sızlık zeminini terketti. Ancak böylesi açıklamaların iç gereksinimler için kullanıldığını düşünüyorum; Kozcalı'daki olaylardan sonra Türkiye sokaklarında bir kaynaşma oldu. Türklerin kendilerini Azerbaycanlılara yakın hissetmeleri bizi rahatsız etmiyor. Tıpkı pan-arabist felsefe gibi, pan-türkist çabalar da sonuca ulaşamayacaktır.

SPIEGEL: Ermenistan'ın Türkiye ile anlaşma şansı nedir?

LİBARİDYAN: Bizim kültürlerimiz, bir zamanlar birbirleriyle temasda bulundu. Bütün bunlar, Birinci Dünya Savaşı'ndaki soykırıma rağmen, geri gelebilir. Devlet Başkanı Özal'ın Karadeniz Girişimi'ne katılmış bulunuyoruz. Şu anda kendimizi, bir müslümanlar denizi içindeki bir hristiyan olarak hissetmiyoruz. Kendimiz için bir normallik duygusu istiyoruz; devletten devlete, birbirimizle görüşmek istiyoruz. Buna gereksinimimiz var, belki de onun bize olan gereksiniminden biraz daha fazla.

SPIEGEL: Uluslararası halklar topluluğu, Kafkasya'daki barışı yeniden sağlamak için somut olarak ne yapabilir?

LİBARİDYAN: Öncelikle sürekli bir ateşkes sağlamalıyız. Uluslararası halklar topluluğu bundan ötürü, her türlü anlaşmayı bozan Azerbaycan üzerine bir baskı uygulamalı. Şimdiye kadar cezai önlemler alınmadı. Azerbaycan, Birleşmiş Milletlere, AGİK'e ve diğer uluslararası örgütlere alındı. Uluslararası topluluk, böylelikle kendi ilkelerini zedeledi.

"Yabancılaşma çizgisi" diye yazdı Moskova Yeni Çağ gazetesi, "bunların arasındaki geleneksel bağları kopardı. Yabancılaşma, onları diğer halkın acılarına karşı şaşırttı ve kin onları körleştirdi".

Azeriler, Ermenistan'a giden yolları ve demiryollarını kapattılar ve Moskova buna boyun eğdi. 1989 Kasım'ının sonunda merkez, Dağlık Karabağ'ın yönetimini yeniden Azerilere verdi. Ama Karabağlılar artık Azeri egemenliğini tanımaya hazır değillerdi ve Azerbaycanlılar da, Ermenilere daha fazla bağımsızlık vermeyi reddettiler.

Azerbaycanlı gençler, Sumgait pogromunu örnek alarak, Ocak 1990'da Bakü'nün Ermeni mahallelerine girdiler ve yeni bir pogrom düzenlediler. Sovyet haber ajansı TASS, 52 ölüden söz ediyordu. Bundan sonra, Kafkasya'nın yeni dönemdeki en büyük göçmen akını başladı. Yaklaşık 300.000 Ermeni, Ermenistan'a doğrudan yol kapatılmış olduğundan, önce diğer sovyet cumhuriyetlerine kaçtılar; yaklaşık 200.000 Azeri, Ermenistan'dan Azerbaycan'a kaçtı.

Her iki taraf da taşkınlıklardan söz ediyordu; özellikle Azeri gençleri katliam ve tecavüzlerden geri durmazken, Ermeniler Azeri sakinlerini daha çok psikolojik terörle kovdular: Azerilere dükkanlarda mal satılmadı, işletmelerde işlerinden atıldılar, sokakta kendilerine tükürüldü ve saldırıldı.

Gerçi göçmenler geldiklerinde kovulan Ermenilerin evlerini ve konutlarını buldular, ama bu zarar denkleştirilmesi oldukça zor oldu: Azeri göçmenlerin neredeyse hemen hepsi kırdan gelen insanlar ve köylülerdi, buna karşın Ermenilerse kentli ve işçiydiler. Daha bugün bile göçmenlerin çoğunluğu, acınacak koşullar altında yaşıyorlar ve yaklaşık yarım milyonluk 1988 deprem felaketi kurbanı da bunların kaderini paylaşıyor.

Savaş yalnızca Karabağ'da yoğunlaşmadı. Azeriler, özellikle enklavin kuzeyinde mücadeleye kararlı halkın oturduğu Azerbaycan bölgesi üzerindeki büyük Ermeni köylerine saldırılar. 1945'de Kaliningrad'ın ele geçirilmesine katılan Sovyet mareşali Hovanes ("İvan") Bagramyan, bu köylerden birisinde doğmuştu.

Saldırganlar, esasında Ermenilerin korunması için düşünülmüş Moskova İçişleri Bakanlığının Omon-Birliklerine mensuptu. "Tanklarla, helikopterlerle ve ekip arabalarıyla İçişlerinin birlikleri, köyleri kuşattılar", diye bildiriyordu İngiliz Lordlar Kamarası'nın

Tanık İfadeleri:

"Kafa derisi yüzülmüş"

İşkence gören Ermeniler anlatıyor.

19 Mart 1991'de, bir sıhhiye helikopteriyle, bu köyün ve komşu köy Martunaşen sakinlerine doktor yardımında bulunmak için Getaşen köyüne getirildim. Her iki köy de, komşu Azerbaycan köylerinden Omon-Birliklerinin sürekli ateşi altında bulunuyordu.

30 Nisan'da tank birlikleri köyün içinde gezmeye başladı ve köy sakinleri köyün ortasındaki hastahaneye kaçtılar. Köyün üzerinde helikopterler dolaşıyordu ve bunlardan makinelili tüfeklerle ateş ediliyordu.

Akşam üzeri 15 insan ölmüştü ve 30 kişi yaralanmıştı. Öldürülmüş olanlardan en gencinin kulağı koparılmıştı. Bir diğerinin baltayla yüzü tahrip edilmişti ve bir üçüncüsünün kolları ve bacakları koparılmıştı. Çoğunluğunu, vücutlarının makineli tüfek kurşunlarıyla eleğe döndüğü yaşlılar oluşturunuyordu.

2 Mayıs'da askeri arabalar megafonlarla sokaklarda dolaşarak, köyü terketmeye çağırdılar. Ben ve diğer iki doktor, 7 Mayıs'da Canca hapishanesine getirildik. Orada Ermeni olduğumuzu duyduklarında, yüzümüze tükürdüler ve hepsi bizi sopalarla ve yumruklarla dövdüler.

Bunların dayaklarına Ermeni halkına ve kutsal değerlerimize yönelik lanetler eşlik etti. Bizleri, vahşi bir şekilde, her keresinde on kişi olmak üzere, en az günde iki kez dövdükleri gün yoktu.

Bizim önümüze koydukları tutanakları imzalamak zorundaydık. Mümkün olduğunca çabuk dışarı çıkmak istediğim için, bütün kağıtları imzaladım. 17. gününde bizi Japon gazetecilerin bekledikleri bir hapishane avlusuna götürüldük.

Azerbaycan İçişleri Bakanlığının bir temsilcisi, çalışan televizyon ka-

meraları karşısında, iyi beslenip beslenmediğimizi, yatağımızın olup olmadığını vs. sordu. İşkencecilerin elinden kurtulmak için, herşeyin yolunda olduğunu söyledim. Bundan sonra da bizi Ermenistan sınırına götürdüler.

(Valeriy Haçatryan, 42)

4 Mayıs'da Azerbaycanlıların yağmalaması başladı. Gorbacov yaşadığı sürece, bizim yaşama hakkımızın olmadığını söylediler. O'nun bizim saflarımızda olduğunu söylediler. Ordunun askerleri de, Omon mensupları gibi yağmaladılar. Bir albay, arabayı kendisine vermezsek, bizi Omon mensuplarına teslim edeceğini söyledi.

(Sergey Meşyan, 38)

Bir Rus askeri, makineli tüfeğinin ağzını karnıma dayadı ve ateşledi ve şansıma kurşunlar kalçamda kaldı.

Komşumuz beni hastahaneye götürdü. Yanımda kafasının derisini yüzüp cebine koydukları Meşlum Çilingapyan ve kafasının ikiye bölündüğü Volodya Şamforiyan yatıyordu.

(Tamara Nanyan, 34)

sözcü yardımcısı Barones Cox'un başkanlığı altındaki bir gözlemci delegasyonu, "daha sonra ise, Azerbaycanlı Omon-Birlikleriyle birlikte köylere giriyor ve oturanları tutukluyorlardı".

Binlerce Ermeni, köylerini gönüllü olarak terkettiklerine dair bir taahhütname imzalamaya zorlandı. Bu süreçlerin ne denli gönüllü olduğunu(!), hayatta kalabilenler Erivan'da başsavcılığa anlatılır.

Fakat kafasına bir kurşun isabet e-

den Aramais Saakyan (13), evinde öldürdükleri Papik Zeyranyan ve terörizm ve silahlı direnişle suçlanan düzinelerle insan, artık tanıklık yapamadı. Getaşen ve Martunaşen gibi büyük köyler ve diğer küçük yerleşim yerleri boşaltıldıktan sonra, birlikler evleri tahrip ettiler ya da buralara Azeri göçmenler yerleştirildi.

Her iki ülkenin hükümetleri de, çatışmayı körüklemeye devam ediyorlar. Önce Ermeniler bağımsızlık ilan-

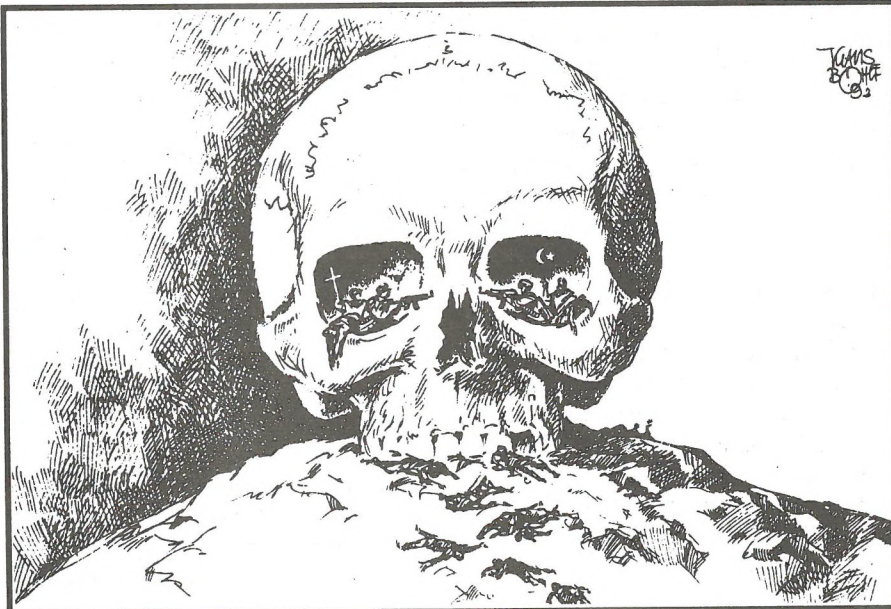
larında (Ağustos 1990) Dağlık Karabağ'a ilişkin hak taleplerini dile getirdiler, daha sonra ise Azerbaycan Parlamentosu (Kasım 1991) Karabağ'ın özerklik statüsünü kaldırdı. Azerbaycan Devlet Başkanı, Ocak 1992'de enklavı doğrudan kendisine bağladı.

Bu yılın başından beri, Ermenilerle Azeriler arasında hemen hemen hiçbir savaşta görülmeyen bir sertlikle yürütülen bir savaş sürüyor. Burada patlayan kinin kökleri bu yüzyılın en vahşi katliamlarından birinde yatıyor: Osmanlıların Birinci Dünya Savaşı'nda Ermenilere karşı giriştikleri ve Türklerin bugüne kadar gizlemeye çalıştıkları jenosid.

"Bu olay, bugünkü Ermeni bilincinde merkezi anı konularından biri olarak yerleşmiştir", diye yazıyor Ermenistan gözlemcisi Uwe Halbach, "ve Karabağ çatışmasında duygusal geri planı oluşturuyor". Tessa Hofmann iddia ediyor: "Moskova'nın Arzah sorununu ele alması, dar görüşlü ve tek yanlı olarak, daha büyük politik ve psikolojik geri planı -soykırım- gözönünde bulundurmuyor".

Birinci bölümün sonu.

[Bir sonraki sayıda: Türkiye'de planlı soykırım; -"Boğazımızı Kesiyorlar"- Pan-Turanist yayılma hayalleri]

Dağlık Karabağ

12 EYLÜL 1992: EMEKÇİ KADINLAR İÇİN DE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE GÜNÜ!

12 Eylül 1980 askeri faşist cuntasının iktidara tümü ile elkoymasının üzerinden 12 yıl geçti. Türkiye emekçi halklarının üzerine bir kabus gibi çöken cunta varolan demokrasi kırıntılarını silip süpürdüğü gibi, demokrasi ve sosyalizm için mücadele eden ilerici, devrimci, demokratlar için de tam anlamıyla yoketme amacını taşıyarak geldi ve binlerce insanı katletti, onbinlercesini cezaevlerine doldurdu. Türkiye Kuzey Kürdistan'da yaşayan azınlıklar üzerinde ve öncelikle ulusal kurtuluş mücadelesi veren Kürt halkı üzerindeki baskı sistemini katmerleştirdi. Cunta, işçi ve emekçilerin en kötü yaşam koşullarında inlemeleri görevini de yerine getirdi.

Ve şimdi, faşist cuntadan "sivil yönetime" geçilmiş olmasına rağmen Türkiye/Kuzey Kürdistan'da ne değişmiştir? Değişen, varolan sistemin adıdır. Askeri faşist cunta döneminde de işçiler, emekçiler, ilericiler, devrimciler ve kadınlar üzerinde de faşist baskı ve yıldırma politikası uygulanıyordu, hakim sınıflar tarafından şimdi sözde liberalizm ve demokrasi olarak adlandırılan sivil yönetimde de aynı faşist baskı ve sindirme politikası uygulanmaktadır. Faşist cunta döneminde devrimci ve demokratlar işkenceden geçirilip öldürülüyorlardı, şimdiki sözde parlamenter sistemde de tüm bunlar yapılıyor ve infazlar artık evlerde gerçekleştiriliyor. Askeri faşist cunta döneminde süngü zoruyla daha çok çalıştırılan ve daha az para almaya mahkum edilen işçi ve emekçiler, şimdiki sözde "demokrat" sivil yönetim tarafından ekonomik ve sosyal hak talep ettiklerinde çeşitli kıvırtmacalarla ve hakim sınıfların kendilerini korumak için varolan kanunlarıyla bastırılmaktadırlar.

Askeri faşist cunta döneminde ezilen milli azınlıklar ve özellikle de Kürt ulusu üzerinde en korkunç yoketme ve sindirme politikası uygulanıyordu; şimdiki sivil yönetim altında da Kürt halkı için değişen hiçbir şey yoktur. Baskılar, tehditler, sürgünler, katliamlar devam etmektedir. Şimdi sözde "Kürt realitesi"ni de tanıdıklarını söyleyen hakim sınıflar 12 Eylül cuntasını aratmayacak şekilde görevlerini yerine getiriyorlar.

Kadınlar için 12 Eylül askeri faşist dönemi ne ise, şimdiki sivil yönetim de odur. Kadınlar yine ev kölesi, yine en düşük ücretli, yine en ezilen, baskı gö-

ren, sömürülen kesimdir. Kadınlar bugünkü sistem açısından, bir bütün olarak önce kadın, eş, anne, çalışandır. Kadınlar üzerindeki bu ağırlığın sorumlusu erkek egemen emperyalist sistem ve onun düzenini sürdüren yönetim sistemidir. Parlamento bakıldığında kadın milletvekillerini bir elin parmaklarıyla saymak mümkündür. Ve bu kadınlar da bu düzenin sürdürülmesi ve kendi hemcinslerinin ezilmesi ve baskı altında tutulması için varolan yasalara dayanmaktadırlar. Şimdi bir "Kadın Bakanlığı" var. Bunun da ne işe yarayacağı zaten malum, belli sosyal çalışmalar yapacaktır. Bu bakanlığın hedefi bu olduğu halde, kadınların oyları ile de seçilen erkek milletvekilleri bunu bir türlü hazmedememektedirler. Tüm bunlar 12 Eylül askeri faşist cuntasından sonra gelen sivil sistemin de kadınlar açısından bir değişiklik getirmediğini, kadınların yaşamlarında hiçbir iyileştirme yapmadıklarını, yapamayacaklarını göstermektedir.

İşçi kadınlar: Siz her zaman en düşük ücretle çalıştınız ve çalışmaktasınız. Sizin emeğinizin karşılığı sadece ev ekonomisine ufak bir katkı olarak görülmektedir. Ama siz de erkek işçiler gibi aynı çalışma saatleri içinde çalışmakta, gece mesaiye kalmaktasınız. Sizler, işten çıkarmalar gündemde olduğunda en önce işten çıkarılanlarsınız. İş yerlerinde gerek patronlar gerekse de erkek iş arkadaşları tarafından cinsel tacize uğrayanlarsınız.

Tüm bunlara karşı sizler, çalıştığınız fabrika ve diğer işyerlerinde varolan sendikalara üye olup bugünden kadın ücretlerinin artırılarak ücret eşitsizliğinin giderilmesi ve iş güvencesi için mücadele etmeli, kendi mücadelenizi bizzat kendi ellerinize almalısınız. Sendikaların olmadığı iş yerlerinde kadın işçiler olarak sizler de işyerinde sendika oluşturulması mücadelesine bizzat katılmalısınız.

Köylü kadınlar: Sizler de diğer kesimlerde çalışan kadınlardan pek farklı olmayan koşullarda yaşamakta, çalışmaktasınız. Eğer bir tarlada para karşılığı kocanız çalışıyorsa, çocuk ve kadın da erkekle birlikte çalışmak zorundadır, ama kazanç sadece erkeğe gitmekte, sizlerin çalışmanız hiçe sayılmaktadır. Sizler en sağlıksız koşullarda doğum yapmaktasınız. Sizlerin yaşamınızda okuma-yazma öğrenmeniz bile size çok görülmektedir. Tüm bunların yanısıra sizleri daha iyi bastırıp sin-

direbilmenin bir aracı olarak din fonksiyonu da kullanılmaktadır. Örneğin: Kadınların erkekten eksik olduğu, kadının örtünmesi gereken bir varlık olduğudur. Sizleri ikinci sınıf insan statüsüne sokan tüm feodal önyargılara karşı mücadele edin. Kendiniz için hastanelerin ve okulların açılmasını talep edin.

Memur kadınlar: Sizler de işçi kadınlar gibi, işlerinde amirler ve erkek iş arkadaşlarınızdan cinsel taciz görmektesiniz, sizler de düşük ücretle çalışmakta ve iş güvencesinden yoksunsunuz. Sizler bugünden ücretlerinizin artışı ve bu yolla eşit işe eşit ücret talebinizi ve iş güvencenizi sendikal çalışmalarla elde etme mücadelesine katılın.

Hizmetçi kadınlar: Sizler çalışanlar içinde her türlü sosyal haktan bir bütün olarak yoksun olarsınız. Sizlerin çalışma koşullarınız birçok çalışma koşullarına göre daha da ağır. Sabahın erken saatinden akşamın geç saatine kadar kol gücüyle, sigortasız, diğer sosyal haklardan da yoksun, çalıştığınız saatlerin parasını alamama tehlikesine rağmen çalışmaktasınız. Ve sizler cinsel tacize en çok uğrayanlarsınız. Sizler sendika ve diğer örgütlenme biçimleri bakımından en örgütsüz kesimi oluşturmaktasınız. Yaşam ve iş koşullarınızı iyileştirmek, ücret ve sosyal hak taleplerinizi kazanmak için sendikal örgütlenmeye gitmeniz ve hak elde etme mücadelenizi kendi ellerinize almanız şarttır.

Ev kadınları: Sizler yaptığınız işler bakımından (çamaşır, bulaşık, yemek, çocuk bakımı, alışveriş vs.) hiçbir şekilde değer verilmeyen, yaptığınız işler zaten sizin yapmak zorunda olduğunuz işler olarak görülürsünüz. Sendikasız, sigortasız bir şekilde çalışmanıza ve hiçbir ücret almadan tüm işleri yapmanıza ve günün hemen hemen tamamını çalışarak değerlendirmenize rağmen, karnından sıra sırtından sopa eksik edilmemesi gerekenler olarak görülmektesiniz. Ev işlerinin köreltici, bunalıtıcı, aptallaştırıcılığı altında bunalanlar sizlersiniz. Elbette ki tüm bu çalışmalarınızın karşılığı bu değil, ama hakim sınıflar tarafından size dayatılan bu.

Orta öğrenim ve üniversitedeki genç kızlar: Sizler erkek öğrenciler gibi okul ve üniversite sorunlarında her türlü söz hakkından yoksunsunuz, ama bunun yanında bir de bekaret kontrolüne tabi tutularak aşağılanmaktasınız. Sizler bu toplumun bir parçası olarak, bu baskı düzeninin değişmesi, en iyi şekilde öğrenim yapma koşullarına sahip olmak, demokratik örgütlenme hakkı için mücadele etmenin yanı sıra, bugün sizlere karşı bir baskı unsuru olarak kullanılan bekaret kontrolüne ve cinsel liğimize yönelen diğer saldırılara karşı da mücadele edin.

Kürt ulusundan ve diğer milli azınlıklardan kadınlar: Sizler yukarda saydığımız tüm baskıların yanı sıra bir de ulusal baskıya maruz kalmaktasınız.

Bununla birlikte ezen ulusun bir sindirme politikası olarak cinsel taciz sizlere karşı çok geniş ölçüde uygulanabilmektedir. Sizler kendi kültürünüzü ve dilinizi rahatça kullanamamaktasınız. Sizlerin bir bölümü bugün ulusal kurtuluş mücadelesi içinde yeralmaktasınız, ve sizler yiğitçe mücadele etmekte-siniz. Ve sizler bu mücadelenizle yüzyıllardır süren baskı ve sömürüden kurtuluşun yolunu gösteriyorsunuz: Ulusal ve faşist baskılara, cinsel sömürü ve tüm erkek egemen emperyalist sisteme karşı savaş... Fakat sizlerin bilince çıkarmanız gereken: Ulusal kurtuluşun sosyal kurtuluş mücadelesinin bir parçası olduğu, gerçek kurtuluşa varmanın yolunun ulusal kurtuluş mücadelesinin sosyalizm mücadelesinin bir parçası olarak kavranmasından geç-tiğidir.

Tüm milliyetlerden sınıf bilinçli kadınlar: Yukarıda açıkladığımız şekilde, 12 Eylül askeri faşist cuntasından sonra kadınlar açısından şu veya bu şekilde bir iyileşme olmamıştır, olamazdı da. Kadınların üzerindeki baskılar bir bütün olarak erkek egemen emperyalist sistemden kaynaklanmaktadır ve bu erkek egemen faşist devlet varolduğu sürece emekçi kadınlar boyunduruktan kurtulamazlar. Emekçi kadınların gerçek kurtuluşunu yalnızca devrim ve sosyalizm getirecektir. Bu yüzden baskıya, sömürüye, aşağılanmaya ve her türlü haktan yoksun bırakılmaya daha fazla tahammül etmek istemeyen, her sınıf bilinçli işçi kadın, her komünist kadın, kendi bayrağına her türlü baskı ve sömürünün kaldırılmasını yazmış olan Komünist Parti içinde, bu devleti yıkmak için devrimci mücadeleye katılıyor.

Bu mücadele içerisinde biz bu savaşımı yürüten kadınlar, toplumdaki ve kanunlar önünde kadınların ikincil konumlarına karşı, kendilerine uygulanan her türlü özel baskı biçimlerine ve cinsel baskılara karşı, özel mücadele taleplerimizi gündemimize koyacağız. Kadın sorunu, ancak baskı ve sömürüye karşı genel mücadele içinde çözülebilir. Fakat bu, mücadelenin başından beri özel ve tayin edici bir parçası olarak kavranmalıdır. Ve kadınların özel sorunları için mücadeleyi biz sınıf bilinçli kadınlar ve komünist kadınlar kendi ellerimize almalıyız; bu mücadelenin itici gücü biz olmalıyız. İşte bu mücadele, kendi erkek sınıf kardeşlerimizde de varolan önyargılara karşı ve biz kadınlara binlerce yıldır aşılana pasifliğimize karşı da yönelmelidir. Çünkü ancak bu şekilde biz devrimci kadınlar, eşit hak ve yükümlülükler temelinde, mücadelede hak ettiğimiz yeri elde edebiliriz.

TKP/ML BOLŞEVİK

Merkezi Kadın Komisyonu

Ağustos 1992

Avrupa'da yapılan bir kadınlar toplantısı üzerine...

BEŞ yıldan bu yana Türkiyeli ve Kuzey Kürdistanlı feministlerin düzenlediği toplantılar dizisinin beşincisi, Mayıs ayı başlarında Hollanda'da yapıldı. Bu toplantıya Bolşevik Partizan çevresinden kadın yoldaşlar da katıldı ve Bolşevik Partizan'ın doğru çizgisini savundular.

Toplantıda, dördüncü toplantının tavsiyesi ışığında sadece ÖRGÜTLENME sorunu tartışılacaktı. Ancak toplantının tayin edilen ve hergün değiştirilmesi kararlaştırılan divanının oluşturulması ile (ki oylamalar erkeksi görüldüğü için reddediliyordu!) bir dizi gündem önerisi gelmeye başladı.

Önerilen gündem maddeleri şunlardı:

- 1- Tecavüz olayı,
- 2- Menepoz dönemi,
- 3- Irkçılık sorunu,
- 4- Durum değerlendirmesi (geçmişten bugüne tarihe),
- 5- Örgütlenmeye nasıl bakıyoruz? Perspektifler (bugünden geleceğe), yapılanma olanakları,
- 6- Örgütlenmeli miyiz? Niçin? Nasıl? Neye Karşı?
- 7- Örgütlenmeyecek miyiz?
- 8- Diğer alternatifler...

Bu önerilerle ilgili yapılan konuşmalarda, bir bölüm kadın, bu toplantıya bir çok sorunu tartışmak için geldiklerini, sadece örgütlenme üzerine tartışılmasını doğru bulmadıklarını, aynı zamanda atölyelere bölünme koşullarında tüm konuları izleyemeyeceklerini vb. dile getirdi. Diğer bir bölüm ise (ki çoğunluk), gündeme sadece örgütlenmenin alınmasını ve son oturumun BÜLTEN üzerine tartışmaya ve komisyon seçimine ayrılmasını dile getirdiler.

Toplantıya katılan bazı Bolşevik Partizan taraftarı kadın yoldaşlar da şu görüşleri savundular: Gündeme sunulan öneriler önemli konuları içeriyor. Bazıları da atölye çalışmasını iste-

miyor. O zaman tüm gündem maddeleri iki günlük zamana göre ayarlınsın ve toplu olarak tartışma yürütülsün. Fakat bunun, dördüncü toplantının "örgütlenme" üzerine tartışma kararını hiçe saydığı da bilinmek zorundadır. Geçen sene bu kararı alanların çoğunluğu da burada yok. Hakim olan bireysellik BÜLTEN'deki yazılara da yansıyor. Yazıların nerdeyse tümü bireyler adına yayınlanıyor. Kadınların ortak görüşleri yok. Doğru olan, bir tek konunun tartışılmasıdır. O zaman sağlıklı perspektifler çıkar. Tartışmaların toplu yapılması en doğru olandır. Ancak illa da atölyeler oluşturulacaksa, o zaman da tüm atölyeler örgütlenme sorununu tartışsın ve son gün toplu olarak atölye raporları üzerine tartışılır.

Bu tartışmalardan sonra, aşağıdaki gündem tespit edilerek, ilk günkü tartışma sonuçlandırıldı.

- 1- Durum değerlendirmesi (toplularak),
- 2- Örgütlenmeye nasıl bakıyoruz? Neden-Nasıl bir örgütlenme? Örgütlenmeli miyiz? Neye karşı? (önce atölyelerde, sonra toplu olarak),
- 3- BÜLTEN üzerine ve gelecek sene yapılacak toplantının hazırlığı - Komisyon (toplularak).

Gerek durum değerlendirmesinde, gerekse örgütlenme üzerine tartışmalarda (atölye çalışmaları da dahil) iki durumun içiçe girdiği bir tartışma yürütüldü. Tartışmanın temel noktaları şunlardı:

- Bir tikanıklık yaşanmaktadır. Bunun temel nedeni iletişim olayıdır. Bunun da telefon zinciriyle aşabiliriz.
- İşler bir kaç kişinin sırtında yürüyor, bu aşılmalıdır.
- Şimdiye kadar yapılanları hep olumlu gördük, gösterdik. Artık yapılanmaya gitmenin zamanı gelmiştir.
- Başarısız da olsa, bu tür toplantılar iyidir. Örgütsüz de olsa burada

kadın sorunları ve değerleri tartışılıyor.

- Kadın hareketi, sol içindeki merkezci örgütlenmeye eleştiri içinde gelişti. Erkek egemenliğine karşı örgütsüz olarak durmak zordur. Kitleleşmeliyiz. Geçmişte işçi sınıfını kurtarıyorduk. Şimdi kendimizi kurtarmalıyız. Hiyerarşi insanı geliştirmez, insiyatif kırar.

- Biz kriz içindeyiz. Ama kriz de bir şanstır. Bu şansı değerlendirmeliyiz.

- Ben örgütlenmek istemiyorum. Bölgesel de olsa, derneksel de olsa istemiyorum. Bazılarının mikrofonu olup, onların isteğine göre hareket etmek istemiyorum.

- Bir kadın: Bizler kadınlığımızı farketmişizden bu yana, ortak yanlarımızı, farklılıklarımızı ve sınıfsal yapılanmamızı biliyoruz. Ahlaki zorlamalarla bilinçlenemeyeceğimizi düşünüyorum. Hayale kapılmayalım, bu sınıfsal bölünmüşlük ortamında kadınlar tam başarıya ulaşamaz.

Son konuşan kadının dışında konuşanların ortak görüşü, her şeyden (örgütlenmeyi savunsalar da) bağımsızlıktır. Ancak bu bağımsızlığın, içinde yaşanan toplumda, sınıflı toplumda mümkün olmadığını bilincinde ve farkında değillerdir. Bu tür bir bağımsızlığın, gerçekte burjuvaziye bağımlılık olduğu unutulmamalıdır.

Bolşevik Partizan'dan kadın yoldaşlar şu görüşleri savundular:

Bir dizi arkadaş örgütlenmeden, önceden korkar gibi korkuyor. Örgütlenme yapay, şekilci, sosyalist vb. görüldüğünden, bu değerlendirmeler yapılıyor. Örgütlenme, bir amaç uğruna bir araçtır. Örgütlenme gerçek anlamda özgürlüğü, kadının özgürlüğünü sağlamanın aracı olarak gerekliliktir. Çünkü özgürlük dört duvar arasında görev bölümünün sağlanmasıyla elde edilmiyor. Gerçek özgürlükten yana olan her örgütlenme, toplumsal sınıf savaşımına hizmet etmek zorundadır. Burada savunulan örgütlenme biçimleri en iyi halde, sınıf konumuna bakmaksızın tüm kadınların içinde yer alacağı/alabileceği, sınıfsal temeli olmayan ve sınıfların varlık temeli olan, aynı zamanda erkek egemenliğinin de temeli olan özel mülkiyeti, sömürüyü ve sömürücü sınıfları hedeflemeyen, ayırmsız tüm erkeklere karşı tüm kadınların örgütlenmesidir.

Çoğu buradaki kadınların, devrimci örgütler erkek şovenisti tavır içindedir anlayışından hareketle, devrimcilerin bir çözümsüzlük içinde olduğu so-

nucuna varıyor ve kolay yolu seçerek, mücadelesiz, alanı yine erkeklere ve erkek şovenisti kafalara bırakıyor. Devrimci örgütlerin çoğunda erkek şovenizminin varlığı ve hakimiyeti bir olgudur. Ancak bunlar bu alanda konulmuş olan bilimsel teorilerin ve gerçek sosyalizm koşullarında yapılan pratik uygulamaların dışında hareket ediyorlar. Doğru tavır, bunlara karşı mücadele yürütmeyi, göğüs gerebilmeyi öğrenmektir. Bu tür örgütlerin bu alandaki siyasetleri sözde devrimci siyasettir. Bunun yanı sıra, bugün azınlık da olsa, devrimci değerlere sahip çıkan, kadının kurtuluşunu devrim sonrasında ertelemeyen, esas mücadeleyi erkek şovenizmine karşı yürüten ve bu arada burada savunulan yanlış görüşlere karşı da tutarlı bir mücadele yürüten devrimciler de vardır.

Bağımsız bir kadın hareketi, kadın sorununa ancak, var olan düzen sınırları içinde, kadınlara bazı kısıntılar koparabilir. Kadının gerçek kurtuluşu için yaratılması gerekli olan hareket, sosyalist kadın hareketidir. Bu da sınıf partisinin yol göstericiliğinde geniş kadın (işçi ve emekçi kadın) yığını kapsayan, harekete geçiren bir harekettir.

Son olarak da, BÜLTEN üzerine yürütülen tartışmaya kısaca değinelim. Bülten'de gelecekte çıkacak tüm yazıların "sansürlü" yayınlanacağı düşüncesi ağırlıklı olarak çıktı. Bizler, Bülten'in ismiyle pratikliğinin çeliştiğini, seviyesinin çok düşük olduğunu, ezilen ve sömürülen işçi ve emekçi kadınlara hiç hitap etmediğini, Kürt ulusuna yönelik katliamlarda tavırsız kaldığını, ırkçılığı Avrupa'da arama tavrına girildiğini, faşist Türk devletinin ırkçılığına hiç bir tavır takınmadığını belirttik. Bu eleştirilerimize karşılık bazı kadınlar, eleştirilerin haklı olduğunu ve bu eksiklikleri/hataları kolektif aşmamız gerektiğini belirttiler.

Toplantı, genel anlamda doğru görüşlerle yanlış görüşlerin çatıştığı, tartışıldığı bir toplantı oldu. Bu tür toplantılara katılmanın doğru görüşleri taşıma bağlamında görev olduğu, burjuva ideolojisi olan feminizmle hesaplaşma bağlamında, erkek şovenizminin esas tehlike olduğu unutulmadan, yararlı olduğunu düşünüyoruz.

- Kahrolsun erkek şovenizmi!
- Kadının kurtuluşu sorununda, feminizm de çözüm değildir!

Haziran 1992 ●

ENTERNASYONAL H A B E R L E R

BERLİN, 1 MAYIS 1992 YÜRÜYÜŞÜ ÜZERİNE BİLGİLER

Berlin'de bu yıl da otonom ve devrimci güçler, alternatif bir devrimci 1 Mayıs yürüyüşü düzenlediler. DGB'nin düzenlediği yürüyüşe 5 binin altında insan katılırken, devrimci 1 Mayıs yürüyüşünde yaklaşık 15 bin kişi vardı.

Yürüyüş hazırlıklarına başından itibaren aktif olarak katılan BOLŞEVİK PARTİZAN taraftarları, yürüyüşten sonra, yürüyüş öncesi ve yürüyüş sırasındaki gelişmeler ve olaylar üzerine yazılı tavır takındılar. BOLŞEVİK PARTİZAN Berlin sempatizanlarının bu tavrı "INTERIM'de yayınlanarak kamuoyuna açıldı. Aşağıda bu makalenin Türkçe çevirisini yayınlıyoruz:

SADECE POLİSİN İŞİNE YARAYACAK OLAN PROVOKASYONLARI MAHKUM EDİYORUZ!

*1 Mayıs'ta enternasyonalist blok
trafında gelişen olaylar ile ilgili
tavrımızdır:*

BOLŞEVİK PARTİZAN olarak biz, yürüyüş hazırlıklarında yeralan tek yabancı örgüttük. Bizim için başından itibaren, yabancı ve Almanların yanına yürüdükleri bir enternasyonalist blok çok önemliydi. Enternasyonalist bloğun düzenleyicisi olarak bizler, tüm Türkiye-Kuzey Kürdistanlı örgütleri davet ettiğimiz bir hazırlık toplantısı düzenledik. Bu toplantıya sadece TDKP geldi ve bloğun örgütlenmesinde görev alabileceklerini söyledi. Bu grupla aynı zamanda, onların arabasının önünde, BP'nin de arabasının arkasında yürümesi hususunda anlaşıldı.

Ancak 1 Mayıs'tan iki gün önce, 29.4.92'de Partizan, Dev-Sol, TKP/ML Hareketi bir hazırlık toplantısına geldiler ve hiç bir görev üstlenmeden, nerede yürüyeceklerini belirtmeden, toplantının devamına da katılmadan, yürüyüşe geleceklerini ve konuşma hakkı istediklerini belirtip çekip gittiler.

30.4.92'de bu örgütlerin temsilcilerinin de yer aldıkları bir toplantıda, bu örgütlerin enternasyonalist bloğun arkasında yürümeleri ve kendi konuşmalarını yapabilecekleri hususunda anlaşmaya varıldı.

1 Mayıs günü enternasyonalist blok yavaş yavaş şekillenmeye başlarken, Partizan taraftarları zor kullanarak arabanın arkasında bulunan BP taraftarlarını oradan uzaklaştırmaya çalıştılar. Saldırgan bir şekilde arabanın çevresini ele geçirmeye çalıştılar. Partizan taraftarları, komite tarafından (herhalde kendi komiteleri?!) kendilerinin arabasının arkasında yürümelerinin kararlaştırıldığını iddia ettiler. Tabii ki 1 MAYIS HAZIRLIK KOMİTESİ hiç bir zaman böyle bir karar almamıştı. Partizan taraftarları, yürüyüş komitesinde yeralan BP taraftarlarını hiç bir şekilde takmadıkları gibi, ellerine geçirdikleri pankart sopalarıyla BP taraftarlarına saldırdılar.

Gittikçe daha fazla Partizan taraftarının karıştığı ve saldırdığı büyük bir karışıklık meydana geldi. Şiddet kullanmaya karşı olan ve sayıca oldukça az olan BP taraftarları olayı yatıştırmaya çalıştılar. Olaylar tamamen çığırından çıkınca BP taraftarı bir kadın yürüyüş komitesinden yardım istedi. Arabadan defalarca anons edilmesine rağmen, Partizan taraftarları saldırılarına, ancak Maocular öne geçmek için arabalarını çatışmaların olduğu yerdeki insanların üstüne sürünce son verdiler. Yürüyüş komitesinden BP taraftarları, Maoculardan, saldırı birlikleriyle birlikte geri çekilmelerini talep edince, Maocular saldırıya geçtiler. Ondan sonra Maocular ile otonomcular arasında şiddetli bir çarpışma başladı. Bu çatışma içinde, hem anti-komünist, anti-stalinist sloganlar atıldı, hem de hiç bir hedef gözetmeksizin şişe, taş vb. fırlatıldı. Bu esnada, 1 Mayıs hazırlık komitesinden bir kişi oldukça ağır yaralandı.

Partizan provokasyonunun sonuçları:

—Yaptığı provokasyon ile Partizan, yürüyüşün güvenliğini tehlikeye soktu ve polise müdahale imkanı sağladı.

—BP taraftarlarının sayıca az olduklarını görünce, şiddet kullanarak, güçlü olan haklıdır mantığını uygulamaya ve arabayı kendi araçları haline getirmeye çalıştılar.

—Öz olarak onların tavırları, Maoculardan farklı değildir. Onlar, devrimciler arası olması gereken her türlü devrimci ahlak ve demokratik ilkelere rağmen, devrimci bir gruba karşı şiddet uyguladılar ve komite kararlarına rağmen, grup çıkarlarını şiddetle kabul ettirmeye çalıştılar.

—Partizan tarafından yaratılan kaos, Maocular tarafından kullanıldı.

BOLŞEVİK PARTİZAN sempati-zanları olarak bizler, Partizan'ın provokasyonlarını kesin bir şekilde mahkum ediyoruz ve onları gelecekte bu tür tavırlardan vazgeçmeye davet ediyoruz. Her türlü provokasyon devrimci saflardan kovulmalıdır. Bunun dışında Partizan'ı bu tavrından ötürü özeleştiri yapmaya davet ediyoruz.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'dan diğer örgütler ile ilgili olarak:

Onlar hiç bir şekilde dayanışmacı değillerdi ve tamamen grup çıkarlarına göre hareket ettiler. Defalarca söylenmesine rağmen, arabayı korumak için bir kişi bile göndermediler, ama konuşma hakkı için terör yarattılar (öncelikle Partizan).

Otonomlar ile ilgili olarak:

Yürüyüş sırasındaki tavırlar (karışmama, yanlış yerlere saldırma, anti-komünist, anti-stalinist sloganlar atma) bize, otonomların yabancı örgütler ile ne kadar az ilgilendikleri ve onları ne kadar ciddiye aldıklarını gösterdi. Maocuların kanlı saldırıları ve fırsatçılıklarına karşı oluşan öfke, gitte daha fazla yürüyüşe katılan bütün Kürt'e ve Türk'e benzeyen insanlara karşı yöneldi. Bu durum karşısında, 1 Mayıs hazırlık komitesinde yeralan insanlar, anti-komünist, anti-stalinist sloganlar atan otonomlar tarafından da tehdit edilir hale geldiler. Bunlar aynı zamanda hedef gözetmeden bütün yabancılara saldırıyorlardı. Marksist-Leninistler, komünistler, BP taraftarı olarak biz, berrak bir şekilde Stalin'i savunan bir çizgiye sahibiz ve eylem birliklerinde buna saygı gösterilmesini ve siyasal ayrım çizgilerinin doğru çekilmesini talep ediyoruz. BP taraftarları olarak biz, Marksist-Leninist ve komünist olarak görmediğimiz Maoculardan kendimizi kalın çizgiler-

le ayırıyoruz ve onlar provokasyonlarının ve tehlike dolu pratiklerinin özeleştirisini yapmadıkları ve davranışlarını değiştirmedikleri sürece, onlar ile eylem birliği yapmayı reddediyoruz. Kendine komünist diyen bazı grupların berbat tavırları, komünizmi ve onu savunan grupları aynı bataklığa çekmek için kullanılamaz.

Anti-komünist, anti-stalinist propagandaya son verilmelidir! Otonomların yabancı gruplara ayrımcı yaklaşmasının zamanı gelmiştir...

Son olarak; hazırlık toplantılarında

üstüne basa basa söylenmesine rağmen, enternasyonalist blok etrafında hemen hemen hiç koruma önlemi alınmamıştı, çünkü tek yabancı örgüt olarak biz BP taraftarları, bir dizi başka görevi de üstlenmiştik. Toplantılarda, mültecileri korumak için polis arabalarına saldırmak bile sözkonusu edildiği halde, nihayetinde yürüyüş sırasında arabayı koruyanlar mültecilerdi! Ve ön taraftaki otonomların bu durumdan haberleri bile yoktu.

Berlin BOLŞEVİK PARTİZAN taraftarları

WESTBERLINER KOMMUNIST (WBK)

Mai 1992

(Batı Berlinli Komünist, Mayıs 1992)

“Neden hala biz, örgütlenme alanı olarak Batı Berlin’de ısrar ediyoruz?”

WBK yazarları bu başlık altında, Doğu ile Batı Almanya’nın birleşmelerinin üzerinden yaklaşık iki yıl geçmesine rağmen, neden hala tüm Berlin’de değil de sadece Batı Berlin’de örgütlenmeleri ve bununla bağıntılı olarak hala üç değişik örgütlenme alanını (Batı Almanya, Doğu Almanya, Batı Berlin) savunmaları konusunda çeşitli biçimlerde kendilerine ulaşan sorulara ve eleştirilere cevap veriyorlar. Gerekçeleri özet olarak şunlar:

“Batı Berlin ve Doğu Almanya’nın yutulmasında Batı Alman emperyalizminin elde ettiği büyük başarılarla rağmen, 40 yıllık bir süreçten sonra Batı Berlin’in özel konumuna ait hususlar öyle basit bir biçimde ortadan kalkmamıştır. Batı Berlin’in özel durumunu karakterize eden bir dizi husus vardır; örneğin müttefiklerin (ABD, İngiltere, Fransa) askeri birlikleri hala Batı Berlin’dedir ve daha hala Batı Alman ordusunun kendi birlikleri yoktur. Bu, aslında temel neden bile değildir. Batı Berlin sorunu, İkinci Dünya Savaşı ertesinde Batı Berlin’in haksız bir biçimde Batı Alman emperyalizmine bağlanmasıyla oluşmuş tarihi bir sorundur. Batı Alman emperyalizmi önünde kolayca teslim olunmamalıdır.

Batı Berlin ve Doğu Almanya’nın yutulması sorunu halledilmediği ve buna karşı mücadelenin doğru ve gerekli olduğu sürece, proleter devrimin hazırlığını Batı Berlin’in özel şartları altında sürdürmek geçerliliğini koruyacaktır, aynı şekilde Doğu Almanya’daki

devrimciler Batı Almanya’daki devrimcilerden ayrı görevlere sahip olacaklardır. Şimdiden programatik olarak tek Almanya devrimi için mücadele verilirse yutulmaya karşı mücadele sağma olurdu. Bu yüzden biz, Batı Berlin’de M-L bir partinin inşası için çalışıyoruz.

Gelişmeler, Batı Alman emperyalizminin Doğu Almanya ve Batı Berlin’i kesin olarak yutacağını göstermektedir, ama bu tamamen gerçekleşmediği sürece üç ayrı çalışma alanı bizim için geçerliliğini koruyacaktır.”

İradeciliğin bu kadarı da az görülür. WBK yazarları idealist bir inatçılıkla tarihi gelişmeleri geriden takip ediyorlar ve **hala** üç ayrı değişik çalışma alanını savunarak ortak düşmana karşı mücadeleyi bölüyorlar, bu anlamda da zayıflatıyorlar. Bugün ister Doğu’da olsun, ister Batı’da bütün Alman devrimcilerinin görevi **birdir: Alman emperyalizminin uygulayıcısı Alman devletinin yıkılması**; bu yüzden örgütlenme de bir olmalıdır.

Bunun yanında müttefik güçlerin askeri birliklerinin hala burada olmaları, (Kaldı ki, bunlar da geri çekiliyor. Kalan da Alman emperyalizminin isteği üzerine kalıyor.) Doğu ile Batı arasında önemli farklılıkların bulunması, üç ayrı örgütlenme alanını haklı çıkarmaz. Ayrıca Doğu Almanya ile Batı Berlin’in yutulmasına karşı mücadele etmek için, üç ayrı alanda örgütlenmeye gerek de yoktur; bu, ortak düşman Alman emperyalizmine karşı yürütülecek mücadelenin bir yan sorunudur.

Polisaryo gerillaları, yaklaşık 20 yıldan beri Sahra halkının kurtuluşu için mücadele yürütüyor...

BATİ SAHRA HALKI, HAYATTA KALMA MÜCADELESİ VERİYOR!

Nisan 1992'de Almanya'nın Köln şehrinde; "Sessizliği kıralım", "Yeni dünya düzeni ve Sahra örneği" ve "Sahra halkı, hayatta kalma mücadelesi veriyor!" sloganları altında, Batı Sahra halkıyla bir dayanışma toplantısı düzenlendi. Toplantıda "Sahra halkının dostları cemiyeti", Batı Sahra Dışişleri Bakanı ve Sahra Kadınlar Birliği'nden bir temsilci hazır bulundular. Bunlardan başka çeşitli gazeteciler, profesörler vb. konuyla ilgili söz alıp konuştular.

Batı Sahra, Kanarya Adaları'ndan 15 dakikalık uçuş uzaklığına sahip olmasına rağmen, çok insan tarafından tanınmıyor, hele hele orada yürüyen savaş, çok az kişinin dikkatini çekiyor. Halbuki POLİSARYO gerillaları, yaklaşık 20 yıldan beri Sahra halkının kurtuluşu uğruna mücadele yürütüyorlar.

Önemli tarihsel gelişmeler:

Konunun daha iyi anlaşılabilmesi için önemli tarihsel gelişmeleri burada aktarıyoruz.

Batı Sahra, ya da eski adıyla İspanyol Sahrası, Afrika'da, Sahra'nın batı kısmında Atlas Okyanusu kenarında, Fas ile Moritanya arasında bulunmaktadır. Ülke hemen hemen çöl ile kaplı olduğundan, iklim yaşamak için son derece elverişsizdir.

Kapladığı alan, hemen hemen Almanya'ya eş olmasına rağmen, sade-

ce 300 bin insan yaşamaktadır.

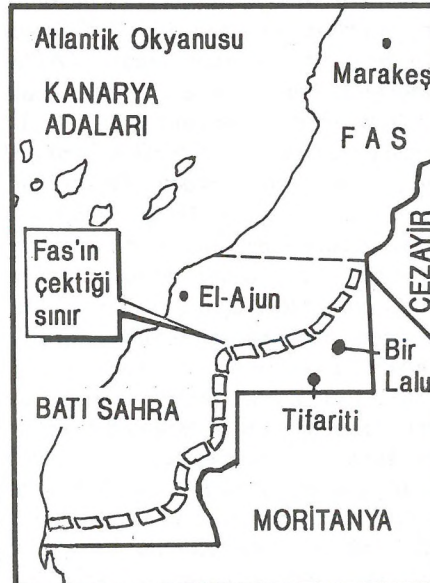
1884 - "Berlin Konferansı"nda Batı Sahra, İspanya'ya bırakılmıştır.

1934 - Yıllarca süren bir direnişten sonra, Batı Sahra, İspanyol birlikleri tarafından işgal edildi.

1957 - Sahra halkının ayaklanmaları, İspanyol ve Fransız işgal kuvvetleri tarafından bastırıldı.

1965 - Birleşmiş Milletler, Batı Sahra'nın sömürge statüsünden kurtulmasını talep etti.

1973 - Polisaryo Cephesi kuruldu ve bağımsızlık için siyasal ve askeri mücadele başladı.

1975 - Uluslararası Lahey Adalet Divanı, Fas ve Moritanya'nın toprak taleplerini geri çevirdi. Madrid'teki "Üçlü Anlaşma"da İspanya, Batı Sahra'yı Fas ve Moritanya arasında paylaştırdı. Bunun üzerine Sahra halkının büyük bir kısmı Cezayir'e kaçtı ve orada Tindouf şehri yakınlarında, daha sonra 100 binin üzerinde insanın yaşayacağı mülteci kampları kuruldu.

27.02.1976 - POLİSARYO CEPHESİ, "Demokratik Sahra Arap Cumhuriyeti"nin kurulduğunu ilan etti.

05.08.1979 - Polisaryo Cephesi ile Moritanya arasında barış antlaşması imzalandı. Moritanya, toprak taleplerinden vazgeçti ve "Demokratik Sahra Arap Cumhuriyeti"ni tanıdı.

1981 - Sahra halkına karşı aldığı askeri yenilgilerden sonra Fas, Batı Sahra'yı baştan sona geçen bir "güvenlik duvarı"nın inşasına başladı.

1982 - Demokratik Sahra Arap Cumhuriyeti, Afrika Birliği Örgütü'ne (OAU) üye olarak kabul edildi.

1982-1985 - Birleşmiş Milletler ve Afrika Birliği Örgütü tarafından hazırlanan "barış planı"nın uygulanması Fas tarafından engellendi.

Ocak 1989 - Fas Kralı Hasan ile Polisaryo arasındaki ilk doğrudan görüşmeler sonuçsuz kaldı.

Bugün hala Batı Sahra halkının önemli bir bölümü, Cezayir'deki kamplarda yaşamaktadır. Mülteci kamplarının olduğu bölge, Cezayir tarafından Polisaryo'nun yönetimine bırakılmıştır.

Her sekiz ayda bir, tabanın katıldığı bir Halk Kongresi yapılmaktadır. Bu kongre, yedi kişilik Polisaryo Cephesi Yürütme Komitesi'ni seçmektedir. Kongre, aynı zamanda 27 kişilik Politbüro'yu da seçmektedir. Mülteci kamplarında hastahaneler, işlikler, okullar vb. oluşturulmuştur.

Bu çatışmaların sürmesinde ve Fas'ın işgalinin sürmesinde, Fas'ı askeri yardım ve krediler ile destekleyen Batılı ülkelerin büyük rolü vardır. Batılıların yardımı olmadan, Fas'ın bu savaşını sürdürmesi mümkün değildir.

Polisaryo Cephesi, 10 Mayıs 1973'de kurulmuştur. İçinde Batı Sahra'da direniş gösteren bütün grupları barındırmaktadır. Bu cephenin temel hedefi, Batı Sahra'nın tam bağımsızlığına kavuşmasıdır. Polisaryo, başından itibaren silahlı mücadele yolunu seçmiştir. Kuruluşundan 10 gün sonra ilk askeri eylemlerini gerçekleştirmiştir.

YAŞASIN

BATİ SAHRA HALKININ
BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİ!

Temmuz 1992 ●

Okuyucu Mektupları

BİR YÜRÜYÜŞE İLİŞKİN BAZI NOTLAR...

... 21.06.1992 tarihinde yapılan Belediye-İş sendikasının düzenlediği yürüyüşe katıldım. Bu yürüyüşte bana göre tek olumlu yan, 12 Eylül'den sonra yapılan yürüyüş ve mitinglerin kitle katılımı bakımından en kalabalık olanı olmasıydı. Diğer yandan gerek atılan sloganlar, gerek yapılan konuşmalar bakımından şimdiye kadar yapılan yürüyüş ve mitinglerin en geri olanı idi.

Yürüyüş, herkesin, gerek devrimci kamuoyunda, gerek burjuva kamuoyunda izlediği gibi, toplu sözleşmenin çıkmaza girmesinden kaynaklanan bir dizi eylemden sadece biriydi. Yukarıda da belirttiğim gibi, kitlenin

katılımı açısından olumlu, fakat tamamen dar bir çerçeveye sıkıştırılmış bir kaç slogan dışında, suya sabuna dokunmayan, yalnızca talep ettikleri ücretin çok olmadığını, burjuva basınının işçilerin ücret taleplerini çok abarttığını, bugünkü koşullarda talep ettikleri ücretin 4,5 milyon olduğunu, Sözen'in bunu vermeye yanaşmadığını, fakat kamuoyuna yanlış bilgi verdiğini belirttiler. Konuşmaların yoğunlaştığı asıl olarak buydu. Bunun dışına kesinlikle çıkılmadı.

Bunu aktarmamın sebebi, işçi sınıfının gelişen hareketini abartarak anlatan oportünistlerin ve revizyonistlerin 15-20 bin kişinin katıldığı bir yürü-

şte sadece ve sadece kendi iş dâhilindeki sorunları, ki bunları bile yeterince alana yansıtamadılar, dile getirmeleri idi. Bunun karşısında şapkalarını çıkarıp düşünecekler mi onu bilemiyorum, ama gerçek olan şu ki, bu yürüyüşle en rezil tavrı sergilemişlerdir.

Şöyle ki, daha önceki yürüyüşlerde birbirleriyle slogan yarışına girenlerin, illegal dedikleri partilerinin, anlı-şanlı partilerinin pankartlarını açıkça taşıyanların, bu eylemde ne pankart, ne de slogan düzeyinde en ufak sesleri çıkmamıştır. İlginç olan diğer şey, şimdiye kadar "İş, ekmek, özgürlük; kahrolsun faşist diktatörlük!" şeklinde atılan slogan, bu eylemde "İş, ekmek, özgürlük!" şeklinde atılmıştır. Bunu ne ile gerekçelendirirler bilemiyorum, ama yine dergilerinde durumlarını abartılı olarak yazacaklar, kitlelerini kaybetmemek için bunu ajitasyon malzemesi yapacaklar. Ama hiç bir şey, oportünizmin ve revizyonizmin iflasını, Marksizm-Leninizm'in de zaferini durduramayacaktır.

Temmuz 92, İstanbul
Bir BP okuyucusu

"EMEĞE SAYGI" MİTINGİ...

... Belediye-İş, 05.07.1992 günü "Emeğe Saygı" mitingi düzenlemiş ve destek için çağrı yapmıştı. Toplanma alanı olarak gösterilen Çağlayan'daki alana girebilmek için, üç kere sıkı bir şekilde polis araması yapıldı. Alanda Belediye-İş sendikası dışında, Tüm Bel-Sen, Eğitim-Sen, Sağlık-Sen, Kamu-Sen ve bazı dergiler gelmişti. Yirmi bine yakın kitle alanda toplandı.

Sendikanın tespit ettiği sloganlar dışında daha radikal slogan atan bir gruba sendika müdahale etti. Belediye-

İş 2 no'lu Şube Başkanı gelerek "işçi olmayanlar işçilerin içinden çıksın, sendikaların arkasında yeralsınlar, ya da bizim kurallara uyunuz, bu bizim mitingimiz. Siz miting düzenleyin, biz sizleri desteklemek için gelelim, biz sizin kurallarımıza uyalım" gibi konuşmalar yaptı, ama isteğinde başarılı olamadı.

Top sahasında toplanan kalabalık, pankartların ardında kortej oluşturup, Hürriyet-i Abide meydanına yürüdü. Miting alanı biraz daha kalabalıktı.

Daha önceki yürüyüşlerde taşınan radikal pankartlar yoktu. Ama slogan atma yarışı tüm hızıyla sürdü. En çok görülen pankart "İş, ekmek, özgürlük!" idi. Daha önce "İş, ekmek, özgürlük; kahrolsun faşist diktatörlük!" sloganı bu eylemde eksik atılıyordu. "Kahrolsun faşist diktatörlük!" bölümü kaldırılmıştı. Bunun niye böyle olduğunu sorduğumda, birisi "galiba polis engelliyor" dedi, kendisi de pek emin değildi. Bir başkası "Bu günün somut durumu bunu öne çıkarmayı gerektiriyor" dedi. Faşist diktatörlüğü hallettiniz dedim, konuşmak istemedi, beni bırakıp yürüyüp gitti.

Belediye-İş ve Türk-İş adına iki kişi konuştu. Konuşmanın içeriği herkesin bildiği, her zaman yaptıkları türdendi. Memur sendikaları adına konuşan bir kadın, biraz daha tutarlı bir konuşma yaptı, en azından Kürt ulusunun mücadelesine değindi. Onun dışında hiç kimse Kürt ulusu sorununda ne bir slogan attı, ne de bir pankart taşıdı, diğer yürüyüşlerin aksine. Saat 10'da başlayıp, 5'de biteceği söylenen miting, 12'de başlayıp, 2'de bitti. Miting, polisin sokak başlarında kitleyi dağıtması ile sessizce bitmiş oldu.

Temmuz 1992, İstanbul
Bir BP okuyucusu

YUMURTALIK'TA TERMİK SANTRALE HAYIR!

Doğayı, insanı ve tüm diğer canlı varlıkları yoketmeye yönelik elektrik üretim sistemi;
biz işçilerin, köylülerin, emekçilerin istediği - ihtiyacı olan sistem değil;
faşist Türk hakim sınıflarının devletin istediği, ihtiyacı olan sistemdir!

Yumurtalık ve çevresinin işçilerine, köylülerine
ve tüm halka!

Yumurtalık'ta termik santral planı, emperyalist dünya sisteminin dünyayı barbarlığa sürüklediği gerçeğinin bir parçasıdır!

Bu emperyalist dünya sistemi içinde doğa, hoyratça kullanılarak çöplüğe ve patlamaya hazır bir bomba haline getirildi, getiriliyor. Emperyalist-kapitalist tekeller ve işletmelerin dini-imanı sömürü ve kâr olduğundan; solunacak doğal hava kalmıyor, içilecek doğal su kalmıyor, yiyilecek doğal madde kalmıyor, gezilecek doğal alanlar kalmıyor, yüzülecek deniz-nehirler kalmıyor ve tüm bu ve benzeri nedenler yüzünden, artık doğal sayılmayacak kasırgalar veya kuraklıkların sonu gelmiyor!

Kapitalist sömürü sisteminin yarattığı ve atmosferde "ozon tabakasının delinmesi" olarak tanımlanan olayın önlenmesi bir yana, giderek büyüyor; bu, sera efekti felaketiyle birlikte yeni yeni felaketler hazırlıyor!

Bütün bunlar bize bir gerçeği gösteriyor: Emperyalizm-kapitalizm, barbarlık demektir!

Faşist TC genlinde süren barbarlık!

Kadın ve erkek işçiler, emekçiler...

Barbarlık; sanılacağı üzere bizden çok uzaklarda değil, TC'nin zorla çizilen sınırları içerisinde, her tarafta, evet, çok yakınımızda işleniyor ve yaşanıyor!

İskenderun, Adana, Mersin gibi bir çok ilde, deniz ve nehirlerde yüzülemez oldu; göller zehir yatağı haline getirildi. Evlere verilen sular, lağım ve aşır derecede klorlu ve kireçli sıvı haline getirildi.

Fabrikalarda ve evlerde yakılan kömürler ile, kurşunlu benzin ve dizelli arabaların eksozlarından çıkan dumanların dışarıya saçtığı zehir; yaşamı hergün biraz daha yaşanamaz hale getiriyor! Çernobil felaketini birkaç kez yaşatacak düzeyde nükleer santral, TC'nin sınırları içinde patlamaya hazır birer bomba misali bekliyor!

Çukurova bölgesinde süren barbarlık!

Geçen yılın başlarında tartışmalara konu olan Yumurtalık Termik Santrali, bu yıl yeniden tartışmalara konu ettirildi. Geçen yıllar içinde, Aliğa'da Termik Santral kurulması planlanmış, ancak Aliğa ve bölge halkının direnişi sonucu termik santral orada kurdurulmamıştı.

Danıştay'ın Aliğa Termik Santrali'ni iptal kararına, 1976 Barcelona ve 1980 Atina'da imzalanan ve aralarında TC'nin de bulunduğu 17 ülkenin imzaladığı "Akdeniz'i Kara Kökenli Kaynaklardan Koruma" sözleşmesi ve protokolüne rağmen, faşist TC devletin Yumurtalık'ta yeniden termik santral kurmayı gündeme getirmesinin santekarlık olduğu gün gibi ortadadır. ANAP hükümeti döneminde

başlatılan bu tartışmanın, DYP-SHP hükümeti tarafından da sürdürülmesi, bunların hepsinin halka karşı olduğunun bir diğer göstergesidir.

Yumurtalık'ta termik santral kurma girişimine karşı, bir çok kuruluş ve kişi biraraya gelerek tepkilerini dile getirdiler. Bu tepki, geçen yıla göre olumlu olarak daha geniş kesime yayıldı. Tepki gösterenler içinde bazı bürokratlar, **göstermelik** olarak karşı çıktılar (*Ceyhan Belediye Başkanı M. Şerif Yiğit, bkz. 3 Temmuz 92 Milliyet ve Prof. Dr. Hünay Evliya, 11 Temmuz 92 Cumhuriyet*). Bölgecilik yapımlarının yanı sıra, termik santraller konusunda cahilliklerini sergilediler. Onlar, termik santrale karşı olmadıklarını(!), ama Yumurtalık'a kurulmasına karşı olduklarını söylediler!!! Bu, termik santralin Yumurtalık'ta getireceği felaketlere karşı olmak ve fakat, mesela Malatya'da kurulması durumunda, getireceği felaketlere **karşı olmamak** demektir.

Yumurtalık'ta termik santral ne demektir?

Faşist Türk devleti ve hakim sınıfları; sonuçlarını Göko-va, Yatağan'da... çok açık olarak gördüğümüz ve yaşadığımız Termik Santrali Yumurtalık'ta da kurmak istiyor! Demir-Çelik bacalarından saçılan zehire bir yenisi daha eklenmek istiyor. Bu ne demektir?

Bu, yılda 2 milyon 900 bir ton kömür yakması kararlaştırılan Yumurtalık Termik Santrali'nin yılda milyarlarca metre küp havayı kükürtoksit ile yaşanamaz hale getirmesi, canlı ve cansız varlıkların sonunun hazırlanması demektir. Bu, onbinlerce metre karelik alanın, termik santralle bir hiç uğruna kullanılamaz hale getirilmesi demektir.

Bu, daha somut olarak; akciğer hastalıklarının, baş ağrı- larının, kan bozukluklarının, göz bozukluklarının, saç dökülmelerinin, çocuklarda nefes darlığı ve boğmacanın... ölümlerin hazırlanması demektir.

Bu, dolaylı yollardan, termik santralin toz ve asit yağm- rundan etkilenmiş ve yenen sebze, meyve, ekmek, içilen su ile her türlü hastalığın kol gezmesi demektir. Bu, çevrenin doğal bitki örtüsünün, binaların tahrip edilmesi demektir. Bu, köylünün el emeği, göz nuru ile hazırladığı narenciye ağaçlarının, sebze ve tahıl alanlarının yok edilmesi demektir.

Termik santralde güya daha ithal kömürünün yakacak olarak kullanılacağını söylenmesi bizi aldatmamalıdır. Yerli ile ithal kömürü arasındaki fark; 0,3-4 mikrogram/ metre küptür! Termik santralin kurulmasına izin vermeye- lim. Bu alandaki başarımız; yalnız ve yalnız mücadeleye bağlıdır!

Bu mücadele, işçi sınıfının olmak zorundadır!

Bu mücadelenin, esasında köylülerin ve "çevreci" yapı- lanmaların mücadelesi olduğunu düşünmek, büyük bir ya-

nılgı olur. İşçi sınıfı, toplumun her kesiminden yükselen mücadeleyi ve talepleri sahiplenmek, onları kendi mücadelesinin bir parçası yaparak öncülük görevini yerine getirmek zorundadır. Bu somutta, onbinlerce Demir-Çelik işçisi bu mücadeleye öncülük etmelidir. Unutulmamalıdır: Mahvolmuş, yaşanamaz duruma getirilecek, gelen bir çevrede işyerimizi korumak ve çalışmayı düşünmek abesle iştigaldir. Sorun; şimdi bu görevi yerine getirmede yatmaktadır. Haydi görev başına!

Barbarlıktan kurtuluş devrimde!

Dünyanın barbarlığa sürüklendiği her ülkede, bu arada Türkiye-Kuzey Kürdistan'da da sorunun esası, şu veya bu barbarlık biçimine, geçici olarak son vermek değil; sorunun esası ve tayin edici olanı, düzenin sınırlarını aşarak verecek devrim mücadelesi ile emperyalistlerin ve onların işbirlikçi-uşak, bağımlı, gerici-faşist devletlerinin işçi sınıfı önderliğinde, halkların silahlı demokratik ve sosyalist devrimleri ile ortadan kaldırılmasıdır.

Bu gerçekleşmedikçe, barbarlığa temel eden sömürü düzeni varlığını sürdürecektir, dolayısı ile barbarlık da devam edecektir.

Türkiye-Kuzey Kürdistan'da barbarlığa son vermek demek; faşist Türk devletine, Demokratik Halk Devrimi ile son vermek demektir. Bu, bize bir diğer gerçeği ifade ediyor: Barbarlıktan kurtuluş, devrimde, sosyalizmde!

Ancak o zaman bilim ve teknolojinin sömürü ve kâr için dünyanın barbarlığa sürüklenmesi aracı olarak değil; temelde doğa ve insanlığın ihtiyaç ve gereksinimlerine göre kullandığı şartlar yaratılabilecektir!

- TERMİK SANTRALİ KURDURTMAYALIM!
- KAHROLSUN FAŞİST TÜRK DEVLETİ!
- EMPERYALİST DÜNYA SİSTEMİNE LANET VE ÖLÜM!
- YAŞASIN PROLETER DÜNYA DEVRİMİ!
- BOLŞEVİZM YENECEKTİR!
- YAŞASIN PARTİMİZ TKP/ML(BOLŞEVİK)!

Temmuz 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK) ... Taraftarları

Memur eylemlerinden sonra, belediye işçileri eylemde! BİRLİK - MÜCADELE - ZAFER ! Hedef bir, mücadele bir! Haydi dayanışmaya!

İşçi ve emekçilere, tüm halka!

Toplu sözleşme görüşmelerinin gündemde olduğu bu aylarda kıyımlardan geçirilmek istenen memur emekçilerinden sonra, sıra işçilerde olsun isteniyor.

Yakın bir dönem öncesinde, memurların direnişine tanık olduk. Enflasyonun üzerinden zam verip, memurun yüzünü güldüreceğini söyleyen hükümet; ortalama % 25 zam vererek yalan söyledi! Oysa bu zam, enflasyon oranının üçtebiri bile değildi. Her yılki enflasyon oranı ve memurlara verilen zam; gerçek bir maaş artışı değil, bilakis maaşlarda sürekli bir düşüş demektir. Yapılan hesaplamalara göre, son on yılda, memur maaşlarında % 60'a yakın değer kaybı söz konusudur. O halde memurların, yapılan zamları protesto etmeleri haklı ve yerindeydi.

Memurların protestosu yalnızca zamlarla sınırlı değildi. Memurların, **toplu sözleşmeli, grevli, sendikal haktan** bilinçli olarak devlet patronluğuyla yoksun bırakılmasına karşı da yöneldi. Bu, 1.5 milyon çalışan memurun ve 2.5 milyon memur emeklilerin savunmasız bırakılarak sömürülmesi demektir.

Faşist TC'nin bugünkü hükümeti bu konuda da yalan söyledi. Kaldıracağını söylediği 657 sayılı Devlet Memurları Yasası'nın 26. Toplu eylem ve hareket, 27. Grevi yasaklayan maddelerini; uzun bir oyalamadan sonra, "**Meclis tatile girdi**" bahanesi ile yine sürüncemede bıraktı. Ancak memurlar buna kanmadı, kanmadığını eylemleriyle dile getirdi. Bu sahte "demokratik" faşist ülkede, memurlara bu eylemlerde verilen cevap; polis-jandarma copu ve dipçisi, gözaltına almalar, soruşturmalar oldu!

Belediye işçileri grevde ve direnişte!

Bazı büyük illerde gündemde olan toplu sözleşme görüşmeleri, memurlarda görüldüğü gibi, çok az bir zamlarla geçiştirilmek istendi. Diğer işkollarında da başlamak üzere olan toplu sözleşme görüşmelerinde, devlet tekelli hizmet iş kollarında yapılan son derece kötü sözleşmeler temel teşkil etsin isteniyordu. Devlet, hükümet ve hakim sınıfların bu konuda gönülden fikirbirliği zaten var ve bu, sözleşmelerde de yansıtılmak isteniyordu!

Sendika ağalarının bu oyundaki esas işlevi de, işçi dostu görünerek, ilk fırsatta işçileri toplu olarak satmak ve işçileri arkadaşan hançerlemektir. Bütün bu hesapların tutup-tutmayacağı, sadece ve sadece işçilerin mücadelesine bağlıdır!

30 Temmuz'da greve giren belediyelerin büyük bir çoğunluğunun SHP'nin olması, ibret verici olmalıdır. Muhalefetçiyken, işçilerin ücret artışı talebine; "**ANAP hükümeti belediyelerimize para vermiyor**" diyerek karşı çıkan SHP belediyeleri, bugün hükümet ortakları oldukları halde, ücret artışı talebine, her türlü araçla karşı koyuyorlar!

Belediye işçilerinin grev ve direnişine bir bütün olarak burjuva basın ver yansın ediyor! Taşeron kuruluşlar grev kırıcısı olarak kullanılıyor. Polis ve diğer devlet kuruluşlarının işçilere saldırması için çağrı üzerine çağrı yapılıyor. Ve hatta, bazı yerlerde, grev pankartını işyerlerine asan işçiler, belediye patronları tarafından dövülüyor! Bütün bunlar; sol oylarla beslenen "sosyal-demokrat" denen siyaset bezirganlarının ne kadar sinsi sol düşmanı olduklarını bir kez daha belgeliyor!

İşçiler, emekçiler!

İşçilerin grev ve direnişleriyle birlikte; "yasadışılık" üzerine cıngar koparılıyor... Kimin yasalarından, kime karşı olan yasalardan bahsediliyor?!! Faşist devletin, işçilere yasaklar getiren haksız yasalarından bahsediyorlar. İşçiler neden uysun bu yasalara? Bu yasalara uyulmaz, bu yasalar çiğnenmek için vardır!

Yasalara uymaktan bahsedenler, kendi yasalarına bile uymayarak onları çiğniyorlarsa; işçiler mücadeleyi kaybet-sin diye "yasalar"dan bahsedenler büyük sahtekarlardır. Bırakalım onlar, "yasa(k)lar"dan bahsededursun... bizim o yasalara saygımız yok! Yasalar uygun görse de, görmese de biz işçiler, hakkımızı söke söke almasını biliriz...

Rüşvet, hırsızlık, işten atmalar, işkence, infazlar, katliamlar... bunların hepsini din-iman bilip, kendi yasalarını hiçe saydığına, "yasaları" akıllarının ucundan bile geçirmek istemeyenler, işçiler ve tüm diğer ezilenlerin haklı mücadeleleri söz konusu olduğunda, "yasalar" ve "yasaklar" diye avazları çıktığı kadar bağırıyorlar.

Kendi yasalarımızı kendimizin yapacağı günler mutlaka gelecektir. Sizin yasalarınıza saygımız yok. Sizin yasalarımızın üzerinde yükseldiği temel, faşizmdir.

Kadın ve erkek işçiler, emekçiler!

İstanbul, Ankara, Adana ve İskenderun'da yaklaşık 40 bin işçi, günün koşullarında insanca yaşamak için grevde ve direnişte!

İşçilerin taleplerine "hayır" deyip greve neden olanlar ve onların yordakçısı basın, grev ve direniş başladığında da; "vatandaşın çöpler içinde kaldığı" vs. demagojisine başvurarak, işçiler ile halk yığınlarını karşı karşıya getirmek istiyor! Kim haklı? İşçilerin haklarını gaspedenler mi, hakkını almak için mücadele eden işçiler mi? Elbetteki işçiler haklı. İşçiler çöpleri temizlemek için hak isterken, işverenler, çöplerin halkı rahatsız etme pahasına hakkı gaspetmesi söz konusudur. İşçiler, halk yığınları rahatsız olmasın diye çöpi ilaçlarken; işverenler, çöplerin kalması pahasına anlaşmaya yanaşmıyor. Vergi kaçakçısı hakim sınıfları koruyup, işçileri üç-beş lirayı fazla görmelerinin nedeni, işçi-emekçi düşmanlığı değil de nedir? İşçilerin istediği hakların ve ücretlerin çok olup olmadığını bu burjuva baylar değil, işçilerin kendileri belirleyecek ve bunu söke söke alacaklardır!

Kardeşler!

Tamamen haklı olan belediye işçilerinin mücadelesine kayıtsız kalmamalıyız!

İskenderun'da işten atılan 13 işçinin aileleriyle sürdürdükleri oturma eylemine...

Yüreğir'de işten atılan 40 işçinin sürdürdüğü açlık grevine, 5 Ağustos'da açlık grevini ziyaret etmek isteyen 200 kişilik bir gruba saldırarak 26 kişiyi gözaltına alarak ve bir çoğunu copleyan faşist polis kurumuna, SHP'nin açlık grevindeki işçilere karşı aldığı tutuma...

Seyhan'da işten atılan 428 işçinin tekrar işe alınmak ve makinaların, grevin kırılmasının aracı haline getirilmesine karşı bir önlem olarak temizlik şantiyesi işgaline, grevi kırmak için 9 taşeronu başvuran ve valilik ve devletin kolluk güçlerine işçilere fiili saldırıda bulunması için durmadan çağrılar yapan Belediye Başkanı Yalçın Akyol'a, bu eylemi destek amacıyla protesto yürüyüşüne geçen belediye işçileri

ve yakınlarına saldırarak rastgele copleyan faşist polis kurumuna... Seyhan belediyesinde grevin kırılması için kendisine ait 8 çöp arabasını veren Seyhan belediyesine sessiz kalmayalım.

İşçilerin ihtiyacı olan her türlü dayanışmayı gösterirken; belediye işverenlerine ve devlet güçlerine karşı bir mücadele cephesi oluşturalım! İstanbul'da İSKİ ve İGDAŞ'ın 7000 işçisinin belediye işçilerini desteklemek maksadıyla gerçekleştirdikleri yemek boykotu bir dayanışma biçimi olarak bize örnek teşkil etmelidir!

Grevci ve direnişçi işçi arkadaş!

Ekonomik talep çıkışlı grev ve direniş mücadelesinde, eskiye oranla gerçek dostunu ve gerçek düşmanını daha iyi tanıma durumu ortaya çıktı. Faşist TC devletini, devletin hükümetini ve belediye partilerinden SHP'yi, bize ne kadar çok düşman ve bize karşı nasıl bir bütün olduklarını görüyor, yaşıyoruz! TC devletinin tarafsız ve sınıflar üstü olmadığını, ezilen tüm insanları karşı; faşist Türk hakim sınıflarının ve emperyalizmin çıkarlarını korumak için düzenlendiğini ve faşist bir diktatörlük olduğunu yaşıyoruz.

Bir çok sendika yöneticisi, bürokrat, işçi düşmanı hainlerin gerçek yüzlerini eskiye oranla, eylemlerimiz gündemde olduğu zaman, daha iyi görme durumundayız. Onların her an bizleri topluca satmak ve bizi yarı yolda bırakmak istediklerine eminiz.

İşte bu düzende, mücadelemizi esas olarak ekonomik taleplerle sınırlamalı; ücret kölesi olarak kalıp kendi kendimizi sınırlamamalıyız. Tercihimizi, ücret köleliğinin biçimleri arasında değil, ücretli kölelik düzenine son vermek yönünde yapmalıyız! Kuşkusuz bu, ücretli kölelik düzenini yıkıncaya kadar, daha iyi koşullarda yaşamak ve mücadele etmemek gerektiği anlamına gelmemelidir. Tam tersine bu gereklidir. Ancak, mücadelemizin ana hedefi; kurtuluş için mücadeleye yönelmek zorundadır.

Ülkemizde kurtuluş; ücretli kölelik düzenini, işçi sınıfı önderliğinde halk yığınlarının silahlı Demokratik Halk Devrimiyle yıkmak, Halk Demokrasisini kurmakla mümkündür. Mücadelede esas hedef bu olmak zorundadır.

Kurtuluş, işçi sınıfının kendi öz devrimci partisi olmadan, onunla sıkı sıkıya kenetlenmeden mümkün olamaz! İşçi sınıfının bu bolşevik tipte devrimci partisi, TKP/ML (BOLŞEVİK)'tir! Onun saflarına girelim, onu destekleyelim, inşasına omuz verelim!

Yürüttüğümüz ve daha yürütmek zorunda kalacağımız mücadelelerde, mücadelemizi kendi elimize almamız. Yürüttüğümüz mücadelenin başarıya ulaşmasının en iyi araçlarından biri, sendika bürokrasisinden bağımsız, bütün işçilerin iradesini temsilen, işçilerin kendisi tarafından seçimle seçilen, sürekliliği sağlanmış GREV VE MÜCADELE KOMİTELERİNİ hayata geçirmeliyiz!

- HAK VERİLMEZ, ALINIR!
- TESLİMİYET DEĞİL, MÜCADELE!
- SEYİRCİLİK DEĞİL, DAYANIŞMA!
- TÜM KURUM VE KURULUŞLARIYLA KAHROLSUN FAŞİST TÜRK DEVLETİ!
- YAŞASIN DEVRİM! YAŞASIN SOSYALİZM!
- YAŞASIN İŞÇİLERİN SINIF BİRLİĞİ VE MÜCADELESİ!

6 Ağustos 1992

TKP/ML(BOLŞEVİK) ... Taraftarları

Sömürü düzenine karşı DEVİRİM MÜCADELESİNİ YÜKSELTELİM!

Türk, Kürt, Arap, Ermeni... ulus ve milliyetlerinden kadın ve erkek işçiler, emekçiler!

Sömürü ve baskı çarkı, bütün acımasızlığı ile sürekli dönüyor... Sömürülenler, ezilenler bu çarkın dişlileri arasında ezilip gitmemek için direniyor ve direnecektir de! Sömürü ve baskı çarkı ortadan kaldırılınca, yıkılınca kadar, sürecektir bu kavga...

Kim bu düzenden memnun?

İşçiler, işsizler, köylüler, memurlar ve diğer emekçiler, küçük esnaflar, cebini değil toplumu düşünen aydınlar-yazarlar, yoksulluğun cefası olarak hastanelerde sürünen eli mahkum insanlar, öğrenciliğe aday milyonlarca simitçi-ayakkabı boyacısı yoksul çocuk, ulusal hakları gaspedilmiş Kürt ulusu ve baskı altındaki tüm azınlık milliyetler, ezilen cins olarak emekçi kadınlar, devrimci tutsaklar... kısacası, ezilen tüm insanlar, yani; küçük bir azınlık hariç, toplumun büyük bir bölümü bu düzenden memnun değil ve olmazlar da!

Ezilenler, bu hoşnutsuzluklarını her zaman eyleme dönüştürmeseler de, gerçek budur. Ve mutlaka, hoşnutsuzlugu sürekli eyleme dönüştüğü günler gelecektir!

Geriye bir avuç "sülük" kalıyor! Onlar bu düzenden memnun. Çeşitli beyanlarla onlar, ekonomi ve siyasi memnurluklarını burjuva basınları üzerinden zaten dile getiriyorlar. Bunlar; faşist Türk hakim sınıfları Koçlar, Sabancılar, Eczacıbaşılar... ve bunların siyasi sözcüleridir. Bunların efendileri emperyalist kanemcidirler memnun olanlar... Neden olmasın ki? Bu düzen onların düzeni, istedikleri gibi "at oynatabilmekte"dirler!

Faşist Türk devletinin yasama-yürütme organlarının hepsi olabildiğince onlar tarafından, onlar için düzenlenmiş durumda. Hem de ta başından, "Cumhuriyet" kuruluşa beri... Hak, adalet dediğimizde; patronları, hükümetleri, yasaları, polis ve jandarma kurumları, MİT ve kontr-gerilla kurumları bize karşı savaşıyor!

Suç bizde!

Demokrasi vaadleri, içi boş yalanlardan ibaret. Vaadler hep kaldı ve gelecekte de öylece kalacaktır!

Bu "demokrasi" ve avutma ninnisi, 70 yılı aşkın bir zamandan beri söyleniyor. Bu ninni söylenip hala bizde taban bulabiliyorsa, SUÇ BİZDE! Suç bizde çünkü; ezilenler olarak genelde, durumumuzda bir düzelme değil kötüleşme olduğu halde, bu sömürü düzeninin temelini oynamıyoruz! Bizi lapalarla, boş vaadlerle düzene bağlamaya çalışanlara kanıyoruz.

Biz işçileri düzene bağlamaya çalışan, burjuvazinin çanak yalayıcıları, burjuvazinin işçi sınıfı içindeki ajanları, sarı, reformist ve faşist sendika ağalarının çizdiği sınırları aşmıyoruz...

Burjuvazinin siyasi sözcüleri olan devlet partilerine ve onların içinde bol bol tepindikleri "parlamento" ahırına cid-di oranda hala bel bağlıyoruz...

Bu faşist terör üzerine kurulu devletin, ucuz bazı re-

formlarla; devrimle yıkılmadan, "değişebileceği"ni sanıyoruz. Mücadeleyle kazandığımız halde; bu düzen böylece devam ettiği için, "kaşıkla alınan" haklar; çoğu zaman farkında bile olmadan, "kepçeyle" bir bir geri alınmaktadır...

Ezilen sınıf ve katmanların, Kürt ulusunun kendi kaderini tayini, yani ayrılıp ayrı devlet kurma hakkının ve ezilen diğer milliyetlerin haklarının gaspedilmesi karşısında genelde sessiz kalıyoruz. Ezilenler olarak hep bir bütünü teşkil ettiğimiz halde, hepimizin ortak baş düşmanı faşist Türk hakim sınıfları ve devletine karşı ortak mücadelede yetersiz ve sessiz kalıyoruz. Bunun bilincinde olamıyoruz.

Artık yeter!

"Artık yeter!" demeliyiz! Biz ezilenler, köklü kurtuluş istemeliyiz: Bilinçlenmeli ve örgütlenmeliyiz! Bizi, bizden başka kimse kurtaramaz, bizi kurtaracak olan kendi güçlü kollarımızdır! Bize öncülük edecek ve yol gösterecek olan, işçi sınıfı ve toplumun diğer katmanlarının en ileri, fedakar, mücadelede kararlı ve deneyimli unsurlarını içinde barındıran partiye ihtiyaç vardır.

Bu parti, bolşevik tipte partidir. Bu parti, işçi sınıfının partisi, tüm ezilenlerin temsilcisidir. Bu parti, hakim sınıfların ölümcül düşmanıdır. Haydi partimizi desteklemeye, haydi partimizin saflarına katılmaya! Bu parti TKP/ML (BOLŞEVİK)'tir!

Özgürlük ve demokrasi için isyan haklıdır!

Özgürlük ve demokrasi için tek yol devrim!

Her türlü adaletsizliğin kaynağı olan faşist Türk devleti ve düzenine; işçi sınıfı önderliğinde, halk yığınlarının silahlı devrimiyle son vermek; halkın gerçek demokrasisini kurmak ve durmaksızın sosyalist demokrasiyi inşa etmek; sınıfsız, sömürsüz bir toplum yaratmak için, HAYDİ DEVİRİM İÇİN BİLİNÇLENME VE ÖRGÜTLENMEYE!

- KAHROLSUN FAŞİZM! YAŞASIN DEVİRİM!
- KAHROLSUN EMPERYALİZM!
- YAŞASIN SOSYALİZM!
- BİMRE FAŞİZM! BİJİ ŞOREŞ!
- BİMRE KOLEDARI! BİJİ SOSYALİZM!

18 Ağustos 1992

*"... ve gözümüzde kaybettik ağlamayı:
bizi bir parça hazin ve dimdik bırakıp
gözyaşlarımız gittiler*

ve bundan dolayı

biz unuttuk bağışlamayı...

Varılacak yere

kan içinde varılacaktır.

Ve zafer

artık hiçbir şey affetmeyecek kadar

tırnakla sökülüp

koparılacaktır..."

TKP/ML(BOLŞEVİK) ... Taraftarları

Seksiyona Kurdistana Bakur

*(Em daxûyanîke TKP/ML(BOLŞEWİK)
ya ku keta destê me, weke wê çap dikin.)*

Dîtina bingeş di çareserkirina pirsgirêka netewî de, hoyê pêş -ku nebe nabe- pêkanîna enternasyonalîzmê, divê bê qeyd û bend, *mafê netewên bindest yê veqetandin û dewleta cûda sazîkirin bê parastin û yekîtiyê û biratiya proleter û kedkarên ji hemû netewan bê pêkanîn e*. Ji bo vê jî, gava rêxistiniya derî herêma Kurdistanê Bakur li ser "azadiya veqetandinê" îsrar dike, Seksiyona Kurdistanê Bakur ya li Kurdistanê Bakur jî li ser "azadiya yekitiyê" îsrar bike û di vî aliyê de xebatê bimeşîne; ji bo ku erka dudyê bi heq karibe bê cîh îfada di herêma rêxistinî ye.

**EM ÎRO DIJÎ VEQETINÊ NE!
LÊ YA KU EM XORIST Û BI PÊŞANÎ DIJ IN,
YEKITIYA BI ZORÊ YE...**

Fikra ku di paş hevdesazîdanîna seksiyonê de radizê, bi vê yan jî ne bi sînor e. Em her çiqas hevdesazîdanîna seksiyonê, di eynî zemanî de mafê çarenûsî, veqete û dewleta cûda damezirîne diparêzin jî; di nêrebarê de ku, em ne aliyê veqetînê ne, di çareserkirina pirsgirêka netewî de, em xweseriya herêmiyê diparêzin, belavkirina vî dîtinê li Kurdistanê Bakur, piştî şoreşa bihevî ya proleter û tebxên kedkarên Kurdistanê Bakur - Tirkiyê, di awakî ku netewên kurd bi xwe biryarê bide de, pêkanîna pêwîstiya yekitiyê an jî ya veqetînê dixê holê.

Diyar e ku, yekitiya proleter û kedkarên cûrbecûr netewan, armanceka me ya ku em dixwazin bigihêjinê. Ji bo ku meriv karibe bigihêje vî armancê jî, mafê netewên bindest yê ve-

qetînê û cûda delet danînê, têxin herî serî, bê qeyd û bend parastin pêwîstî ye. Em jî vî mafî dixên herî serî û diparêzin û vê, ji bo pêkanîna yekitiya karker û kedkaran yên cûrbecûr netewan, *daxwazeke ferzîn* dibînin. Ne alibûna me ya veqetînê bi nêrebarî, bi vebirî, neparastina me ya bi vî mafî ve nakok nabe. Bi nêrebarî ne alibûna me ya veqetînê, me gotibû ku armanca me pêkanîna yekitiya karker û kerkaren e. Ê belê, tewrê me wê ger em di nava xebatên xwe, hevdesazîdanîna xwe de, ku em negihêjin vê armanca xwe û netewa kurd bi nêrebarî ji bo veqetînê di mercekî de biryar da, çi be?

Ji vê pirsê re jî bersîv hevrê Îbrahim KAYPAKKAYA hîn di 1972 de dabû. Tewrê hevrê Îbrahim KAYPAKKAYA usa ye:

"Mafê çarenûsî, divê bi pêwîstiya veqetîniya neteweke bêlu tucar neyê tevli-

hevkirinê. Hereketa Marksist-Leninist, pîrsa veqetînê di her mesela taybet de bi nêrebarî bi dest dixê, «bi yekpareyî ji bo pêşveçûna civakî û sosyalîzmê, ji bo nehfa tekoşîna çînî ya proletarya daraz û tayîn dike». Hereketa Marksist-Leninist, di biryareke veqetînê de jî ku teswîp nake, bikaranîna zorê, derxistina asteng û dişwariyan bi vebirî ve red dike. Divê sînor bi daxwaza millet bi xwe bê tesbît kirin. Ev, ji bo ewleya beramberiya girseyên karker û kedkarên ji cûrbecûr miliyetan, ji bo dostiya rast û yekitiya wan ya ji dil pêwîst e." (Îbrahim Kaypakkaya, Nivîsên Bijarte, rûpel 256-257, weşanên Ocak)

Tewrê ku hevrê Îbrahim KAYPAKKAYA li vê derê dixê holê, yek dîtinek rast, ku di lihevhatina Marksîzm-Leninîzmê de ye. Em vî tewrî bi tewrê Lenin ve jî rûberî hev bikin û lihevhatina wî bidin nîşan kirin:

"Em, dibêjin, sînor divê bi raya gel ve bîn tesbît kirinê. Rusya, ji bo Kurlandê tu nekevî şer! Elmanya, ordiyên xwe ji Kurlandê bikşîne! Eve em, pîrsa veqetînê bi vî awayî bi çareserkirinê ve girê didin. Proletarya nikare ser li zordariyê xe, ji ber ku ew, divê li ber bidestxistina azadiyê ya netewan nebe asteng. Ku şoreşa sosyalîst ji armancekbûnê derket û piştî ku bû rastiyeke, şiyara «bimrin sînor» wê bibe şiyareke rast. Wê çaxê emê bibêjin «hevrêno werin cem me»." (Lenin, mafê çarenûsî, rûpel 208-209, weşanên çep)

Erê, dema ku netewa Kurd bi nêrebarî veqetin anî rojevê û rik kir, tewrê komunîstan wê tewrê jorîn bibe. Ger em aligirê veqetina netewan -bi hoyên nêrebar ve girêdayî- ne bin jî, em diji her babet zora ku wê vî mafî bi asteng bike, ne. Ev dîtina, dîtineke tek rast e, ji bo gihêştina armanca -yekitiya enternasyonal- me. Niha jî em derbazî tewrê ser xweseriya herêmi bin:

**Yekitiya proleter û
kedkarên cûrbecûr,
armanceka me ya ku em
dixwazin bigihêjinê. Ji bo
ku meriv karibe bigihêje vê
armancê jî, mafê netewên
bindest yê veqetînê û cûda
delet danînê, têxin herî serî,
bê qeyd û bend parastin
pêwîstî ye.**

Hedef bir, mücadele bir!
Haydi dayanışmaya!

